

RAPORT PÓŁROCZNY 2018
GRUPY KAPITAŁOWEJ
BANKU ZACHODNIEGO WBK S.A.

2018

Bank Zachodni WBK

 Grupa Santander

WYBRANE DANE FINANSOWE	w tys. PLN		w tys. EUR	
	01.01.2018- 30.06.2018	01.01.2017- 30.06.2017	01.01.2018- 30.06.2018	01.01.2017- 30.06.2017
Dane dotyczące skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A.				
I Wynik z tytułu odsetek	2 786 033	2 556 483	657 161	601 894
II Wynik z tytułu prowizji	1 044 874	970 835	246 462	228 572
III Zysk przed opodatkowaniem	1 608 111	1 674 024	379 316	394 129
IV Zysk netto należny akcjonariuszom BZ WBK S.A.	1 073 686	1 104 155	253 258	259 960
V Przepływy pieniężne netto - razem	2 063 616	(5 846 912)	486 759	(1 376 586)
VI Zyski udziałowców niesprawujących kontroli	181 256	157 320	42 754	37 039
VII Zysk na jedną akcję zwykłą (w zł / EUR)	10,81	11,13	2,55	2,62
VIII Zysk rozdzielony na jedną akcję zwykłą (w zł / EUR)	10,80	11,11	2,55	2,62
Dane dotyczące sprawozdania finansowego Banku Zachodniego WBK S.A.				
I Wynik z tytułu odsetek	1 968 169	1 838 919	464 246	432 952
II Wynik z tytułu prowizji	802 361	831 348	189 258	195 731
III Zysk przed opodatkowaniem	1 415 731	1 348 716	333 938	317 539
IV Zysk za okres	1 163 689	1 039 729	274 487	244 792
V Przepływy pieniężne netto - razem	1 993 362	(5 736 774)	470 188	(1 350 655)
VI Zysk na jedną akcję zwykłą (w zł / EUR)	11,71	10,48	2,76	2,47
VII Zysk rozdzielony na jedną akcję zwykłą (w zł / EUR)	11,70	10,47	2,76	2,47
WYBRANE DANE FINANSOWE				
	w tys. PLN		w tys. EUR	
	30.06.2018	31.12.2017	30.06.2018	31.12.2017
Dane dotyczące skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A.				
I Aktywa razem	168 517 212	152 674 444	38 636 558	36 604 676
II Zobowiązania wobec banków	3 252 586	2 783 083	745 732	667 262
III Zobowiązania wobec klientów	122 024 315	111 481 135	27 976 961	26 728 316
IV Zobowiązania razem	144 528 772	129 330 815	33 136 641	31 007 892
V Kapitały razem	23 988 440	23 343 629	5 499 917	5 596 785
VI Udziały niekontrolujące	1 411 000	1 436 409	323 505	344 388
VII Liczba akcji	99 333 481	99 333 481		
VIII Wartość księgową na jedną akcję (w zł / EUR)	241,49	235,00	55,37	56,34
IX Współczynnik kapitałowy	17,78%	16,69%		
X Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję (w zł / EUR)*	3,10	5,40	0,73	1,27
Dane dotyczące sprawozdania finansowego Banku Zachodniego WBK S.A.				
I Aktywa razem	147 610 558	132 863 268	33 843 213	31 854 820
II Zobowiązania wobec banków	1 646 744	1 414 448	377 555	339 123
III Zobowiązania wobec klientów	112 142 543	102 155 522	25 711 331	24 492 441
IV Zobowiązania razem	125 989 162	112 024 431	28 885 996	26 858 575
V Kapitały razem	21 621 396	20 838 837	4 957 217	4 996 245
VI Liczba akcji	99 333 481	99 333 481		
VII Wartość księgową na jedną akcję (w zł / EUR)	217,66	209,79	49,90	50,30
VIII Współczynnik kapitałowy	20,48%	18,95%		
IX Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję (w zł / EUR)*	3,10	5,40	0,73	1,27

*Szczegółowe informacje zostały opisane w nocie 46.

Dla celów ustalenia podstawowych wielkości w EUR zastosowanych w wybranych danych finansowych przyjęto następujące kursy:

- dla pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej – kurs średni NBP z dnia 29.06.2018 r.: 1 EUR = 4,3616 PLN oraz kurs średni NBP z dnia 29.12.2017 r.: 1 EUR = 4,1709 PLN
- dla pozycji rachunku zysków i strat na 30.06.2018 r. – kurs wyliczony jako średnia z kursów NBP, obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca I półrocza 2018 r.: 1 EUR = 4,2395 PLN; na 30.06.2017 r. - kurs wyliczony jako średnia z kursów NBP, obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca I półrocza 2017 r.: 1 EUR = 4,2474 PLN.

Na dzień 30.06.2018 r. wartości bilansowe denominowane w walutach obcych przeliczone zostały na PLN zgodnie z tabelą nr 125/A/NBP/2018 z dnia 29.06.2018 r.

**SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE
FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ
BANKU ZACHODNIEGO WBK S.A.
ZA OKRES 6 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY
30 CZERWCA 2018 ROKU**

2018

Bank Zachodni WBK

 Grupa Santander

SPIS TREŚCI

Skrócony skonsolidowany rachunek zysków i strat	6
Skrócone skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	7
Skrócone skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	8
Skrócone skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	9
Skrócone skonsolidowane sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych	10
Noty objaśniające do skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego	11
1. Informacja ogólna o emitencji	11
2. Zasady sporządzania skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego	13
3. Sprawozdawczość według segmentów działalności	53
4. Zarządzanie ryzykiem	59
5. Zarządzanie kapitałem	61
6. Wynik z tytułu odsetek	62
7. Wynik z tytułu prowizji	64
8. Wynik handlowy i rewaluacja	64
9. Wynik na pozostałych instrumentach finansowych	65
10. Pozostałe przychody operacyjne	65
11. Odpisy netto z tytułu utraty wartości należności kredytowych	65
12. Koszty pracownicze	66
13. Koszty działania banku	66
14. Pozostałe koszty operacyjne	67
15. Obciążenie z tytułu podatku dochodowego	67
16. Gotówka i operacje z bankami centralnymi	68
17. Należności od banków	68
18. Aktywa, zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	68
19. Pochodne instrumenty zabezpieczające	69
20. Należności od klientów	69
21. Inwestycyjne aktywa finansowe	71
22. Inwestycje w podmioty stowarzyszone	72
23. Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	72
24. Zobowiązania wobec banków	72
25. Zobowiązania wobec klientów	73
26. Zobowiązania podporządkowane	73
27. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	74
28. Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe obarczone ryzykiem kredytowym	75
29. Pozostałe rezerwy	75
30. Pozostałe zobowiązania	76
31. Wartość godziwa	76
32. Zobowiązania warunkowe	79
33. Akcjonariusze posiadający co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na WZA Banku Zachodniego WBK S.A.	80
34. Podmioty powiązane	80
35. Nabycia, sprzedaże i likwidacje podmiotów zależnych i stowarzyszonych	82
36. Zawarcie umowy transakcyjnej dotyczącej nabycia przez Bank Zachodni WBK S.A. wydzielonej części Deutsche Bank Polska S.A.	83
37. Zmiany warunków prowadzenia działalności i sytuacji gospodarczej, które mają wpływ na wartość godziwą aktywów finansowych i zobowiązań finansowych jednostki, niezależnie od tego, czy te aktywa i zobowiązania są ujęte w wartości godziwej czy po koszcie zamortyzowanym	84
38. Niespłnienie pożyczki lub naruszenie postanowień umowy pożyczki, w odniesieniu do których nie podjęto żadnych działań naprawczych do końca okresu sprawozdawczego	84
39. Przesunięcia między poszczególnymi poziomami hierarchii wartości godziwej, która jest stosowana na potrzeby wyceny wartości godziwej instrumentów finansowych	84
40. Zmiany w klasyfikacji instrumentów finansowych w wyniku zmiany celu lub wykorzystania tych aktywów	85

41. Objasnienia sezonowości lub cykliczności śródrocznej działalności.....	85
42. Opis czynników i zdarzeń o charakterze nietypowym	85
43. Informacje o udzieleniu przez emitenta lub jednostkę od niego zależną poręczeń lub gwarancji.....	85
44. Informacje o odpisach aktualizujących z tytułu utraty wartości aktywów finansowych, rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych lub innych aktywów oraz odwróceniu takich odpisów	85
45. Informacje o istotnych transakcjach nabycia i sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych oraz istotnym zobowiązaniu z tytułu dokonania zakupu rzeczowych aktywów trwałych.....	85
46. Dywidenda na akcję.....	86
47. Program motywacyjny w formie akcji.....	86
48. Zdarzenia, które wystąpiły po dacie zakończenia okresu sprawozdawczego	88

w tys. zł

Skrócony skonsolidowany rachunek zysków i strat

za okres:		01.04.2018- 30.06.2018	01.01.2018- 30.06.2018	01.04.2017- 30.06.2017	01.01.2017- 30.06.2017
Przychody odsetkowe		1 736 743	3 425 244	1 620 968	3 180 770
Przychody odsetkowe od aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie		1 506 838	3 025 737	-	-
Przychody odsetkowe od aktywów wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody		174 832	338 071	-	-
Przychody o charakterze zbliżonym do odsetek od aktywów wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy		55 073	61 436	-	-
Koszty odsetkowe		(340 536)	(639 211)	(318 481)	(624 287)
Wynik z tytułu odsetek	Nota 6	1 396 207	2 786 033	1 302 487	2 556 483
Przychody prowizyjne		664 660	1 282 385	620 824	1 203 400
Koszty prowizyjne		(134 900)	(237 511)	(125 182)	(232 565)
Wynik z tytułu prowizji	Nota 7	529 760	1 044 874	495 642	970 835
Przychody z tytułu dywidend		98 323	98 508	75 579	75 924
Zyski (straty) netto na udziałach w podmiotach powiązanych		-	(65)	-	3 757
Wynik handlowy i rewaluacja	Nota 8	53 749	73 822	36 228	92 086
Wynik na pozostałych instrumentach finansowych	Nota 9	6 153	5 853	10 770	27 947
Pozostałe przychody operacyjne	Nota 10	76 421	153 869	32 204	74 544
Odpisy netto z tytułu utraty wartości należności kredytowych	Nota 11	(251 792)	(474 758)	(100 366)	(245 878)
Koszty operacyjne w tym:		(915 827)	(1 886 978)	(828 582)	(1 694 554)
-Koszty pracownicze i koszty działania banku	Noty 12,13	(751 413)	(1 613 867)	(734 087)	(1 497 797)
-Amortyzacja		(79 866)	(162 402)	(77 840)	(152 109)
-Pozostałe koszty operacyjne	Nota 14	(84 548)	(110 709)	(16 655)	(44 648)
Udział w zysku (stracie) jednostek wycenianych metodą praw własności		14 504	25 502	15 157	23 812
Podatek od instytucji finansowych		(112 071)	(218 549)	(105 123)	(210 932)
Zysk przed opodatkowaniem		895 427	1 608 111	933 996	1 674 024
Obciążenie z tytułu podatku dochodowego	Nota 15	(172 690)	(353 169)	(199 737)	(412 549)
Skonsolidowany zysk za okres		722 737	1 254 942	734 259	1 261 475
w tym:					
-zysk należny akcjonariuszom BZ WBK S.A.		634 952	1 073 686	651 111	1 104 155
-zysk należny udziałowcom niesprawnym kontroli		87 785	181 256	83 148	157 320
Zysk na akcję					
Podstawowy (zł/akcja)		6,39	10,81	6,56	11,13
Rozwodniony (zł/akcja)		6,39	10,80	6,55	11,11

Noty przedstawione na stronach 11-88 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

w tys. zł

Skrócone skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

za okres	01.04.2018- 30.06.2018	01.01.2018- 30.06.2018	01.04.2017- 30.06.2017	01.01.2017- 30.06.2017
Skonsolidowany zysk za okres	722 737	1 254 942	734 259	1 261 475
Pozostałe całkowite dochody netto, które mogą zostać przeniesione do wyniku finansowego:	(40 968)	97 268	140 364	258 780
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, brutto	-	-	181 366	344 816
Podatek odroczoney	-	-	(34 459)	(65 515)
Wycena instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne, brutto	33 034	21 730	(8 077)	(25 334)
Podatek odroczoney	(6 277)	(4 129)	1 534	4 813
Wycena dłużnych inwestycyjnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	(83 611)	98 354	-	-
Podatek odroczoney	15 886	(18 687)	-	-
Pozostałe całkowite dochody netto, które nie mogą zostać przeniesione do wyniku finansowego:	52 266	53 770	-	(4)
Wycena kapitałowych inwestycyjnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	51 132	52 906	-	-
Podatek odroczoney	(9 713)	(10 052)	-	-
Wynik ze sprzedaży instrumentów kapitałowych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody	-	86	-	-
Podatek bieżący	(14)	(31)	-	-
Rezerwa na odprawę emerytalne-zyski/straty aktuarialne, brutto	13 409	13 409	-	(5)
Podatek odroczoney	(2 548)	(2 548)	-	1
Pozostałe całkowite dochody netto, razem	11 298	151 038	140 364	258 776
CAŁKOWITY DOCHÓD ZA OKRES SPRAWOZDAWCZY	734 035	1 405 980	874 623	1 520 251
Dochód całkowity ogółem przypadający:				
Udziałowcom BZ WBK S.A.	647 224	1 224 886	798 389	1 359 533
Udziałowcom niesprawnym kontroli	86 811	181 094	76 234	160 718

Noty przedstawione na stronach 11-88 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

w tys. zł

Skrócone skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

	na dzień:	30.06.2018	31.12.2017
AKTYWA			
Gotówka i operacje z bankami centralnymi	Nota 16	4 681 443	4 146 222
Należności od banków	Nota 17	1 704 535	2 136 474
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	Nota 18	6 087 648	3 416 108
Pochodne instrumenty zabezpieczające	Nota 19	90 621	218 061
Należności od klientów w tym:	Nota 20	114 176 972	107 839 897
- wyceniane w zamortyzowanym koszcie		112 674 986	-
- wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy		1 501 986	-
Należności z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu		60 756	-
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży		-	28 415 812
Inwestycyjne aktywa finansowe w tym:	Nota 21	34 865 845	-
- dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody		33 903 526	-
- kapitałowe inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody		959 963	-
- pozostałe inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy		2 356	-
Inwestycje w podmioty stowarzyszone	Nota 22	855 457	889 372
Wartości niematerialne		495 572	490 327
Wartość firmy		1 712 056	1 712 056
Rzeczowy majątek trwały		900 490	930 717
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto		1 534 620	1 414 227
Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	Nota 23	12 860	103
Pozostałe aktywa		1 338 337	1 065 068
Aktywa razem		168 517 212	152 674 444
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁY			
Zobowiązania wobec banków	Nota 24	3 252 586	2 783 083
Pochodne instrumenty zabezpieczające	Nota 19	951 207	578 798
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	Nota 18	1 254 699	1 237 704
Zobowiązania wobec klientów	Nota 25	122 024 315	111 481 135
Zobowiązania z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu		5 376 727	2 650 846
Zobowiązania podporządkowane	Nota 26	2 665 741	1 488 602
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	Nota 27	6 068 808	5 895 814
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		114 479	192 925
Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe obciążone ryzykiem kredytowym	Nota 28	64 295	50 652
Pozostałe rezerwy	Nota 29	152 034	102 482
Pozostałe zobowiązania	Nota 30	2 603 881	2 868 774
Zobowiązania razem		144 528 772	129 330 815
Kapitały			
Kapitały własne należne udziałowcom BZ WBK S.A.		22 577 440	21 907 220
Kapitał akcyjny		993 335	993 335
Pozostałe kapitały		17 959 061	16 920 129
Kapitał z aktualizacji wyceny		840 282	714 466
Zyski zatrzymane		1 711 076	1 066 236
Wynik roku bieżącego		1 073 686	2 213 054
Udziały niekontrolujące		1 411 000	1 436 409
Kapitały razem		23 988 440	23 343 629
Zobowiązania i kapitały razem		168 517 212	152 674 444

Noty przedstawione na stronach 11-88 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

w tys. zł

Skrócone skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	Kapitały własne przypadające na akcjonariuszy jednostki dominującej				Razem	Udziały niekontrolujące	Kapitały własne razem
	Kapitał akcyjny	Pozostałe kapitały	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane oraz wynik roku bieżącego			
Kapitały według stanu na 31.12.2017	993 335	16 920 129	714 466	3 279 290	21 907 220	1 436 409	23 343 629
Wpływ wdrożenia MSSF 9	-	-	(25 329)	(229 125)	(254 454)	-	(254 454)
Kapitały według stanu na 01.01.2018 (przeznaczalne)	993 335	16 920 129	689 137	3 050 165	21 652 766	1 436 409	23 089 175
Pokrycie negatywnego wpływu wdrożenia MSSF 9*	-	-	-	222 905	222 905	-	222 905
Całkowite dochody razem	-	-	151 200	1 073 686	1 224 886	181 094	1 405 980
<i>Skonsolidowany zysk za okres</i>	-	-	-	1 073 686	1 073 686	181 256	1 254 942
<i>Pozostałe dochody całkowite</i>	-	-	151 200	-	151 200	(162)	151 038
Wynik na sprzedaży kapitałowych inwestycyjnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	-	-	(55)	55	-	-	-
Odpis na pozostałe kapitały	-	1 032 851	-	(1 032 851)	-	-	-
Odpis na dywidendy	-	-	-	(307 627)	(307 627)	(206 503)	(514 130)
Odpis na pokrycie negatywnego wpływu wdrożenia MSSF 9*	-	-	-	(222 905)	(222 905)	-	(222 905)
Wycena płatności w formie akcji	-	6 315	-	-	6 315	-	6 315
Korekty kapitałów z tytułu połączenia, likwidacji spółek, przejęcia kontroli nad spółkami zależnymi	-	(234)	-	1 334	1 100	-	1 100
Stan na 30.06.2018	993 335	17 959 061	840 282	2 784 762	22 577 440	1 411 000	23 988 440

*Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku Zachodniego WBK S.A. i Zgromadzenie Wspólników BZ WBK Faktor Sp. z o.o. podjęło decyzję o przeznaczeniu części zysków zatrzymanych na pokrycie negatywnego wpływu wdrożenia MSSF 9 odpowiednio w kwocie 218 466 tys. zł i 4 439 tys. zł.

W saldzie kapitału z aktualizacji wyceny w wysokości 840 282 tys. zł znajduje się: wycena dłużnych papierów wartościowych w wysokości 324 879 tys. zł, wycena kapitałowych papierów wartościowych w wysokości 574 831 tys. zł, wycena z tytułu zabezpieczeń przepływów pieniężnych w kwocie (70 785) tys. zł oraz stan rezerwy na odprawy emerytalne - skumulowany zysk aktuarialny w kwocie 11 357 tys. zł.

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	Kapitały własne przypadające na akcjonariuszy jednostki dominującej				Razem	Udziały niekontrolujące	Kapitały własne razem
	Kapitał akcyjny	Pozostałe kapitały	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane oraz wynik roku bieżącego			
Kapitały według stanu na 31.12.2016	992 345	15 791 555	276 093	2 720 834	19 780 827	1 237 649	21 018 476
Całkowite dochody razem	-	-	255 378	1 104 155	1 359 533	160 718	1 520 251
<i>Skonsolidowany zysk za okres</i>	-	-	-	1 104 155	1 104 155	157 320	1 261 475
<i>Pozostałe dochody całkowite</i>	-	-	255 378	-	255 378	3 398	258 776
Odpis na pozostałe kapitały	-	1 117 265	-	(1 117 265)	-	-	-
Odpis na dywidendy	-	-	-	(535 866)	(535 866)	(110 962)	(646 828)
Korekty kapitałów z tytułu połączenia, likwidacji spółek, przejęcia kontroli nad spółkami zależnymi	-	7 589	-	3 025	10 614	(2 007)	8 607
Stan na 30.06.2017	992 345	16 916 409	531 471	2 174 883	20 615 108	1 285 398	21 900 506

W saldzie kapitału z aktualizacji wyceny w wysokości 531 471 tys. zł znajduje się: wycena dłużnych papierów wartościowych w wysokości 120 467 tys. zł, wycena kapitałowych papierów wartościowych w wysokości 531 669 tys. zł, wycena z tytułu zabezpieczeń przepływów pieniężnych w kwocie (128 683) tys. zł oraz stan rezerwy na odprawy emerytalne - skumulowany zysk aktuarialny w kwocie 8 018 tys. zł.

Noty przedstawione na stronach 11-88 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

w tys. zł

Skrócone skonsolidowane sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych

	za okres:	01.01.2018- 30.06.2018	01.01.2017- 30.06.2017
Zysk przed opodatkowaniem		1 608 111	1 674 024
Korekty razem:			
Udział w zyskach netto jednostek wycenianych metodą praw własności		(25 502)	(23 812)
Amortyzacja		162 402	152 109
Odpisy z tytułu (odwrócenia) utraty wartości		(75)	(19)
Zysk z działalności inwestycyjnej		(49 195)	(29 253)
		1 695 741	1 773 049
Zmiany:			
Stanu rezerw		63 195	8 659
Stanu aktywów/zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu		(2 654 545)	(3 444 470)
Stanu pochodnych instrumentów zabezpieczających		499 849	(858 802)
Stanu należności od banków		113	(39)
Stanu należności od klientów		(6 337 075)	(1 985 189)
Stanu zobowiązań wobec banków		558 266	28 832
Stanu zobowiązań wobec klientów		10 143 211	(3 086 852)
Stanu należności/zobowiązań z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu		2 725 822	2 535 683
Stanu pozostałych aktywów i zobowiązań		(719 354)	(329 785)
		4 279 482	(7 131 963)
Odsetki naliczone wyłączone z działalności operacyjnej		(195 564)	(232 356)
Dywidendy		(98 482)	(75 763)
Podatek dochodowy zapłacony		(528 676)	(361 808)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		5 152 501	(6 028 841)
Wpływy		1 673 739	2 433 800
Zbycie / zapadalność aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		-	2 213 770
Zbycie / zapadalność inwestycyjnych aktywów finansowych		1 414 225	-
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowego majątku trwałego		68 152	10 648
Dywidendy otrzymane		2 329	26 267
Odsetki otrzymane		189 033	183 115
Wydatki		(5 705 772)	(2 123 895)
Nabycie aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		-	(2 033 054)
Nabycie inwestycyjnych aktywów finansowych		(5 531 049)	-
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowego majątku trwałego		(174 723)	(90 841)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(4 032 033)	309 905
Wpływy		4 094 374	1 839 349
Emisja dłużnych papierów wartościowych		3 300 999	1 238 789
Zaciągnięcia kredytów i pożyczek		793 375	600 560
Wydatki		(3 151 226)	(1 967 325)
Wykup dłużnych papierów wartościowych		(2 125 000)	(285 000)
Splaty kredytów i pożyczek		(383 686)	(923 270)
Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli		(514 130)	(646 828)
Odsetki zapłacone		(128 410)	(112 227)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		943 148	(127 976)
Przepływy pieniężne netto - razem		2 063 616	(5 846 912)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu		7 662 368	11 838 799
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu		9 725 984	5 991 887

Noty przedstawione na stronach 11-88 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

w tys. zł

Noty objaśniające do skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

1. Informacja ogólna o emitencie

Bank Zachodni WBK S.A. jest bankiem mającym siedzibę w Polsce: 50-950 Wrocław, Rynek 9/11, NIP 896-000-56-73, REGON 930041341, zarejestrowanym w Sądzie Rejonowym dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu, VI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego z numerem KRS: 0000008723.

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. za okres 6 miesięcy zakończony 30.06.2018 r. zawiera dane Banku oraz jego jednostek zależnych (razem zwanych Grupą) oraz udziały w jednostkach stowarzyszonych.

Jednostką dominującą najniższego i najwyższego szczebla dla Banku Zachodniego WBK S.A. jest Banco Santander S.A. z siedzibą w Santander w Hiszpanii.

Grupa Banku Zachodniego WBK S.A. oferuje szeroki zakres usług bankowych w obrocie krajowym i na międzybankowych rynkach zagranicznych, dla osób fizycznych i prawnych. Dodatkowo prowadzi również usługi:

- pośrednictwa obrotu papierami wartościowymi,
- leasingu,
- faktoringu,
- zarządzania aktywami/funduszami,
- dystrybucji usług ubezpieczeniowych,
- handlu akcjami i udziałami spółek prawa handlowego,
- działalności maklerskiej.

w tys. zł

W skład Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. wchodzi następujące podmioty zależne i stowarzyszone:

Podmioty zależne:

Podmioty zależne	Siedziba	Udział [%] w liczbie głosów na WZA	
		30.06.2018	31.12.2017
1. BZ WBK Finanse sp. z o.o.	Poznań	100,00	100,00
2. BZ WBK Faktor sp. z o.o.	Warszawa	100% głosów należy do BZ WBK Finanse sp. z o.o.	100% głosów należy do BZ WBK Finanse sp. z o.o.
3. BZ WBK Leasing S.A.	Poznań	100% głosów należy do BZ WBK Finanse sp. z o.o.	100% głosów należy do BZ WBK Finanse sp. z o.o.
4. BZ WBK Inwestycje sp. z o.o.	Poznań	100,00	100,00
5. Gieldokracja sp. z o.o. ¹⁾	Poznań	-	100,00
6. BZ WBK F24 S.A. / BZ WBK Nieruchomości S.A. ²⁾	Poznań	100% głosów należy do BZ WBK Finanse sp. z o.o.	100% głosów należy do BZ WBK Finanse sp. z o.o.
7. BZ WBK Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. ³⁾	Poznań	50,00	50,00
8. Santander Consumer Bank S.A.	Wrocław	60,00	60,00
9. Santander Consumer Finanse sp. z o.o.	Warszawa	100% głosów należy do Santander Consumer Bank S.A.	100% głosów należy do Santander Consumer Bank S.A.
10. PSA Finance Polska sp. z o.o. ⁴⁾	Warszawa	50% głosów należy do Santander Consumer Bank S.A. oraz 50% głosów należy do Banque PSA Finance S.A.	50% głosów należy do Santander Consumer Bank S.A. oraz 50% głosów należy do Banque PSA Finance S.A.
11. PSA Consumer Finance Polska sp. z o.o. ⁴⁾	Warszawa	100% głosów należy do PSA Finance Polska sp. z o.o.	100% głosów należy do PSA Finance Polska sp. z o.o.
12. Santander Consumer Multirent sp. z o.o.	Warszawa	100% głosów należy do Santander Consumer Bank S.A.	100% głosów należy do Santander Consumer Bank S.A.
13. S.C. Poland Consumer 15-1 sp. z o.o. ⁵⁾	Warszawa	spółka zależna Santander Consumer Bank S.A.	spółka zależna Santander Consumer Bank S.A.
14. S.C. Poland Consumer 16-1 sp. z o.o. ⁵⁾	Warszawa	spółka zależna Santander Consumer Bank S.A.	spółka zależna Santander Consumer Bank S.A.

¹⁾ Szczegółowe informacje na temat likwidacji spółki Gieldokracja Sp. z o.o. zostały opisane w nocie 35.

²⁾ W dniu 18.10.2017 r. nastąpiła zmiana nazwy spółki BZ WBK Nieruchomości S.A. z siedzibą w Zakrzewie na BZ WBK F24 Spółka Akcyjna z siedzibą w Poznaniu. W dniu 24.11.2017 nastąpiła transakcja wniesienia aportem akcji spółki BZ WBK F24 S.A. (poprzednia nazwa spółki BZ WBK Nieruchomości S.A.) do spółki BZ WBK Finanse sp. z o.o. przez Bank BZ WBK S.A. na pokrycie objęcia udziałów przez BZ WBK S.A. spółki pod nazwą BZ WBK Finanse sp. z o.o. W dniu 12.01.2018 w Krajowym Rejestrze Sądowym zostało zarejestrowane podwyższenie kapitału zakładowego spółki BZ WBK Finanse sp. z o.o. do wysokości 1 630 tys. zł. Kapitał został w całości opłacony.

³⁾ Na dzień 30.06.2018 r. Bank Zachodni WBK S.A. był współwłaścicielem spółki BZ WBK Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. razem z Banco Santander S.A. Obaj właściciele wchodzi w skład Grupy Santander i posiadają po 50% udziału w kapitale zakładowym spółki. W praktyce, Bank Zachodni WBK S.A. sprawuje kontrolę nad podmiotem zależnym BZ WBK Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A., ponieważ za jego pośrednictwem Banco Santander realizuje swoją politykę w Polsce. W związku z powyższym, spółka traktowana jest jako zależna.

⁴⁾ Zdaniem Zarządu Grupy BZ WBK inwestycja dokonana w PSA Finance Polska Sp. z o.o. stanowi inwestycję w jednostkę zależną na potrzeby sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego z uwagi na sprawowanie bezpośrednio przez Santander Consumer Bank S.A. i pośrednio przez Bank Zachodni WBK S.A. kontroli nad inwestycją.

⁵⁾ SC Poland Consumer 16-1 sp. z o.o., S.C. Poland Consumer 15-1 sp. z o.o. spółka celowa powołana do przeprowadzenia sekurytyzacji części portfela kredytowego, w której udziałowcem jest polska osoba prawna niepowiązana z Grupą; spółka kontrolowana przez Santander Consumer Bank, w związku ze spełnieniem warunków kontroli zawartych w MSSF 10.7.

w tys. zł

Podmioty stowarzyszone:

Podmioty stowarzyszone	Siedziba	Udział [%] w liczbie głosów na WZA	
		30.06.2018	31.12.2017
1. POLFUND - Fundusz Poręczeń Kredytowych S.A.	Szczecin	50,00	50,00
2. BZ WBK - Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A.	Poznań	49,00	49,00
3. BZ WBK - Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.	Poznań	49,00	49,00

2. Zasady sporządzania skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Zakres informacyjny śródrocznego sprawozdania jest węższy niż w przypadku pełnych sprawozdań finansowych, w związku z tym należy je czytać w powiązaniu ze skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy BZ WBK za rok obrotowy 2017.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy BZ WBK za rok 2017 jest dostępne na stronie internetowej: www.bzwbk.pl.

2.1. Oświadczenie o zgodności

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy BZ WBK za okres 6 miesięcy zakończony 30.06.2018 r. zostało sporządzone zgodnie z wymogami Międzynarodowego Standardu Rachunkowości 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa”, który został zatwierdzony przez Unię Europejską i innymi obowiązującymi przepisami. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z 19.02.2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz.U.2014.133 z dnia 28.01.2014 r. z późniejszymi zmianami) Bank jest zobowiązany do publikowania wyniku finansowego za okres 6 miesięcy zakończony 30.06.2018 r., który jest uznany za bieżący śródroczny okres sprawozdawczy. Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Banku Zachodniego WBK S.A. w dniu 24.07.2018 roku.

w tys. zł

2.2. Nowe standardy i interpretacje oraz zmiany do standardów lub interpretacji, które mogą mieć zastosowanie w Grupie BZ WBK, a nie są jeszcze obowiązujące i nie zostały wcześniej wprowadzone

MSSF	Charakter zmian	Obowiązuje od	Wpływ na Grupę BZ WBK
Założenia koncepcyjne sprawozdawczości finansowej	<p>Założenia koncepcyjne zostały opublikowane przez RMSR w marcu 2018 r. Jest to dokument, który przedstawia w kompleksowy sposób zagadnienia dotyczące sprawozdawczości finansowej, zasady wyznaczania standardów i wytyczne dla podmiotów opracowujących spójne polityki rachunkowości oraz ułatwia zrozumienie i interpretację standardów.</p> <p>Założenia koncepcyjne obejmują nowe pojęcia, zaktualizowane definicje i kryteria ujmowania aktywów i zobowiązań oraz objaśnienia istotnych pojęć. Dokument składa się z 8 rozdziałów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozdział 1 – Cel sprawozdawczości finansowej • Rozdział 2 – Cechy jakościowe użytecznych informacji finansowych • Rozdział 3 – Sprawozdanie finansowe i podmiot sporządzający sprawozdanie • Rozdział 4 – Elementy składowe sprawozdań finansowych • Rozdział 5 – Ujmowanie i zaprzestanie ujmowania • Rozdział 6 – Wycena • Rozdział 7 – Prezentacja i ujawnianie • Rozdział 8 – Pojęcie kapitału i utrzymywania kapitału <p>Założenia koncepcyjne zostały opublikowane wraz z uzasadnieniem zmian. Rada opublikowała ponadto odrębny dokument pt. „Zmiany do odniesień do Założeń koncepcyjnych w Standardach MSSF” (Amendments to References to the Conceptual Framework in IFRS Standards), który przedstawia zmiany do standardów w celu aktualizacji odniesień do Założeń koncepcyjnych. W większości przypadków zaktualizowano odniesienia w standardach w celu odzwierciedlenia odniesień do Założeń koncepcyjnych. Wprowadzono zwolnienia dla dwóch standardów w zakresie opracowywania polityk rachunkowości w odniesieniu do sald z regulowanej działalności, tj. MSSF 3 Połączenia jednostek gospodarczych oraz MSR 8 Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów.</p>	Założenia obowiązują ze skutkiem natychmiastowym w przypadku RMSR i Komitetu ds. Interpretacji MSSF. W przypadku podmiotów opracowujących polityki rachunkowości w oparciu o Założenia koncepcyjne, obowiązują one dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2020 r. lub po tej dacie.	Zmiana nie będzie miała istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.
Zmiany do MSSF 9 Instrumenty finansowe: Prawo wcześniejszej spłaty z negatywnym wynagrodzeniem	Zmiany do MSSF 9 wprowadzają zapisy w odniesieniu do kontraktów z opcją przedpłaty, w których pożyczkodawca może być zmuszony do zaakceptowania kwoty przedpłaty, która jest znacznie niższa niż niespłacone kwoty kapitału i odsetek. Taka kwota przedpłaty mogłaby stanowić płatność dla kredytobiorcy od pożyczkodawcy, a nie rekompensatę od kredytobiorcy dla kredytodawcy. Taki składnik aktywów finansowych będzie kwalifikował się do wyceny według zamortyzowanego kosztu lub według wartości godziwej poprzez inne całkowite dochody (w zależności od modelu biznesowego spółki), aczkolwiek ujemna rekompensata musi stanowić uzasadnioną rekompensatę za wcześniejszą spłatę kontraktu.	1 stycznia 2019	Grupa BZ WBK jest w trakcie analizy zmiany Standardu oraz oceny wpływu zmiany
MSSF 16 Leasing	<p>Nowy standard ustanawia zasady ujęcia, wyceny, prezentacji oraz ujawnień dotyczących leasingu. Wszystkie transakcje leasingu skutkują uzyskaniem przez leasingobiorcę prawa do użytkowania aktywa oraz zobowiązania z tytułu obowiązku zapłaty. Tym samym, MSSF 16 znosi klasyfikację leasingu operacyjnego i leasingu finansowego zgodnie z MSR 17 i wprowadza jeden model dla ujęcia księgowego leasingu przez leasingobiorcę. Leasingobiorca będzie zobowiązany ująć: (a) aktywa i zobowiązania dla wszystkich transakcji leasingu zawartych na okres powyżej 12 miesięcy, za wyjątkiem sytuacji, gdy dane aktywo jest niskiej wartości; oraz (b) amortyzację leasingowanego aktywa odrębnie od odsetek od zobowiązania leasingowego w sprawozdaniu z wyników</p> <p>MSSF 16 w znaczącej części powtarza regulacje z MSR 17 dotyczące ujęcia księgowego leasingu przez leasingodawcę. W konsekwencji, leasingodawca kontynuuje klasyfikację w podziale na leasing operacyjny i leasing finansowy oraz odpowiednio różnicuje ujęcie księgowe.</p>	1 stycznia 2019	Opis stanu wdrożenia standardu przedstawiono poniżej.
Zmiany do MSR 28 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach: wycena inwestycji długoterminowych *	<p>Zmiany doprecyzowują, że MSSF 9 Instrumenty Finansowe stosuje się w odniesieniu do długoterminowych inwestycji w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu, do których nie stosuje się metody praw własności, a które co do zasady stanowią część inwestycji netto w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu (inwestycje długoterminowe). Powyższe wyjaśnienie jest istotne, ponieważ wskazuje, że model oczekiwanych strat kredytowych wynikających z MSSF 9 ma zastosowanie do ww. inwestycji długoterminowych.</p> <p>Rada dodatkowo doprecyzowała, że stosując MSSF 9, podmiot nie uwzględnia jakichkolwiek strat jednostek stowarzyszonych lub wspólnych przedsięwzięć ani strat z tytułu utraty należności wynikających z inwestycji netto ujmowanych jako korekty inwestycji netto w jednostce stowarzyszonej lub wspólnych przedsięwzięciu, które wynikają z zastosowania MSR 28 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach.</p> <p>Wraz ze zmianami Rada opublikowała również przykład ilustrujący, w jaki sposób należy stosować wymogi wynikające z MSR 28 i MSSF 9 w odniesieniu do inwestycji długoterminowych.</p>	1 stycznia 2019	Grupa BZ WBK jest w trakcie analizy zmiany Standardu oraz oceny wpływu zmiany

w tys. zł

<p>Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 *</p>	<p>Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 dotyczą sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostkami stowarzyszonymi lub wspólnymi przedsięwzięciami. Zmiany rozwiązują problem aktualnej niespójności pomiędzy MSSF 10 a MSR 28. Ujęcie księgowie zależy od tego, czy aktywa niepieniężne sprzedane lub wniesione do jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia stanowią „biznes” (ang. business). W przypadku, gdy aktywa niepieniężne stanowią „biznes”, inwestor wykaże pełny zysk lub stratę na transakcji. Jeżeli zaś aktywa nie spełniają definicji biznesu, inwestor ujmuje zysk lub stratę z wyłączeniem części stanowiącej udziału innych inwestorów. Zmiany zostały opublikowane 11 września 2014 r.</p>	<p>Data obowiązywania zmienionych przepisów nie została ustalona przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości.</p>	<p>Zmiana nie będzie miała istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.</p>
<p>MSSF 17 Ubezpieczenia*</p>	<p>MSSF 17 definiuje nowe podejście do rozpoznawania, wyceny, prezentacji i ujawniania umów ubezpieczeniowych. Głównym celem MSSF 17 jest zagwarantowanie przejrzystości oraz porównywalności sprawozdań finansowych ubezpieczycieli. W tym celu jednostka będzie ujawniała szereg informacji ilościowych i jakościowych umożliwiających użytkownikom sprawozdania finansowego ocenę wpływu umów ubezpieczeniowych na sytuację finansową, wyniki finansowe oraz przepływy pieniężne jednostki. MSSF 17 wprowadza szereg istotnych zmian w stosunku do dotychczasowych wymogów MSSF 4. Dotyczą one między innymi: poziomów agregacji na jakim wykonywane są obliczenia, metody wyceny zobowiązań ubezpieczeniowych, rozpoznawania zysku lub straty w czasie, ujmowania reasekuracji, wydzielenia komponentu inwestycyjnego, sposobu prezentacji poszczególnych pozycji bilansu oraz rachunku zysków i strat jednostek sprawozdawczych, w tym oddzielnej prezentacji przychodów z ubezpieczeń, kosztów usług ubezpieczeniowych, a także przychodów lub kosztów finansowych.</p>	<p>1 stycznia 2021</p>	<p>Zmiana nie będzie miała istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.</p>
<p>KIMSF 23 Niepewność związana z ujęciem podatku*</p>	<p>Interpretacja wyjaśnia, w jaki sposób należy stosować wymogi w zakresie ujmowania i wyceny zawarte w MSR 12 "Podatek dochodowy" w przypadku, gdy występuje niepewność co do sposobu ujęcia podatku dochodowego. Niepewne ujęcie podatkowe to ujęcie podatkowe stosowane, w przypadku którego występuje niepewność co do tego, czy dane podejście zostanie zaakceptowane przez organy podatkowe. Interpretacja KIMSF 23 w szczególności określa, jeżeli jest niepewność w ujmowaniu podatku dochodowego, czy i kiedy jednostka powinna analizować niepewne pozycje podatkowe oddzielnie, jakie są założenia jednostki dotyczące możliwości kontroli przez organy podatkowe, sposób w jaki jednostka określa dochód do opodatkowania (stratę) podatkową, podstawę opodatkowania, niewykorzystane straty podatkowe, stopy podatkowe, a także w jaki sposób jednostka ujmuje zmiany w faktach i okolicznościach. Zgodnie z interpretacją, skutki niepewności należy zmierzyć metodą, która najlepiej przewiduje rozwiązanie niepewności - albo metodą najbardziej prawdopodobnej kwoty, albo metodą przewidywanej wartości.</p>	<p>1 stycznia 2019</p>	<p>Zmiana nie będzie miała istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.</p>
<p>MSR 19, Zmiany programu, Ograniczenia lub Rozliczenia*</p>	<p>Zmiany do MSR 19 określają sposób ustalania kosztów programów określonych świadczeń emerytalnych przez jednostkę w przypadku wystąpienia zmian w programie tychże świadczeń. MSR 19 „Świadczenia pracownicze” określa w jaki sposób jednostka rozlicza się z programu określonych świadczeń. W przypadku zmiany programu, ograniczenia lub rozliczenia MSR 19 wymaga od jednostki dokonania ponownej wyceny zobowiązania lub składnika aktywów netto z tytułu określonych świadczeń. Zmiany wymagają, aby jednostka wykorzystwała zaktualizowane założenia tej wyceny w celu ustalenia bieżących kosztów usług i odsetek netto za pozostałą część okresu sprawozdawczego po zmianie programu. Wymagając zastosowania zaktualizowanych założeń oczekuje się, że zmiany dostarczą użytecznych informacji dla użytkowników sprawozdania finansowego.</p>	<p>1 stycznia 2019</p>	<p>Zmiana nie będzie miała istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.</p>
<p>Cykl 2015–2017</p>	<p>Poniżej przedstawiono podsumowanie zmian opublikowanych w ramach corocznego procesu zmian dot. okresu 2015–2017 r.</p> <p>MSSF 3 Połączenia jednostek gospodarczych - Upřednio posiadane udziały we wspólnym działaniu</p> <ul style="list-style-type: none"> Zmiany doprecyzowują, że w przypadku, gdy jednostka przejmuje kontrolę nad jednostką, która stanowi wspólne działanie, stosuje ona wymogi dotyczące połączenia jednostek realizowanego etapami, w tym ponowną wycenę należących do niej udziałów w aktywach i pasywach wspólnego działania według wartości godziwej. W tym celu jednostka przejmująca dokonuje ponownej wyceny wszystkich posiadanych upřednio udziałów we wspólnym działaniu. Jednostka stosuje powyższe zmiany w odniesieniu do połączeń jednostek gospodarczych, dla których data przejęcia przypada w pierwszym dniu rocznego okresu sprawozdawczego rozpoczynającego się 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie. Wcześniejsze stosowanie jest dozwolone. <p>MSSF 11 Wspólne ustalenia umowne - Upřednio posiadane udziały we wspólnym działaniu</p> <ul style="list-style-type: none"> Strona, która posiada udziały, lecz nie sprawuje współkontroli nad wspólnym działaniem, może uzyskać współkontrolę nad wspólnym działaniem w przypadku, gdy działalność wspólnego działania stanowi przedsięwzięcie w rozumieniu MSSF 3. Zmiany doprecyzowują, że posiadane upřednio udziały w takim wspólnym działaniu nie podlegają ponownej wycenie. Jednostka stosuje powyższe zmiany w odniesieniu do transakcji, w wyniku których uzyskuje współkontrolę w pierwszym dniu rocznego okresu sprawozdawczego rozpoczynającego się 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie. Wcześniejsze stosowanie jest dozwolone. 	<p>1 stycznia 2019</p>	<p>Zmiana nie będzie miała istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.</p>

w tys. zł

Cykl 2015–2017	<p>Poniżej przedstawiono podsumowanie zmian opublikowanych w ramach corocznego procesu zmian dot. okresu 2015–2017 r.</p> <p>MSR 12 Podatek dochodowy Skutki podatkowe wypłat dla instrumentów finansowych zaklasyfikowanych jako kapitał własny</p> <ul style="list-style-type: none">• Zmiany doprecyzowują, że skutki podatkowe wypłaty dywidendy są bardziej bezpośrednio związane z transakcjami lub zdarzeniami przeszłymi skutkującymi powstaniem zysków podlegających podziałowi niż z wypłatami na rzecz właścicieli. W związku z powyższym jednostka ujmuje skutki podatkowe wypłaty dywidendy w rachunku zysków i strat, innych całkowitych dochodach lub kapitałach własnych w zależności od pozycji, w jakiej jednostka ujmowała przeszłe transakcje lub zdarzenia.• Jednostka stosuje powyższe zmiany w odniesieniu do rocznych okresów sprawozdawczych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie. Wcześniejsze stosowanie jest dozwolone. W przypadku zastosowania powyższych zmian po raz pierwszy, jednostka stosuje je do skutków podatkowych wypłaty dywidendy ujętych w dniu rozpoczęcia najwcześniejszego okresu porównawczego lub po tej dacie. <p>MSR 23 Koszty finansowania zewnętrznego Koszty finansowania zewnętrznego podlegające kapitalizacji</p> <ul style="list-style-type: none">• Zmiany doprecyzowują, że finansowanie zewnętrzne przeznaczone na wytworzenie dostosowywanego składnika aktywów są wykazywane w ogólnym finansowaniu zewnętrznym, jeśli zasadniczo wszystkie działania niezbędne do przygotowania dostosowywanego składnika aktywów do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży są zakończone.• Jednostka stosuje powyższe zmiany w odniesieniu do kosztów finansowania zewnętrznego poniesionych w pierwszym dniu rocznego okresu sprawozdawczego rozpoczynającego się 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie.• Jednostka stosuje powyższe zmiany w odniesieniu do rocznych okresów sprawozdawczych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie. Wcześniejsze stosowanie jest dozwolone.	1 stycznia 2019	Zmiana nie będzie miała istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.
----------------	--	-----------------	---

* Nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów wydane przez RMSR, ale jeszcze niezatwierdzone do stosowania w UE.

MSSF 16 Leasing

Opis zmian

Nowy standard przedstawia całościowy model identyfikacji umów leasingu i ich rozliczenia w sprawozdaniach finansowych leasingodawców i leasingobiorców. Zastępuje on MSR 17 „Leasing” oraz związane z nim interpretacje.

Do identyfikacji umów leasingu MSSF 16 adaptuje model kontroli wprowadzając rozróżnienie na umowy leasingu i umowy o świadczenie usług w zależności od tego, czy występuje składnik aktywów kontrolowany przez leasingobiorcę.

Wprowadzono znaczące zmiany do rozliczeń po stronie leasingobiorcy, w tym zrezygnowano z rozróżniania leasingu operacyjnego o finansowego. W odniesieniu do wszystkich umów leasingu rozpoznaje się aktywa i zobowiązań za wyjątkiem umów krótkoterminowych i leasingu przedmiotów niskowartościowych.

Standard nie wprowadza natomiast znaczących zmian do wymogów dotyczących leasingodawców. Oznacza to, że leasingodawca kontynuuje klasyfikacje leasingów, jako leasing operacyjny lub leasing finansowy oraz ich ujęcie księgowo, jako dwa oddzielne typy leasingu.

Stan wdrożenia

Projekt wdrożenia MSSF 16 w Grupie BZ WBK został uruchomiony w drugiej połowie 2017 r. i został podzielony na dwa etapy:

- analiza luki oraz
- wdrożenie operacyjne zidentyfikowanych w ramach pierwszego etapu niezbędnych zmian w dokumentach, politykach, procedurach wewnętrznych, schematach księgowych oraz w systemach informatycznych pozwalających na zaadresowanie w pełni wymogów nowego standardu.

Grupa BZ WBK jest obecnie na etapie finalizacji pierwszego etapu wdrożenia MSSF 16 i stopniowo wprowadza zmiany adresujące zidentyfikowane luki.

W realizację projektu zaangażowani są przedstawiciele departamentów odpowiedzialnych za politykę rachunkowości, zarządzanie nieruchomościami, administrowanie umowami z dostawcami, sprawozdawczość, podatki oraz zarządzanie kosztami a nadzór nad terminową realizacją projektu oraz jego wysoką, jakością sprawuje członek Zarządu odpowiedzialny za Pion Rachunkowości i Kontroli Finansowej.

Poniżej przedstawiono opis stanu zaawansowania wdrożenia MSSF 16 w Grupie BZ WBK w stosunku do końca 2017 r. W okresie styczeń-czerwiec 2018 r. Grupa BZ WBK koncentrowała się na:

- przeprowadzaniu procedur zapewniających kompletność zidentyfikowanych przedmiotów użytkowanych na podstawie umowy leasingu,

w tys. zł

- analizie okresu leasingu, jaki należy przyjąć do wyceny prawa do użytkowania aktywa oraz korespondującego z nim zobowiązania finansowego z uwzględnieniem opcji przedłużenia oraz wypowiedzenia oraz oceny prawdopodobieństwa skorzystania z tych praw przez strony umowy leasingu,
- opracowywaniu podejścia do wyliczenia krańcowej stopy procentowej,
- identyfikacji koniecznych zmian w istniejących procesach, procedurach, planie kont i prowadzonych przez Grupę BZ WBK rejestrach umów,
- opracowywaniu i wdrażaniu efektywnego środowiska kontroli wewnętrznej zapewniającego właściwe i w pełni poprawne rozróżnienie umów o usługę od umów leasingu, w tym umów zawierających komponent leasingu,
- analizie wymogów sprawozdawczych oraz przepisów regulujących ocenę adekwatności kapitałowej.

W ramach prowadzonych prac Grupa BZ WBK ze szczególną uwagą analizowała umowy:

- technologiczne, informatyczne i telekomunikacyjne, na podstawie, których kontrahent Grupy BZ WBK świadczy specjalistyczne usługi zewnętrzne i pozostawia, w celu prawidłowego wykonania usługi, Grupie BZ WBK własne rzeczowe aktywa trwałe. Grupa BZ WBK jest obecnie w trakcie analizy, czy na podstawie umowy i praktyki rynkowej doszło do przekazania prawa kontroli nad użytkowaniem aktywa, a nade wszystko czy Grupa BZ WBK posiada prawo do uzyskania zasadniczo wszystkich korzyści ekonomicznych z użytkowania danego aktywa przez cały okres użytkowania (np. poprzez posiadanie wyłącznego prawa do użytkowania aktywa przez cały ten czas) oraz prawo do kierowania użytkowaniem zidentyfikowanego aktywa.
- zawierające element leasingowy oraz elementy nieleasingowe, co dotyczy, w przeważającej mierze, umów najmu nieruchomości, w ramach, których czynsz najmu oraz opłaty eksploatacyjne zostały, w niektórych przypadkach, ustalone umownie w sposób ryczałtowy bez wyodrębniania części leasingowej i nieleasingowej.

Grupa BZ WBK w dalszym ciągu przewiduje, iż zastosuje uproszczenia dostępne na moment wdrożenia standardu, które zostały opisane szczegółowo w rocznym sprawozdaniu finansowym za 2017 r.

Wpływ MSSF 16 na sytuację majątkową i finansową Grupy BZ WBK

Grupa BZ WBK uważa, że zastosowanie nowego standardu będzie miało wpływ na ujmowanie, prezentację, wycenę oraz ujawnienia aktywów będących przedmiotem leasingu operacyjnego oraz odpowiadających im zobowiązań w sprawozdaniu finansowym Grupy BZ WBK, jako leasingobiorcy.

Grupa BZ WBK uważa, że zastosowanie nowego standardu nie będzie miało znaczącego wpływu na ujmowanie dotychczasowego leasingu finansowego w sprawozdaniu finansowym Grupy BZ WBK.

Z uwagi na trwające analizy, w tym analizy kompletności przedmiotów użytkowanych na podstawie umowy leasingu, Grupa BZ WBK nie prezentuje spodziewanego wpływu wdrożenia MSSF 16 na sytuację majątkowo-finansową oraz wynik finansowy Grupy BZ WBK. Niemniej jednak Grupa BZ WBK uważa, że wartość opłat z tytułu leasingu operacyjnego ujawniona w rocznym sprawozdaniu finansowym za 2017 r. nie uległa istotnej zmianie w przeciągu pierwszego półrocza 2018 r. i stanowi wiarygodne przybliżenie spodziewanego wpływu wdrożenia standardu.

w tys. zł

2.3. Standardy i interpretacje oraz zmiany do standardów lub interpretacji, które zostały po raz pierwszy zastosowane w roku obrotowym 2018

MSSF	Charakter zmian	Obowiązujące od	Wpływ na Grupę BZ WBK
KIMSF 22 Transakcje w walutach obcych oraz płatności zaliczkowe *	Interpretacja KIMSF 22 wyjaśnia moment ustalenia daty transakcji dla potrzeb określenia kursu walutowego do przeliczenia na moment początkowego ujęcia składnika aktywów, kosztów lub przychodów, gdy jednostka ujmuje przekazaną przedpłatę lub otrzymaną zaliczkę w walucie obcej. Interpretacja dotyczy sytuacji, gdy transakcja jest wyrażona w walucie obcej i jednostka ujmuje przekazaną przedpłatę lub otrzymaną zaliczkę w walucie obcej wcześniej niż ujęcie składnika aktywów, kosztów lub przychodów związanych z daną transakcją.	1 stycznia 2018	Zmiana nie ma istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.
MSSF 9 Instrumenty finansowe	Zmiany dotyczą następujących obszarów: <ul style="list-style-type: none"> Klasyfikacja i wycena – wprowadzenie trzech kategorii klasyfikacji instrumentów dłużnych: wg zamortyzowanego kosztu, wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, wartości godziwej przez wynik finansowy. Dokonano zmiany wyceny instrumentów kapitałowych ograniczając możliwości wyceny według kosztu historycznego; Oczekiwane straty kredytowe – wprowadzenie nowego modelu ujmowania utraty wartości (ECL). Odpisy z utraty wartości mają być ujmowane na podstawie oczekiwanych strat kredytowych w całym czasie istnienia instrumentu zamiast okresu kolejnych 12 miesięcy; Testy na efektywność zabezpieczeń i prawo do stosowania rachunkowości zabezpieczeń – MSSF 9 zastępuje precyzyjnie określony przedział efektywności (80-125%) wymogiem występowania ekonomicznej relacji pomiędzy pozycją zabezpieczaną a instrumentem zabezpieczającym oraz wymogiem, by współczynnik zabezpieczenia był taki sam, jaki jednostka faktycznie stosuje dla celów zarządzania ryzykiem. Nieefektywne zabezpieczenia będą nadal wykazywane w wyniku finansowym. Pozycje zabezpieczane – nowe wymogi umożliwiają wyznaczenie pozycji zabezpieczanych w odniesieniu do pewnych ekonomicznie racjonalnych strategii zabezpieczania, których MSR 39 obecnie zabrania. Instrumenty zabezpieczające – złagodzenie niektórych instrumentów zabezpieczających wymienionych w MSR 39. Standard zezwala na ujęcie wartości czasowej zakupionych opcji oraz na zastosowanie niepochochodnych instrumentów finansowych jako instrumentów zabezpieczających; Zmiana wartości godziwej zobowiązania finansowego wynikająca ze zmian ryzyka kredytowego tego zobowiązania prezentowana będzie, co do zasady, w pozostałych całkowitych dochodach. 	1 stycznia 2018	Wpływ został opisany w punkcie "Zasady rachunkowości"
MSSF 15 Przychody z umów z klientami	Zmiany dotyczą następujących obszarów: <ul style="list-style-type: none"> Przeniesienie kontroli – ujmowanie przychodu dopiero, gdy klient uzyska kontrolę nad towarem lub usługą. Zmiana doprecyzowuje definicję przejęcia kontroli. Wprowadzenie wytycznych pozwalających na ustalenie zasadności rozkładania przychodu w czasie lub ujmowania jednorazowo; Zmienne wynagrodzenie – zmiana uwzględnia zmienne wynagrodzenie w cenie towarów lub usług ze względu np. na wystąpienie kary czy premii od wyników; Alokacja ceny transakcyjnej w oparciu o odpowiednią jednostkową cenę sprzedaży – wprowadzenie obowiązku alokacji zapłaty za poszczególne towary lub usługi w przypadku ich sprzedaży w ramach jednej umowy; Licencje – wprowadzenie obowiązku ustalania przez jednostki na jaki okres czasu jest przenoszona licencja oraz doprecyzowanie wyliczenia przychodu w przypadku przeniesienia licencji w przedziale czasowym jak i jednorazowo w określonym momencie; Wartość pieniądza w czasie – korekta ceny transakcyjnej o wartość pieniądza w czasie. Jednostka może nie wyliczać zmiany wartości pieniądza w czasie pod warunkiem, jeśli od otrzymania towaru lub usługi do momentu realizacji płatności nie mija więcej niż rok; Koszty pozyskania kontraktu – wprowadzenie warunków, które określają czy dany koszt pozyskania kontraktu może podlegać kapitalizacji i może być amortyzowany równoległe do ujmowania przychodów; Ujawnienia – wprowadzenie obowiązku ujawnienia informacji ilościowych jak i jakościowych dotyczących subiektywnych osądów i ich zmian dot. ujęcia przychodów. 	1 stycznia 2018	Wpływ został opisany w punkcie "Zasady rachunkowości"
Objaśnienia do MSSF 15 Przychody z umów z klientami	Objaśnienia dostarczają dodatkowych informacji i wyjaśnień dotyczących głównych założeń przyjętych w MSSF 15, m.in. na temat identyfikacji osobnych obowiązków, ustalenia czy jednostka pełni rolę pośrednika (agenta), czy też jest głównym dostawcą dóbr i usług (principal) oraz sposobu ewidencji przychodów z tytułu licencji. Oprócz dodatkowych objaśnień, wprowadzono także zwolnienia i uproszczenia dla jednostek stosujących nowy standard po raz pierwszy.	1 stycznia 2018	Wpływ został opisany w punkcie "Zasady rachunkowości"

w tys. zł

Roczne zmiany do MSSF 2014-2016	Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała w grudniu 2016 r. "Roczne zmiany MSSF 2014-2016", które zmieniają 3 standardy: MSSF 12 „Ujawnienia udziałów w innych jednostkach”, MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych”. Poprawki zawierają wyjaśnienia oraz zmiany dotyczące zakresu standardów, ujmowania oraz wyceny, a także zawierają zmiany terminologiczne i edycyjne.	1 stycznia 2018 dla zmian do MSSF 1 oraz MSR 28	Zmiana nie ma istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.
Zmiany do MSR 40 Nieruchomości inwestycyjne *	Zmiany do MSR 40 precyzują wymogi związane z przeklasyfikowaniem do nieruchomości inwestycyjnych oraz z nieruchomości inwestycyjnych. Zmiany doprecyzowują, że sama zmiana zamiarów kierownictwa co do użytkowania nieruchomości nie stanowi dowodu na zmianę sposobu użytkowania. Zmianę standardu należy zastosować do wszystkich zmian w użytkowaniu, które nastąpią po wejściu w życie zmiany do standardu oraz do wszystkich nieruchomości inwestycyjnych posiadanych na dzień wejścia w życie zmiany standardu.	1 stycznia 2018	Zmiana nie ma istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.
Zmiany do MSSF 2: Klasyfikacja i wycena transakcji opartych na akcjach *	Zmiana wprowadza m.in. • Wytyczne w zakresie wyceny w wartości godziwej zobowiązania z tytułu transakcji opartych na akcjach rozliczanych w środkach pieniężnych; • Wytyczne dotyczące zmiany klasyfikacji z transakcji opartych na akcjach rozliczanych w środkach pieniężnych na transakcje oparte na akcjach rozliczane w instrumentach kapitałowych, a także • Wytyczne na temat ujęcia zobowiązania podatkowego pracownika z tytułu transakcji opartych na akcjach.	1 stycznia 2018	Zmiana nie ma istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.
Zmiany do MSSF 4: Zastosowanie MSSF 9 Instrumenty finansowe wraz z MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe	Zmiany do MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe” adresują kwestię zastosowania nowego standardu MSSF 9 „Instrumenty finansowe”. Opublikowane zmiany do MSSF 4 uzupełniają opcje istniejące już w standardach i mają na celu zapobieganie tymczasowym wahaniom wyników jednostek sektora ubezpieczeniowego w związku z wdrożeniem MSSF 9.	1 stycznia 2018	Zmiana nie ma istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.

* Nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów wydane przez RMSR, ale jeszcze niezatwierdzone do stosowania w UE.

2.4. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w złotych polskich, w zaokrągleniu do tysiąca złotych.

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy BZ WBK sporządzone zostało zgodnie z wymogami Międzynarodowego Standardu Rachunkowości nr 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa” zatwierdzonym przez Unię Europejską.

Grupa BZ WBK sporządziła śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe według zasady kosztu historycznego za wyjątkiem pozycji wskazanych poniżej:

Pozycja	Zasady wyceny bilansowej
Instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu	Wartość godziwa przez wynik finansowy
Należności od klientów niespełniające testu kontraktowych przepływów pieniężnych (od 01.01.2018 r.)	Wartość godziwa przez wynik finansowy
Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne dochody całkowite (od 01.01.2018 r.)	Wartość godziwa przez inne dochody całkowite
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (do 31.12.2017 r.)	Wartość godziwa przez inne dochody całkowite
Zobowiązania z tytułu rozliczanych w środkach pieniężnych płatności w formie akcji własnych	zgodnie z wymogami MSSF 2 "Płatności w formie akcji"
Kapitałowe inwestycyjne aktywa finansowe (od 01.01.2018 r.)	Wartość godziwa przez inne dochody całkowite - opcja
Pozostałe inwestycyjne aktywa finansowe (jednostki uczestnictwa) (od 01.01.2018 r.)	Wartość godziwa przez wynik finansowy
Składniki aktywów trwałych przeznaczone do sprzedaży i grupy aktywów trwałych przeznaczone do sprzedaży	Wykazywane są w kwocie niższej z dwóch, tj. ich wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia.

Zasady rachunkowości zostały zastosowane jednolicie przez poszczególne jednostki Grupy BZ WBK.

Grupa BZ WBK zastosowała takie same zasady rachunkowości, jak przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok zakończony 31.12.2017 r. z wyłączeniem zmian wynikających z wdrożenia od 1.01.2018 r. MSSF 9 „Instrumenty finansowe” oraz MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” opisanych w dalszej części sprawozdania oraz obciążenia podatkiem dochodowym, które zostało skalkulowane zgodnie z zasadami określonymi w MSR 34.30c. Zgodnie z zapisem paragrafu 30c MSR 34 obciążenie wyniku podatkiem dochodowym ujmowane jest w każdym okresie śródrocznym na podstawie najlepszego szacunku rocznej stawki podatku dochodowego, jakiej Grupa BZ WBK oczekuje w pełnym roku obrotowym. Jeżeli oszacowana roczna stawka podatku

w tys. zł

dochodowego ulega zmianie, pojawia się konieczność, aby kwoty zaliczone do obciążeń wyniku z tytułu podatku dochodowego w jednym okresie śródrocznym zostały skorygowane w kolejnym okresie śródrocznym tego samego roku obrotowego.

2.5. Zastosowanie szacunków

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga od kierownictwa dokonania subiektywnych ocen, estymacji i przyjęcia założeń, które wpływają na stosowane zasady rachunkowości oraz na prezentowane kwoty aktywów i zobowiązań oraz przychodów i kosztów.

Szacunki i założenia dokonywane są w oparciu o dostępne dane historyczne oraz szereg innych czynników, które są uważane za właściwe w danych warunkach. Wyniki tworzą podstawę do dokonywania szacunków odnośnie wartości bilansowych aktywów i zobowiązań, których nie da się określić w jednoznaczny sposób na podstawie innych źródeł.

Szacunki i założenia podlegają bieżącym przeglądom. Zmiany w szacunkach są rozpoznawane w okresie, w którym je dokonano pod warunkiem, że dotyczyły one tylko tego okresu lub w okresie, w którym je dokonano i okresach przyszłych, jeśli wpływają one zarówno na bieżący jak i przyszłe okresy.

Najistotniejsze szacunki dokonywane przez Grupę BZ WBK

Odписы aktualizujące na oczekiwane straty kredytowe aktywów finansowych

Szacowanie potencjalnej wartości odpisów na oczekiwane straty kredytowe aktywów finansowych jest zawsze obarczone niepewnością i zależy pod względem ryzyka kredytowego od wielu czynników, w tym historycznych trendów w zakresie odpisów na oczekiwane straty kredytowe, klasyfikacji aktywa, warunków ekonomicznych, sytuacji w poszczególnych branżach, wobec których Grupa BZ WBK ma zaangażowanie oraz innych czynników zewnętrznych, w tym wymagań prawnych i regulacyjnych. Na aktywa finansowe ze zidentyfikowaną przesłanką utraty wartości tworzone są odpisy na oczekiwane straty kredytowe, jeśli w ocenie kierownictwa szacowana spłata możliwa do uzyskania od dłużnika, łącznie z wartością posiadanych zabezpieczeń, może być niższa od kwoty pozostałej do spłaty ekspozycji. Dla wszystkich aktywów finansowych Grupa BZ WBK wyznacza wartość odpisów na oczekiwane straty kredytowe, jako różnicę pomiędzy wartością bilansową aktywów finansowych a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych, zdyskontowanych z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej z momentu rozpoznania utraty wartości.

Proces identyfikacji aktywów finansowych, które wymagają utworzenia odpisów na oczekiwane straty kredytowe opiera się na kilku niezależnych poziomach weryfikacji. Jakość portfela aktywów finansowych oraz odpisy na oczekiwane straty kredytowe należności kredytowych są regularnie monitorowane na poziomie centralnym. W całej Grupie BZ WBK istnieje jednolity system klasyfikacji należności na podstawie ustalonych kryteriów, a jego kluczowym celem jest wczesna identyfikacja zagrożonych aktywów finansowych, umożliwiającą odpowiednio szybkie podjęcie działań naprawczych. System klasyfikacji kredytowej odgrywa kluczową rolę przy ustalaniu poziomu odpisów na oczekiwane straty z tytułu utraty wartości w Grupie BZ WBK. Na jego podstawie rozpoczynany jest proces, którego efektem jest utworzenie odpisów na oczekiwane straty kredytowe dla poszczególnych aktywów finansowych cechujących się ryzykiem braku spłaty.

Analiza utraty wartości jest przeprowadzana:

- w odniesieniu do indywidualnych aktywów finansowych stanowiących istotne pozycje sprawozdawcze, dla których zidentyfikowano przesłanki utraty wartości oraz zaklasyfikowanych do segmentu Bankowości Korporacyjnej i Inwestycyjnej, komercyjnych, property i samorządów lokalnych, jak również istotnych ekspozycji detalicznych (analiza indywidualna);
- w odniesieniu do portfela aktywów finansowych, które indywidualnie nie są istotne (analiza portfelowa) lub są indywidualnie istotne, ale bez zidentyfikowanych przesłanek utraty wartości.

Grupa BZ WBK dokonuje regularnych przeglądów metodologii i założeń stanowiących podstawę określenia szacunkowych kwot przepływów pieniężnych i okresów, w których one nastąpią, w szczególności porównaniu podlegają oszacowane z zrealizowanymi przepływami pieniężnymi celem dokonania najlepszego możliwego szacunku wartości odzyskiwalnej.

Grupa BZ WBK uzależnia sposób rozpoznawania strat oczekiwanych w zależności od zmiany poziomu ryzyka, który nastąpił od momentu rozpoznania ekspozycji. Grupa BZ WBK, w nawiązaniu do wymogów MSSF 9, wprowadziła trzy podstawowe etapy/koszyki rozpoznawania strat oczekiwanych:

- Koszyk 1 – w którym klasyfikowane są ekspozycje, dla których od momentu rozpoznania nie nastąpiły istotne zmiany ryzyka rozumiane jako wzrost prawdopodobieństwa przeklasyfikowania do portfela z utratą wartości (Koszyk 3). Dla takich ekspozycji oczekiwane straty są rozpoznawane w horyzoncie najbliższych 12 miesięcy.
- Koszyk 2 – w którym są klasyfikowane ekspozycje, dla których od momentu rozpoznania nastąpił istotny wzrost ryzyka, ale jeszcze nie uprawdopodobniło się zdarzenie niewywiązania się z zobowiązania. Dla takich ekspozycji straty oczekiwane są rozpoznawane w horyzoncie pozostałego czasu życia ekspozycji.

w tys. zł

- Koszyk 3 – w którym są klasyfikowane ekspozycje, dla których zmaterializowały się zdarzenia niewykonania zobowiązania (zaistniały przesłanki utraty wartości). Dla takich ekspozycji oczekiwane straty są rozpoznawane w horyzoncie pozostałego czasu życia ekspozycji.

Ponadto dla ekspozycji klasyfikowanych, jako POCI (ang. purchased or originated credit impaired) oczekiwane straty są rozpoznane w horyzoncie pozostałego czasu życia.

Wartość odpisów netto z tytułu utraty wartości należności kredytowych zaprezentowano w nocie 11.

Przychody z umów z klientami

MSSF 15 wprowadza 5-stopniowy model rozpoznawania przychodów a jego założenia oraz wpływ na sposób rozpoznawania przychodów zostały opisane w części 2.7. "Zasady rachunkowości".

Zastosowanie 5-elementowego modelu rozpoznawania przychodów wymaga dokonania subiektywnych ocen i szacunków w zakresie ustalenia:

- terminu spełnienia zobowiązań do wykonania świadczenia,
- ceny transakcyjnej oraz
- kwoty przypisanej do zobowiązania do wykonania świadczenia.

Zdaniem Grupy BZ WBK dla większości istotnych kategorii przychodów zobowiązanie do wykonania świadczenia spełniane jest w określonym momencie, z uwagi na istnienie okoliczności wskazujących na to, że miało miejsce przeniesienie kontroli takich jak przykładowo bieżące prawo Grupy BZ WBK do otrzymania zapłaty za składnik aktywów (klient jest w danym momencie zobowiązany do zapłaty za składnik aktywów, co oznacza, że klient uzyskał możliwość rozporządzania składnikiem aktywów oraz uzyskiwania z niego zasadniczo wszystkich pozostałych korzyści). Niemniej jednak rozstrzygnięcie, co do tego, czy Grupa BZ WBK spełnia zobowiązania do wykonania świadczeń w miarę upływu czasu czy w określonym momencie nie jest kluczowym szacunkiem z uwagi na stosowane zapisy umowne przewidujące miesięczne okresy rozliczeniowe zapewniające właściwe przypisanie przychodów do właściwych okresów sprawozdawczych.

Cena transakcyjna w zdecydowanej większości przypadków odpowiada wynagrodzeniu należnemu klientowi z uwagi na brak występowania:

- wynagrodzenia zmiennego,
- istotnego elementu finansowania w umowie,
- wynagrodzenia niegotówkowego.

Jednak w odniesieniu do przychodów z umów z klientami opartych na konstrukcji tzw. „success fee” tj. umów, gdzie Grupa BZ WBK nie ma zagwarantowanego wynagrodzenia lub gdy jest ono bardzo minimalne w okresie wykonywania umowy do momentu materializacji umownie określonego zdarzenia, kiedy Grupa BZ WBK otrzymuje istotne wartościowo wynagrodzenie pokrywające wysiłek wkładany w wykonanie umowy w dłuższym, poprzedzającym czasie, wynagrodzenie zmienne jest przeważającym lub, w niektórych przypadkach, jedynym elementem składającym się na cenę transakcyjną. Zwykle wynagrodzenie zmienne jest jednak ograniczone zwykle wartościami określonym umownie w ujęciu procentowym lub wartościowym.

Zwykle przyręczone aktywa nie są odrębne, dlatego Grupa BZ WBK łączy je z innymi przyręczonymi dobrami lub usługami tak długo, aż będzie możliwe uznanie takiego pakietu dóbr lub usług za odrębny. W efekcie Grupa BZ WBK ujmuje wszystkie dobra i usługi przyręczone w umowie, jako pojedyncze zobowiązanie do wykonania świadczenia, stąd kwestia przypisania ceny transakcyjnej, w tym oszacowania indywidualnych cen sprzedaży przyręczonych dóbr lub usług oraz przypisania upustów i wynagrodzenia zmiennego do poszczególnych części umowy nie ma kluczowego znaczenia.

Grupa BZ WBK spośród rodzajów przychodów objętych zakresem MSSF 15, jedynie w odniesieniu do przychodu z tytułu pośrednictwa w sprzedaży produktów ubezpieczeniowych, dokonuje szacunku kwoty rezerwy na zwroty wynagrodzenia, co wynika z charakteru tego przychodu, stosownych zapisów umownych, prawnego oraz zwyczajowego obowiązku oraz dostępności historycznych informacji na temat poziomu zwrotów.

Do wyznaczania poziomu zwrotów umów ubezpieczenia stosowana jest metoda vintage. Polega ona na wnioskowaniu o oczekiwany w przyszłości poziomie zwrotów umów ubezpieczeń na podstawie średniej skumulowanej wartości zwrotów umów w okresie poprzedzającym.

W okresach miesięcznych (z poziomu uruchomienia umowy ubezpieczeniowej) wyznacza się procentowy poziom zwrotów w stosunku do wynagrodzenia dla Grupy BZ WBK, ze wskazaniem miesiąca, w którym dokonano zwrotów. Stopa zwrotów za dany miesiąc jest sumą zwrotów w poszczególnych latach trwania umowy ubezpieczenia (uwzględniając oczekiwany w przyszłości poziom zwrotów).

Wartość godziwa instrumentów finansowych niespełniających testu kontraktowych przepływów pieniężnych

Wartość godziwa jest ceną, którą otrzymano by za zbycie składnika aktywów lub zapłacono by za przeniesienie zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach między uczestnikami rynku na dzień wyceny.

w tys. zł

Grupa BZ WBK opracowała metodologię wyceny do wartości godziwej ekspozycji kredytowych oraz instrumentów dłużnych, które w wyniku braku spełnienia kryteriów testu kontraktowych przepływów pieniężnych zostały 1.01.2018 r. przeklasyfikowane z kategorii wyceny według zamortyzowanego kosztu do wyceny do wartości godziwej przez wynik finansowy.

W przypadku instrumentów, w ramach, których można wyróżnić część bilansową jak i pozabilansową, zakres wyceny do wartości godziwej zależy od oceny charakteru ekspozycji, przy czym:

- część bilansowa zawsze podlega wycenie do wartości godziwej,
- część pozabilansowa podlega wycenie do wartości godziwej wyłącznie, jeśli spełniony jest, co najmniej jeden z warunków:
 - a) warunek 1: ekspozycja została desygnowana, jako wyceniana do wartości godziwej (opcja) lub,
 - b) warunek 2: ekspozycja może być rozliczona netto lub poprzez inny instrument lub,
 - c) warunek 3: Grupa BZ WBK dokonuje odsprzedaży zobowiązania natychmiast po jego udzieleniu lub,
 - d) warunek 4: zobowiązanie zostało udzielone poniżej warunków rynkowych.

W ramach wyceny do wartości godziwej stosowane są techniki wyceny, które są odpowiednie do okoliczności i w przypadku, których są dostępne dostateczne dane do wyceny wartości godziwej, przy maksymalnym wykorzystaniu odpowiednich obserwowalnych danych wejściowych i minimalnym wykorzystaniu nieobserwowalnych danych wejściowych. Trzy powszechnie stosowane techniki obejmują:

- *metodę rynkową* - opiera się na wykorzystaniu cen i innych odpowiednich informacji generowanych przez transakcje rynkowe obejmujące identyczne lub porównywalne (tj. podobne) aktywa, zobowiązania bądź grupę aktywów i zobowiązań, taką jak jednostka gospodarcza,
- *metodę opartą na cenie nabycia* - odzwierciedla kwotę wymaganą aktualnie, aby odtworzyć wydajność danego składnika aktywów,
- *metodę dochodowościową* - opiera się na przeliczaniu przyszłych kwot (np. przepływów pieniężnych lub dochodu i wydatków) na jedną bieżącą (tj. zdyskontowanych) datę. Kiedy stosuje się metodę dochodowościową, wycena wartości godziwej odzwierciedla aktualne oczekiwania rynku, co do tych przyszłych kwot.

Grupa BZ WBK do wyceny wartości godziwej instrumentów finansowych niespełniających testu kontraktowych przepływów pieniężnych stosuje metodę dochodowościową.

Za zastosowaniem metody dochodowościowej przemawiają następujące argumenty:

- brak aktywnego rynku,
- metoda odtworzeniowa nie jest wykorzystywana w przypadku aktywów finansowych (najczęściej dotyczy rzeczowych aktywów trwałych lub inwestycji w nieruchomości).

W przypadku ekspozycji kredytowej oraz instrumentu dłużnego typowym podejściem w ramach metody dochodowościowej jest zastosowanie do ustalenia wartości godziwej techniki wartości bieżącej. W ramach tej techniki dokonuje się szacunku oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych oraz ich dyskontowania adekwatną stopą procentową. Stosując technikę wartości bieżącej Grupa BZ WBK uwzględnia następujące elementy w wycenie:

- oczekiwania, co do przyszłych przepływów pieniężnych,
- oczekiwania dotyczące ewentualnych zmian kwot i terminów przepływów pieniężnych (niepewności nieodłącznie związane z szacunkami przepływów pieniężnych),
- wartość pieniądza w czasie, szacowana poprzez zastosowanie stawk rynkowych wolnych od ryzyka,
- cenę za ryzyko niepewności nieodłącznie związane z przepływami pieniężnymi (tzw. premia za ryzyko) oraz
- inne czynniki, które uczestnicy rynku uwzględniliby w danych okolicznościach.

Stosowana przez Grupę BZ WBK technika wyceny do wartości bieżącej bazuje na kluczowych założeniach:

- przepływy pieniężne i stopy dyskontowe odzwierciedlają założenia, które uczestnicy rynku przyjęliby, wyceniając składnik aktywów,
- przepływy pieniężne i stopy dyskontowe uwzględniają tylko czynniki przypisywane składnikowi aktywów, który podlega wycenie,
- stopy dyskontowe odzwierciedlają założenia, które są zgodne z założeniami związanymi z przepływami pieniężnymi,
- stopy dyskontowe są spójne z podstawowymi czynnikami ekonomicznymi waluty, w której przepływy pieniężne są denominowane.

Wypracowana przez Grupę BZ WBK metodologia ustalania wartości godziwej zakłada dostosowanie modelu wyceny do wartości godziwej do charakterystyki wycenianego aktywa finansowego. Dokonując oceny konieczności dopasowania modelu do cech wycenianego aktywa Grupa BZ WBK bierze pod uwagę następujące czynniki:

- sposób podejścia do wyceny (indywidualne czy zbiorowe/portfelowe) z uwagi na charakterystykę wycenianego instrumentu,
- czy wyceniane aktywo ma zidentyfikowaną utratę wartości,

w tys. zł

- czy dostępny jest harmonogram płatności czy też nie,
- czy wyceniane aktywo znajduje się jeszcze w ofercie Grupy BZ WBK i czy ostatnio udzielone klientom produkty mogą stanowić grupę referencyjną dla wycenianego aktywa.

Modele wyznaczania wartości godziwej są przedmiotem okresowych przeglądów.

Zmiany wartości szacunkowych

W porównaniu ze skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy BZ WBK za 2017 r., w 2018 r. zakres danych objęty szacunkami, uległ zmianie w wyniku:

- wprowadzenia przez MSSF 9 „Instrumenty finansowe” wymogu oceny modelu biznesowego, który nie był wymagany przez MSR 39 „Instrumenty finansowe: Ujmowanie i wycena”, zmiany podejścia do szacowania strat z tytułu ekspozycji kredytowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu lub wartości godziwej przez inne dochody całkowite i wprowadzenia obowiązku wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowych aktywów finansowych niespełniających testu kontraktowych przepływów pieniężnych oraz
- wprowadzenia przez MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” ujawnień dotyczących znaczących subiektywnych ocen (i ich zmian) dotyczących stosowania niniejszego standardu, które Grupa BZ WBK stosuje do terminu spełnienia zobowiązań do wykonania świadczenia, ceny transakcyjnej oraz kwoty przypisanej do zobowiązań do wykonania świadczenia.

2.6. Oceny mogące istotnie wpłynąć na kwoty ujęte w sprawozdaniu finansowym

W trakcie stosowania zasad rachunkowości kierownictwo Grupy BZ WBK oprócz ocen, które wymagają szacunków, dokonuje różnych subiektywnych ocen, mogących istotnie wpłynąć na kwoty ujęte w sprawozdaniach finansowych.

Ocena, czy przepływy pieniężne wynikające z umowy stanowią jedynie spłatę kwoty głównej i odsetek

Kluczową, z punktu widzenia przedmiotu działalności Grupy BZ WBK, jest ocena, czy warunki umowne związane ze składnikiem aktywów finansowych wskazują na istnienie określonych terminów przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą wartości nominalnej i odsetek od wartości nominalnej pozostałej do spłaty.

Na potrzeby powyższej oceny, „kwota główna” oznacza wartość godziwą składnika aktywów finansowych w momencie początkowego ujęcia a „odsetki” oznaczają zapłatę za wartość pieniądza w czasie, za ryzyko kredytowe związane z kwotą główną pozostałą do spłaty w określonym czasie i za inne podstawowe ryzyka i koszty związane z udzielaniem kredytów (np. ryzyko płynności, koszty administracyjne), a także marżę zysku.

W ramach oceny mającej na celu ustalenie, czy przepływy pieniężne wynikające z umowy stanowią jedynie spłatę kwoty głównej i odsetek, Grupa BZ WBK uwzględnia warunki umowy dotyczącej instrumentu. Obejmuje to ocenę, czy składnik aktywów finansowych zawiera warunek umowy, który mógłby zmienić rozkład w czasie lub kwotę wynikających z umowy przepływów pieniężnych, w wyniku, czego powyższy warunek nie zostałby spełniony. Przeprowadzając ocenę, Grupa BZ WBK uwzględnia:

- zdarzenia warunkowe, które spowodowałyby zmianę rozkładu w czasie lub kwoty wynikających z umowy przepływów pieniężnych,
- charakterystykę dźwigni finansowej,
- warunki wcześniejszej spłaty oraz prolongaty,
- warunki ograniczające roszczenie Grupy BZ WBK do przepływów pieniężnych z tytułu określonych aktywów (na przykład postanowienia dotyczące składnika aktywów finansowych „z niepełną odpowiedzialnością dłużnika”),
- cechy modyfikujące zapłatę za wartość pieniądza w czasie.

Wcześniejsza spłata spełnia kryterium SPPI, jeśli kwota wcześniejszej spłaty w znacznym stopniu odpowiada niedokonanym płatnościom kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty, co może obejmować uzasadnioną rekompensatę z tytułu wcześniejszego rozwiązania umowy.

Ponadto wcześniejsza spłata jest uznawana za spójną z powyższym kryterium, jeśli Grupa BZ WBK nabywa lub ustanawia składnik aktywów finansowych z premią lub dyskontem w stosunku do umownej kwoty nominalnej, kwota wcześniejszej spłaty w znacznym stopniu odpowiada umownej kwocie nominalnej i naliczonym (lecz niezapłaconym) odsetkom wynikającym z umowy (co może obejmować uzasadnioną rekompensatę z tytułu wcześniejszego rozwiązania umowy) oraz gdy wartość godziwa wcześniejszej spłaty jest nieznaczna w momencie początkowego ujęcia.

W trakcie stosowania zasad rachunkowości Zarząd Grupy BZ WBK dokonał oceny spełnienia przez aktywa finansowe, w tym umowy kredytowe, których konstrukcja oprocentowania zawiera mnożnik większy od 1, kryteriów klasyfikacyjnych pozwalających na ich wycenę w zamortyzowanym koszcie, to jest:

- modelu biznesowego oraz
- charakterystyki umownych przepływów pieniężnych.

Portfel aktywów finansowych, których konstrukcja oprocentowania zawierała mnożnik większy od 1, obejmuje:

w tys. zł

- karty kredytowe udzielane do 1 sierpnia 2016 r., których formuła oprocentowania bazowała na 4x stopy lombardowej i nie zawierała bezpośredniej referencji do przepisów Kodeksu Cywilnego w zakresie ustawowych odsetek maksymalnych,
- kredyty dotowane z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (dalej: ARMiR) udzielanych na podstawie umowy obowiązującej do końca 2014 r.,
- dotowane kredyty studenckie z Banku Gospodarstwa Krajowego (dalej: BGK).

Wszystkie portfele aktywów finansowych wymienione powyżej są utrzymywane w modelu biznesowym, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy. Ryzyko kredytowe stanowi dla tych aktywów podstawowe ryzyko zarządzane w ramach portfeli a analizy historyczne częstotliwości i skali sprzedaży nie wskazują na istotne sprzedaże portfeli aktywów następujące z innych przyczyn niż ryzyka kredytowego.

Dodatkowo nie stwierdzono, aby:

- wartość godziwa stanowiła kluczowy wskaźnik (KPI) oceny wyników portfela na potrzeby raportowania wewnętrznego,
- ocena wyników portfela była oparta wyłącznie o wartość godziwą aktywów w analizowanym portfelu,
- wynagrodzenie zarządzających portfelem było powiązane z wartością godziwą aktywów w analizowanym portfelu.

Natomiast warunki umowne związane ze składnikiem aktywów finansowych nie wskazują na istnienie określonych terminów przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą wartości nominalnej i odsetek od wartości nominalnej pozostałej do spłaty z uwagi na istnienie w konstrukcji oprocentowania dźwigni finansowej zwiększającej zmienność wynikających z umowy przepływów pieniężnych, w wyniku, czego nie mają one ekonomicznych cech właściwych odsetkom. Dlatego też portfele aktywów finansowych zawierające konstrukcję dźwigni finansowej w oprocentowaniu zostały zreklasyfikowane z portfela wycenianego według zamortyzowanego kosztu do portfela wycenianego w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Ocena modelu biznesowego

Modele biznesowe Grupy BZ WBK ustalone są na poziomie odzwierciedlającym sposób, w jaki zarządza się łącznie grupami aktywów finansowych, aby zrealizować określony cel biznesowy. Model biznesowy nie zależy od zamiarów kierownictwa Grupy BZ WBK, co do pojedynczego instrumentu, dlatego też ocena modelu biznesowego dokonywana na wyższym poziomie agregacji.

Model biznesowy dotyczy sposobu, w jaki Grupa BZ WBK zarządza aktywami finansowymi, by wygenerować przepływy pieniężne. Oznacza to, że model biznesowy określa, czy przepływy pieniężne będą pochodzić z uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających:

- z umowy (model biznesowy zakładający utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy),
- ze sprzedaży aktywów finansowych (inny/rezydualny model biznesowy) czy
- z obu tych źródeł (model biznesowy, którego cel jest realizowany zarówno poprzez uzyskiwanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy jak i poprzez sprzedaż aktywów finansowych).

Przy ocenie modelu biznesowego Grupa BZ WBK bierze pod uwagę zarówno kryteria ilościowe, jak i jakościowe, które zostały opisane w części dotyczącej klasyfikacji aktywów finansowych.

W sytuacji, gdy Grupa BZ WBK zmienia model biznesowy w zakresie zarządzania aktywami finansowymi, dokonuje ona przeklasyfikowania całego portfela aktywów finansowych przypisanych do danego modelu biznesowego na poziomie określonego segmentu sprawozdawczego a skutki związane ze zmianą kategorii wyceny ujmowane są jednorazowo w wyniku finansowym lub w innych całkowitych dochodach.

Grupa BZ WBK oczekuje, że tego typu zmiany będą występować rzadko. Zmiany te są ustalone przez kierownictwo wyższego szczebla Grupy BZ WBK i wynikają ze zmian zachodzących na zewnątrz lub wewnątrz Grupy BZ WBK oraz muszą być istotne dla działalności Grupy BZ WBK i możliwe do przedstawienia stronom zewnętrznym.

2.7. Zasady rachunkowości

Zasady rachunkowości stosowane przez Grupę BZ WBK do końca 2017 r. stanowią część raportu rocznego za 2017 r.

Za wyjątkiem zmian opisanych poniżej, Grupa BZ WBK spójnie stosowała przyjęte zasady rachunkowości zarówno za okres sprawozdawczy, za które sporządzane jest sprawozdanie, jak i za okres porównawczy.

Zasady rachunkowości zostały zastosowane jednolicie przez poszczególne jednostki Grupy BZ WBK.

Poniżej przedstawiono wpływ wdrożenia oraz zmiany zasad rachunkowości wprowadzone z dniem 1.01.2018 r. wynikające z wejścia w życie MSSF 9 Instrumenty finansowe oraz MSSF 15 Przychody z umów z klientami.

w tys. zł

Wpływ wdrożenia nowych Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej

MSSF 9 Instrumenty finansowe

Grupa BZ WBK zastosowała nowe zasady rachunkowości w zakresie klasyfikacji i wyceny instrumentów finansowych przy sporządzaniu skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy BZ WBK za okres zakończony 31.03.2018 r. oraz 30.06.2018 r.

Standard MSSF 9 „Instrumenty finansowe” został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 24.07.2014 r. i zatwierdzony Rozporządzeniem Komisji Europejskiej nr 2016/2067/EU z 22.11.2016 r. do stosowania w krajach członkowskich Unii Europejskiej. Standard ma obowiązkowe zastosowanie do sprawozdań finansowych sporządzonych za okresy obrotowe rozpoczynające się w dniu oraz po 1.01.2018 r. za wyjątkiem zakładów ubezpieczeń, które mogą zastosować standard począwszy od 1.01.2021 r. MSSF 9 zastąpił MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” dając jednak podmiotom sprawozdawczym możliwość pozostania przy przepisach dotyczących rachunkowości zabezpieczeń wynikających z MSR 39.

MSSF 9 wprowadził zmiany wpływające na następujące obszary rachunkowości instrumentów finansowych:

- klasyfikacja i wycena instrumentów finansowych,
- rozpoznawanie i kalkulacja utraty ich wartości oraz
- rachunkowość zabezpieczeń.

Poniżej opisano wpływ zmian w zakresie klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych oraz odpisów na oczekiwane straty kredytowe wynikające z wdrożenia MSSF 9.

Klasyfikacja i wycena instrumentów finansowych

Grupa BZ WBK przeprowadziła szczegółową analizę swoich modeli biznesowych w zakresie zarządzania aktywami finansowymi, jak również analizę charakterystyk przepływów pieniężnych wynikających z obowiązujących umów. W wyniku przeprowadzonych analiz dokonano zmian w klasyfikacji i wycenie aktywów finansowych a porównanie kategorii wyceny oraz wartości bilansowych aktywów finansowych na dzień 1.01.2018 r. w wynikających z MSR 39 i MSSF 9 przedstawia się następująco:

Pozycja skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2017 r.	Kategoria wyceny wg MSR 39	Wartość bilansowa	Kategoria wyceny wg MSSF 9	Wartość bilansowa
Aktywa finansowe				
Gotówka i operacje z bankami centralnymi	Zamortyzowany koszt (kredyty i należności)	4 146 222	Zamortyzowany koszt	4 146 222
Należności od banków	Zamortyzowany koszt (kredyty i należności)	2 136 474	Zamortyzowany koszt	2 136 474
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	Wartość godziwa przez wynik finansowy	3 416 108	Wartość godziwa przez wynik finansowy	3 416 108
Pochodne instrumenty zabezpieczające	Rachunkowość zabezpieczeń	218 061	Rachunkowość zabezpieczeń	218 061
Należności od klientów	Zamortyzowany koszt (kredyty i należności)	107 715 574	Zamortyzowany koszt	107 451 150
Należności od klientów	Zamortyzowany koszt (kredyty i należności)	124 323	Wartość godziwa przez wynik finansowy	105 401
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży - Instrumenty dłużne	Wartość godziwa przez inne dochody całkowite	27 494 933	Wartość godziwa przez inne dochody całkowite	27 494 933
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży - Instrumenty kapitałowe	Wartość godziwa przez inne dochody całkowite	868 722	Wartość godziwa przez inne całkowite dochody - opcja	868 722
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży - Instrumenty kapitałowe	Koszt historyczny	52 157	Wartość godziwa przez inne całkowite dochody - opcja	37 063
Pozostałe aktywa	Zamortyzowany koszt (kredyty i należności)	1 065 068	Zamortyzowany koszt	1 065 068
RAZEM		147 237 642		146 939 202

Powyższa tabela przedstawia zmiany w klasyfikacji i wycenie aktywów finansowych na dzień wejścia w życie MSSF 9 bez uwzględnienia dokonanej w drugim kwartale 2018 r. reklasyfikacji portfela kart kredytowych opisanej w części „Porównywalność z wynikami poprzednich okresów”.

w tys. zł

Porównanie kategorii wyceny oraz wartości bilansowych zobowiązań na dzień 01.01.2018 r. przedstawia się następująco:

Pozycja skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2017 r.	Kategoria wyceny	Wartość bilansowa	Kategoria wyceny	Wartość bilansowa
Zobowiązania				
Zobowiązania wobec banków	Zamortyzowany koszt	2 783 083	Zamortyzowany koszt	2 783 083
Pochodne instrumenty zabezpieczające	Rachunkowość zabezpieczeń	578 798	Rachunkowość zabezpieczeń	578 798
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	Wartość godziwa przez wynik finansowy	1 237 704	Wartość godziwa przez wynik finansowy	1 237 704
Zobowiązania wobec klientów	Zamortyzowany koszt	111 481 135	Zamortyzowany koszt	111 481 135
Zobowiązania z tytułu i transakcji z przyrzeczeniem odkupu	Zamortyzowany koszt	2 650 846	Zamortyzowany koszt	2 650 846
Zobowiązania podporządkowane	Zamortyzowany koszt	1 488 602	Zamortyzowany koszt	1 488 602
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	Zamortyzowany koszt	5 895 814	Zamortyzowany koszt	5 895 814
Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe obciążone ryzykiem kredytowym	MSR 37	50 652	MSSF 9	65 686
Pozostałe zobowiązania	Zamortyzowany koszt	2 868 774	Zamortyzowany koszt	2 868 774
RAZEM		129 035 408		129 050 442

Tabele poniżej przedstawiają uzgodnienie pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej, których wartość uległa zmianie w związku ze zmianą kategorii wyceny po przejściu z MSR 39 na MSSF 9, które nastąpiło w dniu 1.01.2018 r.

w tys. zł

Poniżej przedstawiono wpływ wdrożenia MSSF 9 na wartość aktywów wg stanu na 1.01.2018 r.:

l.p.	Referencja do opisu zmiany	Nazwa pozycji	Wartość bilansowa 01.01.2018 przed korektami	Zmiana sposobu prezentacji	Aktualizacja wyceny		Wartość bilansowa 01.01.2018 po korektach
					Klasyfikacja i wycena	Utrata wartości	
Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu							
1		Należności od Klientów					
		Bilans zamknięcia	107 839 897	-	-	-	-
	Korekta nr 1	Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	-	-	-	(240 637)	-
	Korekta nr 2	Zmiana sposobu ujęcia przychodu odsetkowego	-	-	-	(23 787)	-
	Korekta nr 3	Korekta prezentacyjna - korekta odsetek impairmentowych	-	-	210 585	(210 585)	-
	Korekta nr 4	Reklasyfikacja do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	(124 323)	-	-	-
		Bilans zamknięcia po korektach	-	-	-	-	107 451 150
		Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu - RAZEM					107 451 150
Aktywa finansowe wyceniane wg wartości godziwej przez inne dochody całkowite							
2		Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży					
		Bilans zamknięcia	28 415 812	-	-	-	-
	Korekta nr 6	Reklasyfikacja do kategorii dłużnych inwestycyjnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	-	(27 494 933)	-	-	-
	Korekta nr 6	Reklasyfikacja do kategorii kapitałowych inwestycyjnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	-	(920 879)	-	-	-
		Reklasyfikacja do kategorii kapitałowych inwestycyjnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-	-	-	-
		Bilans zamknięcia po korektach	-	-	-	-	-
3		Inwestycyjne aktywa finansowe, w tym:					
		Bilans zamknięcia					
		- dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	-	27 494 933	-	-	-
		- kapitałowe inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody - opcja	-	868 722	-	-	-
		- kapitałowe inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody - opcja	-	52 157	(31 271)	16 177	-
		Bilans zamknięcia po korektach	-	-	-	-	28 400 718
		Aktywa finansowe wyceniane wg wartości godziwej przez inne dochody całkowite - RAZEM					28 400 718
Aktywa finansowe wyceniane wg wartości godziwej przez wynik finansowy							
4		Należności od Klientów					
		Bilans zamknięcia	-	-	-	-	-
	Korekta nr 1 i 4	Reklasyfikacja z kategorii aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie	-	124 323	(80 729)	61 807	-
		Bilans zamknięcia po korektach	-	-	-	-	105 401
		Aktywa finansowe wyceniane wg wartości godziwej przez wynik finansowy - RAZEM					105 401
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto							
		Bilans zamknięcia	1 414 227	-	-	-	-
		Aktualizacja wyceny	-	-	21 280	37 740	-
		Bilans zamknięcia po korektach	-	-	-	-	-
		Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto - RAZEM					1 473 247
		AKTYWA RAZEM	137 669 936	-	119 865	(359 285)	137 430 516

Wartość pozostałych pozycji aktywów zaprezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej nie uległa zmianie w wyniku wdrożenia MSSF 9.

w tys. zł

Poniżej przedstawiono wpływ wdrożenia MSSF 9 na wartość zobowiązań i kapitałów wg stanu na 1.01.2018 r.:

l.p.	Referencja do opisu zmiany	Nazwa pozycji	Wartość bilansowa 01.01.2018 przed korektami	Zmiana sposobu prezentacji	Aktualizacja wyceny		Wartość bilansowa 01.01.2018 po korektach
					Klasyfikacja i wycena	Utrata wartości	
Kapitały							
1		Kapitał z aktualizacji wyceny					
		Bilans zamknięcia	714 466	-	-	-	-
	Korekta nr 7	Wpływ wdrożenia MSSF 9 - brutto	-	-	(31 271)	-	-
		Wpływ wdrożenia MSSF 9 - podatek odroczony	-	-	5 942	-	-
		Bilans zamknięcia po korektach	-	-	-	-	689 137
2		Zyski zatrzymane					
		Bilans zamknięcia	1 066 236	-	-	-	-
	Korekta nr 7	Wpływ wdrożenia MSSF 9 - brutto	-	-	(80 729)	(201 474)	-
		Wpływ wdrożenia MSSF 9 - podatek odroczony	-	-	15 339	37 739	-
		Bilans zamknięcia po korektach	-	-	-	-	837 111
		Kapitały - RAZEM					1 526 248
Rezerwy							
3		Rezerwy					
		Bilans zamknięcia	50 652	-	-	-	-
	Korekta nr 1	Reklasyfikacja do pozycji "Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe obciążone ryzykiem kredytowym"	-	(50 652)	-	-	-
		Bilans zamknięcia po korektach	-	-	-	-	-
		Rezerwy - RAZEM					
Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe obciążone ryzykiem kredytowym							
4		Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe obciążone ryzykiem kredytowym					
		Bilans zamknięcia	-	-	-	-	-
	Korekta nr 1	Reklasyfikacja z pozycji "Rezerwy"	-	50 652	-	-	-
		Aktualizacja wyceny	-	-	-	15 034	65 686
		Bilans zamknięcia po korektach	-	-	-	-	-
		Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe obciążone ryzykiem kredytowym - RAZEM					65 686
		ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁY RAZEM	1 831 354	-	(90 719)	(148 701)	1 591 934

Wartość pozostałych pozycji zobowiązań i kapitałów zaprezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej nie uległa zmianie w wyniku wdrożenia MSSF 9.

w tys. zł

W porównaniu do ujawnienia wpływu wdrożenia MSSF 9 w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za 2017 r., Grupa BZ WBK dokonała następujących zmian:

- wpływ zmiany sposobu rozpoznawania przychodu odsetkowego dla aktywów finansowych zaklasyfikowanych do koszyka 1 i 2 w kwocie (23 787) tys. zł zaprezentowano w ramach zmian wynikających z implementacji przepisów z zakresu utraty wartości zamiast klasyfikacji i wyceny,
- sposobu prezentacji korekty odsetek impairmentowych dla koszyka 3: Grupa BZ WBK kierując się wytycznymi zawartymi w dokumencie ITG z 11.12.2015 r. (IFRS Transition Resource Group for Impairment of Financial Instruments: "Measurement of the loss allowance for credit-impaired financial assets") prezentuje korektę przychodu odsetkowego prowadzącą przychód odsetkowy dla ekspozycji zaklasyfikowanych do koszyka 3 do poziomu odsetek odzyskiwalnych w kwocie 210 585 tys. zł jako element odpisu na oczekiwane straty kredytowe.
- wartość rozwiązanego odpisu aktualizującego wartość instrumentów kapitałowych wycenianych w cenie nabycia oraz wycena do wartości godziwej instrumentów kapitałowych posiadanych przez jeden z konsolidowanych podmiotów zostały zaprezentowane odrębnie w kolumnach „Klasyfikacja i wycena” oraz „Utrata wartości” odpowiednio w kwocie (13 570) tys. oraz 14 193 tys. zł, podczas gdy w ujawnieniu za 2017 r. obie wartości zostały zaprezentowane per saldo w kwocie 623 tys. zł w kolumnie „Klasyfikacja i wycena” w ramach zagregowanej kwoty (17 078) tys. zł. W wyniku zmiany sposobu prezentacji kwoty rozwiązanego odpisu aktualizującego, wartość wpływu wdrożenia MSSF 9 ze strumienia „Klasyfikacja i wycena” uległa zwiększeniu a wartość wpływu wdrożenia MSSF 9 w ramach strumienia „Utrata wartości” uległa zmniejszeniu o kwotę 14 193 tys. zł. Zmiana miała charakter wyłącznie prezentacyjny i nie wpłynęła na łączną wartość wpływu wdrożenia MSSF 9 na kapitały Grupy BZ WBK.

Wskazane zmiany nie wpłynęły, w porównaniu z ujawnieniem za 2017 r., na wartość netto pozycji „Należności od klientów” oraz „Inwestycyjne aktywa finansowe”.

Zmiany w klasyfikacji i wycenie aktywów finansowych przedstawione w tabelach powyżej wynikają ze wskazanych poniżej przyczyn.

- Korekta nr 1: Odpisy na oczekiwane straty kredytowe. Łączna wartość dodatkowych odpisów aktualizujących ujętych w zyskach zatrzymanych wynosi 193 864 tys. zł bez uwzględnienia efektu podatku odroczonego, z czego kwota 240 637 tys. zł dotyczy pozycji bilansowych, kwota 15 034 tys. zł wzrostu rezerw na kredytowe zobowiązania pozabilansowe prezentowanych, od 1 stycznia 2018 r., w pozycji „Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe obciążone ryzykiem kredytowym” a reklasyfikacje instrumentów finansowych z kategorii wycenianych w zamortyzowanym koszcie do kategorii wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy wiązały się z koniecznością rozwiązania odpisów aktualizujących w kwocie 61 807 tys. zł.
- Korekta nr 2: zmiana ujęcia przychodu odsetkowego z tytułu posiadanych aktywów w zależności od poziomu ryzyka kredytowego. Do końca 2017 r. przychód odsetkowy od ekspozycji wycenianych w zamortyzowanym koszcie, dla których kalkulowany był odpis aktualizujący IBNR, był rozpoznawany w oparciu o wartość bilansową netto, natomiast począwszy od 1.01.2018 r. naliczany jest on w oparciu o wartość bilansową brutto ekspozycji. Od tej zasady generalnej standard przewidział dwa wyjątki:
 - a) ekspozycje w koszyku tzw. POCI (ang. Purchased or Originated Credit Impaired). Dla tych ekspozycji przychód odsetkowy naliczany jest od wartości bilansowej netto w oparciu o efektywną stopę procentową skorygowaną o ryzyko kredytowe,
 - b) ekspozycje, dla których nastąpiła utrata wartości po początkowej dacie ujęcia w księgach (tzw. koszyk 3). Dla tych ekspozycji przychód odsetkowy jest określany w oparciu o efektywną stopę procentową oraz wartość bilansową netto ekspozycji.

Z uwagi na różnice w sposobie rozpoznawania przychodu odsetkowego dla ekspozycji zaklasyfikowanych do koszyka 1 i 2, dla których do końca 2017 r. kalkulowany był odpis aktualizujący IBNR, Grupa BZ WBK rozpoznała na moment daty wejścia w życie MSSF 9 wartość korekty przychodu odsetkowego w wysokości (23 787) tys. zł bez uwzględnienia efektu podatku odroczonego.

- Korekta nr 3: zmiana sposobu prezentacji korekty odsetek impairmentowych dla koszyka 3. Grupa BZ WBK traktowała do końca 2017 r. korektę odsetek impairmentowych, jako element ekspozycji brutto. Grupa BZ WBK kierując się wytycznymi zawartymi w dokumencie ITG z 11 grudnia 2015 roku (IFRS Transition Resource Group for Impairment of Financial Instruments: "Measurement of the loss allowance for credit-impaired financial assets") zdecydowała się na zmianę sposobu prezentacji korekty przychodu odsetkowego prowadzącą przychód odsetkowy dla ekspozycji zaklasyfikowanych do koszyka 3 do poziomu odsetek odzyskiwalnych w kwocie 210 585 tys. zł, jako elementu odpisu na oczekiwane straty kredytowe.
- Korekta nr 4: reklasyfikacja instrumentów finansowych niespełniających testu kontraktowych przepływów pieniężnych do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. W portfelu Grupy BZ WBK zidentyfikowano instrumenty finansowe:
 - zawierające niezgodne z kryteriami testu kontraktowych przepływów pieniężnych klauzule partycypacyjne w wyniku finansowym klienta (ang. profit sharing agreements). Wskazane klauzule zidentyfikowano w niektórych transzach

w tys. zł

- dłużnych instrumentów finansowych uprawniających Grupę BZ WBK do uzyskiwania dodatkowych przepływów pieniężnych, niestanowiących spłaty wyłącznie kapitału i odsetek, w postaci umownie ustalonego udziału w wynik finansowym klienta. Istnienie takich zapisów umownych implikowało obligatoryjną wyceną transz w wartości godziwej przez wynik finansowy. Wartość korekty z tytułu wyceny instrumentu do wartości godziwej został ustalony na poziomie (64 726) tys. zł bez uwzględnienia efektu podatku odroczonego.
- których kontraktowe przepływy nie stanowią spłaty kwoty głównej oraz odsetek z uwagi na konstrukcję stopy procentowej. Dotyczy to instrumentu dłużnego klasyfikowanego do kategorii „Kredyty i pożyczki”, których odsetki naliczane od ceny subskrypcyjnej i kapitalizowane do końca życia produktu (ostatecznej spłaty), przy czym płatności odsetkowe wypłacone zostaną Grupie BZ WBK od ceny nominalnej, przez co przepływy pieniężne nie mają cech właściwym odsetkom w rozumieniu MSSF 9. Z uwagi na niespełnienie kryteriów testu kontraktowych przepływów pieniężnych opisane instrumenty zostały obligatoryjnie wycenione w wartości godziwej. Wartość korekty z tytułu wyceny instrumentu do wartości godziwej został ustalony na poziomie (15 897) tys. zł a wartość nierozliczonej prowizji stanowiącej część efektywnej stopy procentowej wyniosła (106) tys. zł bez uwzględnienia efektu podatku odroczonego.
 - Korekta nr 5: wycena instrumentów kapitałowych do wartości godziwej. MSSF 9 dokonał znacznego ograniczenia możliwości wyboru opcji wyceny nienotowanych w publicznym obrocie inwestycji kapitałowych, zaklasyfikowanych, jako dostępne do sprzedaży, w koszcie historycznym (cenie nabycia) pomniejszonym o ewentualne odpisy aktualizujące. Dla inwestycji kapitałowych domyślną metodą wyceny staje się wartość godziwa przez wynik finansowy, chyba, że na moment początkowego ujęcia dokonany zostanie nieodwołalny wybór ujmowania późniejszych zmian wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Korzystając z możliwości dopuszczanej przez MSSF 9, Grupa BZ WBK podjęła nieodwołalną decyzję o wyznaczeniu inwestycji strategicznych z portfela inwestycji kapitałowych dostępnych do sprzedaży, jako wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Inwestycje kapitałowe, w stosunku, do których Grupa BZ WBK wybrała opcję wyceny w wartości godziwej przez inne dochody całkowite zostały nabyte z celem długoterminowego i strategicznego utrzymywania ich w portfelu inwestycyjnym bez intencji realizacji zysku na sprzedaży w krótkim lub średnim horyzoncie czasowym. W przypadku zbycia instrumentu kapitałowego, w odniesieniu, do którego wybrano opcję wyceny w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, wynik na sprzedaży nie będzie już przenoszony do rachunku zysków i strat na moment sprzedaży. Wartość korekty z tytułu wyceny instrumentów kapitałowych do wartości godziwej została ustalona na poziomie (31 271) tys. zł a wartość rozwiązanych odpisów aktualizujących 16 177 tys. zł bez uwzględnienia efektu podatku odroczonego.
 - Korekta nr 6: w związku z usunięciem kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży i zastąpieniem ich kategorią inwestycyjnych aktywów finansowych, Grupa BZ WBK dokonała reklasyfikacji instrumentów dłużnych oraz kapitałowych dostępnych do sprzedaży do kategorii inwestycyjne aktywa finansowe. Zmiana ta miała wyłącznie charakter prezentacyjny i nie wpłynęła na wartość sumy bilansowej.
 - Korekta nr 7: wpływ wdrożenia MSSF 9 na kapitały Grupy BZ WBK. Łączna wartość wpływu wdrożenia MSSF 9 w kwocie (313 474) tys. zł oraz wynikający z wdrożenia MSSF 9 efekt podatku odroczonego w postaci wzrostu aktywa netto z tytułu podatku odroczonego w kwocie 59 020 tys. zł pomniejszyły z dniem 1.01.2018 r. saldo zysków zatrzymanych oraz kapitału z aktualizacji wyceny w kwocie (254 454) tys. zł.

w tys. zł

Dodatkowo przedstawiono poniżej specyfikację wpływu poszczególnych tytułów na elementy kapitału własnego:

I.p.	Pozycja kapitału	Wartość na 01.01.2018 r. przed wdrożeniem MSSF 9	Wpływ brutto	Wpływ podatku odroczonego	Wartość na 01.01.2018 r. po uwzględnieniu wpływu wdrożenia MSSF 9
Kapitał z aktualizacji wyceny					
Wartość kapitału z aktualizacji wyceny na 01.01.2018 r. przed wdrożeniem MSSF 9		714 466			
1	Reklasyfikacja kapitałowych instrumentów dostępnych do sprzedaży do kategorii wyceny instrumentów wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody - efekt przeszacowania do wartości godziwej		(31 271)	5 942	689 137
Kapitał z aktualizacji wyceny na 01.01.2018 r. po uwzględnieniu wpływu wdrożenia MSSF 9 - RAZEM					689 137
Zyski zatrzymane					
Wartość zysków zatrzymanych na 01.01.2018 r. przed wdrożeniem MSSF 9		1 066 236			
1	Ujęcie odpisów na oczekiwane straty kredytowe (ECL) dla aktywów finansowych oraz zobowiązań pozabilansowych obciążonych ryzykiem kredytowym		(240 637)	45 180	
2	Zawiązanie korekty do wartości godziwej dla aktywów finansowych zreklasifikowanych z kategorii aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie do kategorii obowiązkowo wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy		(80 729)	15 339	
3	Rozwiązanie odpisów aktualizujących dla aktywów finansowych zreklasifikowanych z kategorii aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie do kategorii obowiązkowo wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy		61 807	(11 743)	
4	Reklasyfikacja kapitałowych instrumentów dostępnych do sprzedaży do kategorii wyceny instrumentów wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody - rozwiązanie odpisów aktualizujących na udziały i akcje w innych jednostkach		16 177	(3 074)	
5	Zmiana sposobu rozpoznawania przychodu odsetkowego dla ekspozycji zaklasyfikowanych do koszyka 1 i 2, dla których do końca 2017 r. kalkulowany był odpis aktualizujący IBNR		(23 787)	4 520	
6	Ujęcie odpisów na oczekiwane straty kredytowe (ECL) dla zobowiązań pozabilansowych obciążonych ryzykiem kredytowym		(15 034)	2 856	
Zyski zatrzymane na 01.01.2018 r. po uwzględnieniu wpływu wdrożenia MSSF 9 - RAZEM					837 111
Wpływ wdrożenia MSSF 9 na kapitały własne Grupy BZ WBK S.A. - RAZEM			(313 474)	59 020	(254 454)

W drugim kwartale 2018 r. Grupa BZ WBK dokonała reklasyfikacji portfela umów kart kredytowych, które były podpisywane z klientami przed 1.08.2016 r. i których umowna konstrukcja oprocentowania opierała się na czterokrotności stopy lombardowej NBP a zapisy umowne z klientem nie zawierały bezpośredniego odniesienia do przepisów Kodeksu Cywilnego w zakresie maksymalnych odsetek ustawowych, według których przychód odsetkowy był rozpoznawany. Opis dokonanej reklasyfikacji zawarto w części „Porównywalność z wynikami poprzednich okresów”.

Grupa BZ WBK na dzień 1.01.2018 r. nie zidentyfikowała składników aktywów finansowych, w odniesieniu, do których wybrała opcję wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy celem zmniejszenia niedopasowania księgowego, które w przeciwnym razie powstałoby w wyniku wyceny aktywów finansowych w zamortyzowanym koszcie lub w wartości godziwej przez pozostałe dochody całkowite.

Zobowiązania finansowe są w dalszym ciągu wyceniane według dotychczasowych zasad określonych w MSR 39 – według zamortyzowanego kosztu lub wartości godziwej przez wynik finansowy. Grupa BZ WBK nie dokonała wyboru opcji wyceny zobowiązań finansowych do wartości godziwej. W przypadku wyboru tej opcji, zmiana wartości godziwej wynikająca ze zmian w poziomie własnego ryzyka kredytowego byłaby odnoszona do innych dochodów całkowitych a w momencie usunięcia składnika zobowiązania finansowego z ksiąg rachunkowych wartość poprzednio ujęta w innych dochodach całkowitych nie podlegałaby odniesieniu do wyniku finansowego.

Uzgodnienie sald odpisów z tytułu utraty wartości między MSR 39 a MSSF 9

Poniższa tabela przedstawia uzgodnienie salda zamknięcia odpisów z tytułu utraty wartości, zarówno dla ekspozycji zaklasyfikowanych, jako performing, jak i non-performing, wycenianych zgodnie z modelem ponoszonych strat z MSR 39 za poprzedni okres z nowymi odpisami na oczekiwane straty kredytowe na 1.01.2018 r., wycenianymi zgodnie z modelem oczekiwanych strat z MSSF 9 uwzględniające dokonaną reklasyfikację portfela kart kredytowych opisanych w części „Porównywalność z wynikami poprzednich okresów”.

w tys. zł

Kategoria wyceny	Odpis aktualizujący obliczony zgodnie z MSR 39/Rezerwa MSR 37	Reklasyfikacja	Korekta wyceny	Zmiana prezentacji korekty odsetek impairmentowych	Wartość rozwiązanych odpisów ECL w	
					związku z reklasyfikacją kart kredytowych	Odpis na oczekiwane straty kredytowe obliczony zgodnie z MSSF 9
Kredyty i należności (MSR 39)/Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie (MSSF 9)						
Należności od Klientów	4 846 130	(61 807)	240 637	210 585	(172 271)	5 063 274
Kredyty i należności (MSR 39)/Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie (MSSF 9) - RAZEM	4 846 130	(61 807)	240 637	210 585	(172 271)	5 063 274
Rezerwy na pozabilansowe zobowiązania kredytowe (MSR 37)/Odpis na oczekiwane straty kredytowe (MSSF 9)						
Rezerwy na pozabilansowe zobowiązania kredytowe (MSR 37)/Odpis na oczekiwane straty kredytowe (MSSF 9)	50 652	-	15 034	-	-	65 686
Rezerwy na pozabilansowe zobowiązania kredytowe (MSR 37)/Odpis na oczekiwane straty kredytowe (MSSF 9) - RAZEM	50 652	-	15 034	-	-	65 686
RAZEM	4 896 782	(61 807)	255 671	210 585	(172 271)	5 128 960

Zastosowanie nowych wytycznych zgodnych z MSSF 9 wpłynęło na wzrost odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości w Grupie BZ WBK. Łączna wartość dodatkowych odpisów aktualizujących ujętych w zyskach zatrzymanych wynosi 193 864 tys. zł bez uwzględnienia efektu podatku odroczonego, z czego kwota 240 637 tys. zł dotyczy pozycji bilansowych, kwota 15 034 tys. zł wzrostu rezerw na kredytowe zobowiązania pozabilansowe prezentowanych w pozycji „Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe obciążone ryzykiem kredytowym” a reklasyfikacje instrumentów finansowych z kategorii wycenianych w zamortyzowanym koszcie do kategorii wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy wiązały się z koniecznością rozwiązania odpisów aktualizujących w kwocie 61 807 tys. zł.

Wartość salda końcowego odpisów na oczekiwane straty kredytowe uległa, w porównaniu do poprzednich okresów, zmianie z uwagi na dokonaną reklasyfikację kart kredytowych i konieczność rozwiązania odpisów na oczekiwane straty kredytowe.

Wpływ MSSF 9 na adekwatność kapitałową

Dnia 12.12.2017 r. Parlament Europejski i Rada UE przyjęli Rozporządzenie nr 2017/2395 zmieniające rozporządzenie (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do rozwiązań przejściowych dotyczących złagodzenia wpływu wprowadzenia MSSF 9 na fundusze własne oraz dotyczących traktowania, jako duże ekspozycje niektórych ekspozycji wobec podmiotów sektora publicznego denominowanych w walucie krajowej dowolnego państwa członkowskiego. Niniejsze rozporządzenie weszło w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej i znajduje zastosowanie od dnia 1.01.2018 r. Parlament Europejski oraz Rada (UE) uznali, że stosowanie MSSF 9 może doprowadzić do nagłego zwiększenia odpisów na oczekiwane straty kredytowe, a co za tym idzie do spadku kapitału podstawowego Tier I.

Rozporządzenie w sprawie amortyzacji wpływu MSSF 9 na Tier I przewiduje następujące zapisy:

- Jeżeli bilans otwarcia na dzień pierwszego zastosowania MSSF 9 odzwierciedla spadek kapitału podstawowego Tier I w wyniku zwiększonych rezerw na oczekiwane straty kredytowe, łącznie z odpisem na oczekiwane straty kredytowe w całym okresie życia z tytułu aktywów finansowych dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe, w porównaniu z bilansem zamknięcia na poprzedni dzień, w okresie przejściowym podmiot sprawozdawczy ma możliwość uwzględnienia w swoim kapitale podstawowym Tier I pewnej części zwiększonych rezerw na oczekiwane straty kredytowe. Ten okres przejściowy powinien trwać maksymalnie pięć lat i rozpoczynać się w 2018 r. Część rezerw na oczekiwane straty kredytowe, jaką można uwzględnić w kapitale podstawowym Tier I, powinna zmniejszać się z czasem do zera, tak by zapewnić pełne wdrożenie MSSF 9 w dniu następującym bezpośrednio po zakończeniu okresu przejściowego.
- Możliwe do zastosowania mnożniki w kolejnych latach okresu przejściowego wynoszą, począwszy od 2018 r., odpowiednio: 95%, 85%, 70%, 50%, 25%.
- W przypadku zastosowania rozwiązań przejściowych związanych z MSSF 9, podmiot sprawozdawczy powinien podawać do wiadomości publicznej swoje fundusze własne, współczynniki kapitałowe, jak również wskaźnik dźwigni, zarówno z zastosowaniem, jak i bez zastosowania tych rozwiązań, aby umożliwić czytelnikom sprawozdania finansowego ocenę wpływu tych rozwiązań.
- Podmiot sprawozdawczy powinien podjąć decyzję, co do stosowania rozwiązań przejściowych i odpowiednio poinformować o tym Komisję Nadzoru Finansowego.
- W okresie przejściowym podmiot sprawozdawczy ma możliwość jednorazowego cofnięcia swojej pierwotnej decyzji, pod warunkiem uprzedniego uzyskania zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego, która powinna zapewnić, by decyzja taka nie była motywowana względami arbitrażu regulacyjnego.

w tys. zł

- podmioty sprawozdawcze, które zdecydują się na stosowanie rozwiązań przejściowych, powinny być zobowiązane do dostosowania obliczenia regulacyjnych wymogów kapitałowych, na które rezerwy na oczekiwane straty kredytowe mają bezpośredni wpływ, aby zapewnić, by nie uzyskiwały one nienależnych ulg w kapitale. Na przykład korekty z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego, za pomocą, których obniżana jest wartość ekspozycji według metody standardowej w odniesieniu do ryzyka kredytowego, powinny być zmniejszane o współczynnik, który skutkuje zwiększeniem wartości ekspozycji. Pozwoliłoby to zapewnić, by instytucja nie korzystała zarówno ze wzrostu swojego kapitału podstawowego Tier I wynikającego z rozwiązań przejściowych, jak i z obniżonej wartości ekspozycji.

Grupa BZ WBK, po analizie wymogów Rozporządzenia nr 2017/2395, zdecydowała o zastosowaniu przepisów przejściowych przewidzianych przez niniejsze rozporządzenie, co oznacza, że na potrzeby oceny adekwatności kapitałowej Grupy BZ WBK nieuwzględniany będzie pełen wpływ wdrożenia MSSF 9.

Poniżej Grupa BZ WBK dokonała ujawnienia funduszy własnych, współczynników kapitałowych, jak również wskaźnika dźwigni, zarówno z zastosowaniem, jak i bez zastosowania rozwiązań przejściowych wynikających z artykułu 473a Rozporządzenia (UE) nr 575/2013:

Dostępny kapitał (kwoty)		
1	Kapitał podstawowy Tier 1 (CET1)	19 660 476
2	Kapitał podstawowy Tier 1 (CET1), gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	19 518 903
3	Kapitał Tier 1	19 660 476
4	Kapitał Tier 1, gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	19 518 903
5	Łączny kapitał	22 357 159
6	Łączny kapitał, gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	22 215 395
Aktywa ważone ryzykiem (kwoty)		
7	Aktywa ważone ryzykiem ogółem	125 769 908
8	Aktywa ważone ryzykiem ogółem, gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	125 718 206
Współczynniki kapitałowe		
9	Kapitał podstawowy Tier 1 (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko)	15,63%
10	Kapitał podstawowy Tier 1 (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko), gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	15,53%
11	Kapitał Tier 1 (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko)	15,63%
12	Kapitał Tier 1 (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko), gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	15,53%
13	Łączny kapitał (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko)	17,78%
14	Łączny kapitał (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko), gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	17,67%
Wskaźnik dźwigni finansowej		
15	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	177 260 235
16	Wskaźnik dźwigni finansowej	11,09%
17	Wskaźnik dźwigni finansowej, gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	11,02%

MSSF 15 Przychody umów z klientami

MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 28.05.2014 r. i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1.01.2018 r. lub po tej dacie.

MSSF 15 wprowadził nowy, 5-etapowy model, który powinien być wykorzystywany do rozpoznawania umów skutkujących przychodami z wyłączeniem umów objętych zakresem odrębnego standardu. Celem jego wprowadzenia było ujednoczenie zasad, które w tym obszarze stosują przedsiębiorstwa oraz eliminacja niespójności pomiędzy wcześniejszymi standardami.

Nowy MSSF 15 zastąpił, z dniem 1.01.2018 r., dotychczasowe standardy i interpretacje:

- MSR 18 „Przychody”,
- MSR 11 „Umowy o usługę budowlaną”,
- SKI 31 „Przychody z transakcji barterowych”,
- KIMSF 13 „Programy lojalnościowe”,
- KIMSF 15 „Umowy dotyczące budowy nieruchomości”,
- KIMSF 18 „Przekazanie aktywów przez klientów”.

Nowy standard ma zastosowanie do prawie wszystkich umów z klientami. Główne wyjątki dotyczą umów leasingowych (MSR 17), instrumentów finansowych, innych praw lub zobowiązań umownych (MSSF 9, MSSF 10, MSSF 11, MSR 27 i MSR 28), umów ubezpieczeniowych (MSSF 4) oraz gwarancji będących w zakresie innych standardów.

W dotychczasowych standardach (MSR 11/MSR 18) można było rozróżnić trzy oddzielne modele rozpoznawania przychodów, zależne od rodzaju transakcji sprzedaży:

w tys. zł

- umowy o usługę budowlaną,
- sprzedaż towarów,
- sprzedaż usług.

MSSF 15 zastąpił trzy oddzielne modele rozpoznawania przychodów wskazane powyżej jednym 5-stopniowym modelem ujmowania przychodów, wspólnym dla wszystkich rodzajów transakcji, dla wszystkich przedsiębiorstw i branż. Model ten, jest stosowany w dwóch odmianach, w zależności od tego, jak wypełniany jest obowiązek świadczenia:

- wypełniany w czasie,
- wypełniany jednorazowo (w danym momencie).

Podstawowa zasada MSSF 15 to rozpoznawanie przychodów, przedstawiających transfer aktywów do klienta, w wartości odzwierciedlającej cenę, oczekiwaną przez Grupę BZ WBK, w zamian za przekazanie tych aktywów.

Podstawowym kryterium ujęcia przychodów nie jest już moment przeniesienia „ryzyka i korzyści”, uznawany zgodnie z MSR 18 za kluczowy, lecz moment wypełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia, co następuje z chwilą przeniesienia kontroli. Decyduje on o ujęciu przychodu zgodnie z MSSF 15. Oczekuje się jednak, że moment ten, w większości przypadków, pokrywa się z momentem przeniesienia ryzyka i korzyści w rozumieniu MSR 18.

Ponadto, zgodnie z MSSF 15 koszty poniesione w celu pozyskania i zabezpieczenia kontraktu z klientem należy aktywować i rozliczać w czasie przez okres konsumowania korzyści z tego kontraktu.

W ramach przeprowadzonej analizy wpływu wejścia MSSF 15 na Grupę BZ WBK zidentyfikowano następujące rodzaje przychodów, które co do zasady powinny być rozpoznawane zgodnie z MSSF 15:

- przychody prowizyjne z wyłączeniem przychodów za wystawienie gwarancji i poręczeń,
- przychody z tytułu usług doradczych,
- przychody ze sprzedaży aktywów trwałych wykorzystywanych w działalności operacyjnej oraz przejętych za długi, które są prezentowane łącznie z kosztem sprzedanych aktywów trwałych jako wynik na sprzedaży w linii „Pozostałe przychody operacyjne”,
- programy lojalnościowe,
- tzw. „success fee” – gdzie przez umowy z success fee Grupa BZ WBK rozumie takie umowy, gdzie Grupa BZ WBK nie ma zagwarantowanego wynagrodzenia lub gdy jest ono bardzo minimalne w okresie wykonywania umowy do momentu ziszczenia się jakiegoś warunku (przykładowo w postaci finalizacji zawarcia umownie określonej transakcji), kiedy Grupa BZ WBK otrzymuje istotne wartościowo wynagrodzenie pokrywające wysiłek wkładany w wykonanie umowy w dłuższym, poprzedzającym czasie,
- przychody za zarządzanie aktywami oraz
- przychody ze sprzedaży produktów ubezpieczeniowych wykazujących powiązanie z instrumentami finansowymi w zakresie nieobjętym odrębnymi standardami.

Grupa BZ WBK na potrzeby przeprowadzenia analizy wpływu wdrożenia MSSF 15 skorzystała z praktycznej możliwości zastosowania podejścia portfelowego do analizy umów z klientami wynikającej z paragrafu 4 MSSF 15. Wynikało to z racjonalnego oczekiwania Grupy BZ WBK, iż wpływ na sprawozdanie finansowe w związku z zastosowaniem niniejszego standardu w stosunku do portfela nie będzie istotnie różnił się od zastosowania niniejszego standardu w stosunku do pojedynczych umów (lub zobowiązań do wykonania świadczenia) w ramach tego portfela. Grupa BZ WBK zastosowała podejście portfelowe dla większości zidentyfikowanych kategorii przychodów wskazanych powyżej.

Grupa BZ WBK zastosowała metodę retrospektywną zmodyfikowaną, o której mowa w paragrafie C3 pkt. b) MSSF 15, skutkującą ujęciem ewentualnego efektu pierwszego zastosowania MSSF, 15 jako korektę zysków zatrzymanych w rocznym okresie sprawozdawczym zaczynającym się z dniem 1 stycznia 2018 r. W ramach tej przejściowej metody Grupa BZ WBK zastosowała MSSF 15 retrospektywnie jedynie do umów, które nie są zakończone na dzień pierwszego zastosowania.

Wpływ wdrożenia MSSF 15 na sytuację finansową i fundusze własne Grupy BZ WBK nie jest istotny z uwagi na fakt, iż Grupa BZ WBK oferuje instrumenty finansowe w postaci kredytów, pożyczek oraz leasingu, od których przychód jest rozpoznawany na podstawie efektywnej stopy procentowej a sposób ujęcia i rozpoznania rodzajów przychodów objętych zakresem MSSF 15 i korespondujących z nimi kosztów, z uwagi na stosowane zapisy umowne z klientami, nie ulegną zmianie.

Porównywalność z wynikami poprzednich okresów

Zastosowanie MSSF 9 wymagało zmiany sposobu prezentacji oraz zakresu ujawnień, w tym w pierwszym roku jego zastosowania, kiedy wymagany jest szeroki zakres informacji pozwalających użytkownikowi sprawozdania finansowego zrozumieć wpływ MSSF 9 na klasyfikację i wycenę oraz utratę wartości na sytuację majątkowo-finansową oraz wynik finansowy Grupy BZ WBK.

Grupa BZ WBK podjęła decyzję o skorzystaniu z zapisów MSSF 9 umożliwiających zwolnienie z obowiązku przekształcania danych porównawczych dla okresów wcześniejszych w odniesieniu do zmian wynikających z klasyfikacji i wyceny oraz utraty wartości. Różnice w wartości bilansowej aktywów i zobowiązań finansowych wynikających z zastosowania MSSF 9 zostały ujęte, jako element wyniku z lat ubiegłych oraz kapitału z aktualizacji wyceny w kapitałach własnych na dzień 1.01.2018 r.

w tys. zł

Na dzień 30.06.2018 r. Grupa BZ WBK zakończyła analizę portfela kart kredytowych pod kątem spełnienia przez niego testu kontraktowych przepływów pieniężnych a w wyniku przeprowadzonej analizy dokonała zmiany klasyfikacji i wyceny wybranych portfeli kart kredytowych na skutek zastosowania MSSF 9. Wprowadzona zmiana dotyczyła kart kredytowych, które udzielane były do 1.08.2016 r. i których umowna konstrukcja oprocentowania opierała się na czterokrotności stopy lombardowej NBP a zapisy umowne z klientem nie zawierały bezpośredniego odniesienia do przepisów Kodeksu Cywilnego w zakresie maksymalnych odsetek ustawowych, według których przychód odsetkowy był rozpoznawany. Opisany powyżej portfel kart kredytowych został wyceniony do wartości godziwej i sklasyfikowany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, jako „należności od klientów wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy”. Przychody odsetkowe uzyskiwane od tych instrumentów zostały wykazane w linii „Przychody o charakterze zbliżonym do odsetek od aktywów wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy”. Grupa BZ WBK zaprzestała ujmowania odpisów z tytułu utraty wartości należności kredytowych, a ocena ryzyka kredytowego dla tych produktów stanowi teraz integralną część wyceny do wartości godziwej.

Wartość portfela kart kredytowych na dzień 01.01.2018 wynosiła:

Wartość bilansowa brutto na dzień 01.01.2018	Straty na oczekiwane straty kredytowe	Wartość bilansowa netto	Wartość godziwa	Różnica pomiędzy wartością bilansową netto a wartością godziwą
1 662 067	172 271	1 489 796	1 489 971	175

Z uwagi na trwającą analizę, na dzień 31.03.2018 r. Grupa BZ WBK kontynuowała wycenę omawianego portfela aktywów finansowych według zamortyzowanego kosztu. Poniżej zaprezentowano przekształcone informacje finansowe zaprezentowane w skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za okres zakończony 31.03.2018 r. w zakresie pozycji, na które zmiana wpłynęła, obrazujące sytuację majątkowo-finansową oraz wynik finansowy Grupy BZ WBK tak jakby zmiana w zakresie klasyfikacji i wyceny kart kredytowych została zaaplikowana już za poprzedni okres sprawozdawczy.

Poniżej zaprezentowano przekształcenie wybranych pozycji skonsolidowanego rachunku zysków i strat:

Pozycje podlegające korekcie	Wartość na 31.03.2018 r. przed korektą	Reklasyfikacja	Wycena portfela do wartości godziwej na 01.01.2018	Rozwiązanie odpisów na oczekiwane straty kredytowe na 31.03.2018	Wycena portfela do wartości godziwej na 31.03.2018	Wartość na 31.03.2018 r. po korekcie
Wynik handlowy i rewaluacja	20 073	-	175	-	(1 639)	18 609
Odpisy netto z tytułu utraty wartości należności kredytowych	(222 966)	-	-	3 249	-	(219 717)

Poniżej zaprezentowano przekształcenie wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej:

Pozycje podlegające korekcie	Wartość na 31.03.2018 r. przed korektą	Reklasyfikacja	Wycena portfela do wartości godziwej na 01.01.2018	Rozwiązanie odpisów na oczekiwane straty kredytowe na 31.03.2018	Wycena portfela do wartości godziwej na 31.03.2018	Wartość na 31.03.2018 r. po korekcie
Należności od klientów wyceniane w zamortyzowanym koszcie	108 971 391	(1 407 630)	-	-	-	107 563 761
Należności od klientów wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	106 400	1 407 630	175	3 249	(1 639)	1 515 815
Zyski zatrzymane	3 051 743	-	-	-	-	3 051 743
Wynik roku bieżącego	438 734	-	175	3 249	(1 639)	440 519

Z uwagi na podjęcie decyzji w zakresie zmiany klasyfikacji i wyceny wybranych portfeli kart kredytowych po dacie wdrożenia MSSF 9, Zarząd Grupy BZ WBK, kierując się zasadą istotności, ujął kwotę wynikającą ze zmiany w klasyfikacji i wycenie tego portfela aktywów finansowych w wyniku finansowym bieżącego okresu zamiast w zyskach zatrzymanych na dzień 01.01.2018 roku. Powyższe uproszczenie, w opinii Zarządu nie ma istotnego wpływu na rzetelne przedstawienie sytuacji finansowej Grupy BZ WBK.

Zastosowanie MSSF 15 nie wymagało dokonania istotnych zmian sposobu prezentacji.

w tys. zł

Zmiany zasad rachunkowości

Aktywa finansowe i zobowiązania finansowe

Ujmowanie i zaprzestanie ujmowania

Początkowe ujęcie

Grupa BZ WBK ujmuje składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wtedy i tylko wtedy, gdy staje się związana postanowieniami umowy instrumentu.

Aktywa finansowe zakupione lub sprzedane w drodze standaryzowanej transakcji kupna lub sprzedaży odpowiednio ujmuje się lub zaprzestaje ich ujmowania na dzień zawarcia transakcji.

Zaprzestanie ujmowania aktywów finansowych

Grupa BZ WBK zaprzestaje ujmowania składnika aktywów finansowych wtedy i tylko wtedy, gdy:

- wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych lub
- przenosi składnik aktywów finansowych, a przeniesienie spełnia warunki zaprzestania ujmowania określone w dalszej części polityki.

Grupa BZ WBK przenosi składnik aktywów finansowych wtedy i tylko wtedy, gdy:

- przenosi umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych lub
- zatrzymuje umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych, ale zgodnie z porozumieniem spełniającym warunki określone w dalszej części polityki przyjmuje na siebie zobowiązanie umowne do przekazania przepływów pieniężnych na rzecz jednego lub większej liczby odbiorców.

Jeśli Grupa BZ WBK zatrzymuje umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych („pierwotny składnik aktywów”), ale przyjmuje na siebie zobowiązanie umowne do przekazania tych przepływów pieniężnych na rzecz jednej lub większej liczby jednostek („ostateczni odbiorcy”), Grupa BZ WBK traktuje tę transakcję, jako przeniesienie składnika aktywów finansowych wtedy i tylko wtedy, gdy spełnione są wszystkie trzy następujące warunki:

- Grupa BZ WBK nie ma obowiązku wypłaty kwot ostatecznym odbiorcom dopóki nie otrzyma odpowiadających im kwot, które wynikają z pierwotnego składnika aktywów,
- na mocy umowy przeniesienia Grupa BZ WBK nie może sprzedać lub zastawić pierwotnego składnika aktywów w inny sposób, niż jako ustanowione na rzecz ostatecznych odbiorców zabezpieczenie zobowiązania do przekazywania na ich rzecz przepływów pieniężnych,
- Grupa BZ WBK jest zobowiązana do przekazania wszystkich przepływów pieniężnych otrzymanych przez nią w imieniu ostatecznych odbiorców bez istotnej zwłoki. Dodatkowo Grupa BZ WBK nie jest upoważniona do reinwestowania tych przepływów pieniężnych, z wyjątkiem inwestycji w środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych (zgodnie z definicją w MSR 7 *Sprawozdanie z przepływów pieniężnych*) w krótkim okresie rozliczeniowym pomiędzy dniem otrzymania i wymaganym dniem przekazania do ostatecznych odbiorców, przy czym uzyskane odsetki z takich inwestycji są przekazywane ostatecznym odbiorcom.

Przenosząc składnik aktywów finansowych, Grupa BZ WBK ocenia, w jakim stopniu zachowuje on ryzyko i korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych. W takim przypadku:

- jeśli Grupa BZ WBK przenosi zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych, to zaprzestaje ujmowania składnika aktywów finansowych i ujmuje oddzielnie, jako aktywa lub zobowiązania wszelkie prawa i obowiązki powstałe lub zachowane w wyniku przeniesienia,
- jeśli Grupa BZ WBK zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych, to w dalszym ciągu ujmuje składnik aktywów finansowych,
- jeśli Grupa BZ WBK nie przenosi ani nie zachowuje zasadniczo całego ryzyka i wszystkich korzyści związanych z posiadaniem składnika aktywów finansowych, to ustala, czy zachowała kontrolę nad składnikiem aktywów finansowych. W takim przypadku:
 - a) jeśli Grupa BZ WBK nie zachowała kontroli, zaprzestaje ujmowania składnika aktywów finansowych i ujmuje oddzielnie, jako aktywa lub zobowiązania wszelkie prawa i obowiązki powstałe lub zachowane w wyniku przeniesienia,
 - b) jeśli Grupa BZ WBK zachowała kontrolę, w dalszym ciągu ujmuje składnik aktywów finansowych w stopniu, w jakim utrzymuje zaangażowanie w tym składniku.

Przeniesienie ryzyka i korzyści jest oceniane poprzez porównanie narażenia Grupy BZ WBK, przed i po dokonaniu przeniesienia, na ryzyko zmienności kwot i rozkładu w czasie przepływów pieniężnych netto związanych z przeniesionym składnikiem aktywów. Grupa BZ WBK zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych, jeśli

w tys. zł

narażenie na ryzyko zmienności wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych netto ze składnika aktywów finansowych nie zmienia się istotnie w wyniku przeniesienia. Grupa BZ WBK przenosi zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych, jeśli narażenie na ryzyko takiej zmienności przestało być istotne w porównaniu z całkowitą zmiennością wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych netto związanych ze składnikiem aktywów finansowych.

Grupa BZ WBK zaprzestaje ujmowania części składnika aktywów finansowych (lub części grupy podobnych składników aktywów finansowych) wtedy i tylko wtedy, gdy część, której zaprzestanie ujmowania jest rozpatrywane, spełnia jeden z następujących trzech warunków:

- część obejmuje wyłącznie specyficznie określone przepływy pieniężne wynikające ze składnika aktywów finansowych (lub grupy podobnych składników aktywów finansowych),
- część obejmuje wyłącznie w pełni proporcjonalny udział w przepływach pieniężnych z danego składnika aktywów finansowych (lub grupy podobnych składników aktywów finansowych),
- część obejmuje wyłącznie w pełni proporcjonalny udział w dokładnie określonych przepływach środków pieniężnych ze składnika aktywów finansowych (lub grupy podobnych składników aktywów finansowych).

We wszystkich innych przypadkach Grupa BZ WBK zaprzestaje ujmowania składnika aktywów finansowych w całości (lub całość grupy podobnych składników aktywów finansowych).

Zaprzestanie ujmowania zobowiązań finansowych

Grupa BZ WBK usuwa zobowiązanie finansowe (lub część zobowiązania finansowego) ze sprawozdania z sytuacji finansowej wtedy i tylko wtedy, gdy zobowiązanie przestało istnieć – to znaczy wtedy, gdy obowiązek określony w umowie został wypłacony, umorzony lub wygasł.

Wymianę instrumentów dłużnych o zasadniczo różnych warunkach, dokonywaną pomiędzy Grupą BZ WBK i wierzycielem, ujmuje się, jako wygaśnięcie pierwotnego zobowiązania finansowego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Podobnie znaczące modyfikacje warunków umowy dotyczącej istniejącego zobowiązania finansowego lub jego części (niezależnie od tego, czy wynikają one z trudności finansowych dłużnika, czy też nie) ujmuje się, jako wygaśnięcie pierwotnego zobowiązania finansowego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego.

Różnicę pomiędzy wartością bilansową zobowiązania finansowego (lub części zobowiązania finansowego), które wygasło lub zostało przeniesione na inną stronę, a kwotą zapłaty, z uwzględnieniem wszystkich przeniesionych aktywów niebędących środkami pieniężnymi lub przyjętych zobowiązań, ujmuje się w wyniku finansowym.

Jeśli Grupa BZ WBK odkupuje część zobowiązania finansowego, to przypisuje poprzednią wartość bilansową zobowiązania finansowego między część, która będzie w dalszym ciągu ujmowana, oraz część, którą przestaje się ujmować, w proporcji do wartości godziwych odpowiadających tym częściom na dzień odkupu. Różnicę pomiędzy:

- wartością bilansową przypisaną do części, którą przestaje się ujmować oraz
- zapłatą otrzymaną w zamian za część, którą przestaje się ujmować, z uwzględnieniem wszystkich przeniesionych aktywów niebędących środkami pieniężnymi lub przyjętych zobowiązań,

ujmuje się w wyniku finansowym.

Klasyfikacja aktywów finansowych i zobowiązań finansowych

Klasyfikacja aktywów finansowych

Klasyfikacja aktywów finansowych niebędących instrumentem kapitałowym

O ile Grupa BZ WBK nie wybrała opcji wyceny aktywa finansowego w wartości godziwej przez wynik finansowy, Grupa BZ WBK klasyfikuje składnik aktywów finansowych niebędący instrumentem kapitałowym, jako wyceniany po początkowym ujęciu w zamortyzowanym koszcie albo w wartości godziwej przez inne całkowite dochody bądź w wartości godziwej przez wynik finansowy na podstawie:

- modelu biznesowego Grupy BZ WBK w zakresie zarządzania aktywami finansowymi oraz
- charakterystyki wynikających z umowy przepływów pieniężnych dla składnika aktywów finansowych.

Składnik aktywów finansowych wycenia się w zamortyzowanym koszcie, jeśli spełnione są oba poniższe warunki:

- składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy,
- warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Składnik aktywów finansowych jest wyceniany w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, jeżeli spełnione są oba poniższe warunki:

w tys. zł

- składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno otrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych; oraz
- warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej przez wynik finansowy, chyba, że jest wyceniany w zamortyzowanym koszcie lub w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Grupa BZ WBK może w momencie początkowego ujęcia nieodwołalnie wyznaczyć składnik aktywów finansowych, jako wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeśli w ten sposób eliminuje lub znacząco zmniejsza niespójność wyceny lub ujęcia (określaną czasami, jako „niedopasowanie księgowo”), jaka w przeciwnym razie powstałaby na skutek wyceny aktywów lub zobowiązań bądź ujęcia związanych z nimi zysków lub strat według różnych zasad.

Klasyfikacja aktywów finansowych będących instrumentem kapitałowym

Składnik aktywów finansowych będący instrumentem kapitałowym Grupa BZ WBK wycenia w wartości godziwej przez wynik finansowy, chyba, że w momencie początkowego ujęcia dokonała nieodwołalnego wyboru odnośnie do określonych inwestycji w instrumenty kapitałowe, aby ujmować późniejsze zmiany wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Modele biznesowe

Modele biznesowe Grupy BZ WBK ustalone są na poziomie odzwierciedlającym sposób, w jaki zarządza ona łącznie grupami aktywów finansowych, aby zrealizować określony cel biznesowy. Model biznesowy nie zależy od zamiarów kluczowego kierownictwa Grupy BZ WBK, co do pojedynczego instrumentu.

Model biznesowy dotyczy sposobu, w jaki Grupa BZ WBK zarządza aktywami finansowymi, by wygenerować przepływy pieniężne. Oznacza to, że model biznesowy określa, czy przepływy pieniężne będą pochodzić:

- z uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy,
- ze sprzedaży aktywów finansowych czy
- z obu tych źródeł.

Ocena modelu biznesowego nie jest przeprowadzana na podstawie scenariuszy, których Grupa BZ WBK nie może racjonalnie oczekiwać, takich jak tzw. „najbardziej pesymistyczny scenariusz” lub „scenariusz warunków skrajnych”. Grupa BZ WBK ustala model biznesowy na podstawie oceny kryteriów jakościowych i ilościowych.

Kryteria jakościowe oceny modelu biznesowego

Model biznesowy w zakresie zarządzania aktywami finansowymi jest kwestią faktów, a nie deklaracji. Można go zaobserwować poprzez działania, jakie są podejmowane, aby zrealizować cel modelu biznesowego. Grupa BZ WBK dokonuje osądu sytuacji przy dokonywaniu oceny swojego modelu biznesowego w zakresie zarządzania aktywami finansowymi, a ocena ta nie jest zależna od jednego czynnika lub działania. Grupa BZ WBK bierze natomiast pod uwagę wszystkie stosowne kryteria jakościowe i ilościowe, które są dostępne na dzień oceny modelu biznesowego. Takie stosowne dowody obejmują następujące kwestie:

a) sposób, w jaki wyniki modelu biznesowego i aktywów finansowych utrzymywanych w ramach tego modelu biznesowego są oceniane i przekazywane na potrzeby rachunkowości zarządczej kluczowemu personelowi kierownicznemu Grupy BZ WBK. W przypadku, gdy wartość godziwa jest kluczowa z przyczyn innych niż:

- zarządzanie ryzykiem płynności,
- utrzymywania określonego profilu rentowności lub
- utrzymywaniem odpowiedniego dopasowania zapadalności aktywów z wymagalnością zobowiązań finansowych przez te aktywa

cel modelu jest realizowany poprzez sprzedaż aktywów.

b) rodzaje ryzyka, które mają wpływ na wyniki modelu biznesowego (i aktywów finansowych utrzymywanych w ramach tego modelu biznesowego), a w szczególności sposób, w jaki zarządza się tym ryzykiem. Jeżeli ocena wyników portfela aktywów dokonywana jest wyłącznie na podstawie wartości godziwej, a przepływy pieniężne generowane są w procesie sprzedaży aktywów, wówczas cel modelu biznesowego realizowany jest poprzez sprzedaż aktywów w zarządzanym portfelu.

c) sposób, w jaki wynagradzane są osoby zarządzające działalnością. Gdy wynagrodzenie zarządzających jest powiązane z wartością godziwą aktywów w zarządzanym portfelu (z wyłączeniem czynnika ryzyka kredytowego), wówczas cel modelu biznesowego jest realizowany poprzez sprzedaż aktywów.

d) czy analizowany portfel aktywów został zaklasyfikowany, jako portfel przeznaczony do obrotu.

Twierdząca odpowiedź, na chociaż jedno z wyższej przedstawionych kryteriów jakościowych implikuje na konieczność kwalifikacji portfela aktywów do innego (rezyduального) modelu biznesowego. Wystąpienie negatywnych odpowiedzi na wszystkie cztery pytania wskazuje na możliwość istnienia modelu biznesowego zakładającego albo utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów

w tys. zł

pieniężnych wynikających z umowy albo modelu biznesowego, którego cel jest realizowany zarówno poprzez uzyskiwanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i poprzez sprzedaż aktywów finansowych. Dalsza ocena modelu biznesowego następuje poprzez analizę kryteriów ilościowych.

Kryteria ilościowe oceny modeli biznesowych

Oprócz kryteriów jakościowych identyfikacja modelu biznesowego powinna też obejmować kryteria ilościowe, chyba, że analiza kryteriów jakościowych w sposób jednoznaczny wskazuje na istnienie modelu rezyduального zarządzanego na podstawie wartości godziwej.

Analiza kryteriów ilościowych stosowanych przy ocenie modelu biznesowego jest przeprowadzana w celu ustalenia, czy sprzedaż aktywów finansowych w przeciągu analizowanego okresu nie przekracza ustalonych w wewnętrznych regulacjach wartości progowych ustalonych w ujęciu procentowym.

Przy analizie kryteriów ilościowych oceny modelu biznesowego, Grupa BZ WBK uznaje, że model biznesowy zakładający utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy dopuszcza sprzedaż aktywów, bez wpływu na obecny model biznesowy, w następujących przypadkach:

- sprzedaż wynikająca ze wzrostu ryzyka kredytowego związanego z aktywami,
- sprzedaż, która występuje nieczęsto (nawet, jeżeli o znaczącej wartości),
- sprzedaż o nieznaczącej wartości (nawet, jeżeli występuje często),
- sprzedaż aktywów w celach płynnościowych w warunkach skrajnych (ang. stress case scenario),
- sprzedaż, która jest wymuszona przez strony trzecie – dotyczy to aktywów, które w związku np. z wymogami organów nadzorczych muszą zostać sprzedane, jednak pierwotnie były one utrzymywane w celu pozyskiwania umownych przepływów pieniężnych,
- sprzedaż aktywów w przypadku przekroczenia limitów koncentracji określonych w wewnętrznych procedurach, stanowiąca element polityki zarządzania ryzykiem kredytowym,
- sprzedaż dokonana blisko terminu zapadalności aktywów finansowych, a dochody ze sprzedaży stanowią przybliżenie umownych przepływów pieniężnych, które Grupa BZ WBK pozyskałaby utrzymując aktywa do terminu zapadalności.

Pozostałe formy sprzedaży aktywów w ramach modelu biznesowego zakładającego utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy (np. częste i jednocześnie o znacznej wartości) prowadzą do konieczności zmiany modelu biznesowego oraz przeklasyfikowania aktywów finansowych, które zostały pierwotnie do tego modelu przypisane.

Rodzaje modeli biznesowych

Analiza kryteriów jakościowych i ilościowych pozwala na wyodrębnienie w ramach prowadzonej przez Grupę BZ WBK działalności trzech zasadniczych modeli biznesowych:

- model biznesowy zakładający utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy (ang. hold to collect),
- model biznesowy, którego cel jest realizowany zarówno poprzez uzyskiwanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i poprzez sprzedaż aktywów finansowych (ang. hold to collect and sell),
- inny/rezydualny model biznesowy (model biznesowy zakładający realizację przepływów pieniężnych poprzez sprzedaż aktywów).

Poniżej przedstawiono charakterystykę każdego z modeli biznesowych wraz ze wskazaniem instrumentów finansowych utrzymywanych w ich ramach.

Model biznesowy zakładający utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy

Aktywa finansowe, które są utrzymywane w ramach modelu biznesowego zakładającego utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy, są zarządzane z zamiarem realizowania przepływów pieniężnych poprzez otrzymywanie płatności wynikających z umowy w całym okresie życia instrumentu. Oznacza to, że Grupa BZ WBK zarządza aktywami utrzymywanymi w portfelu w celu uzyskiwania tych konkretnych przepływów pieniężnych wynikających z umowy (zamiast zarządzania ogólnym zwrotem z portfela zarówno poprzez utrzymywanie, jak i sprzedaż aktywów). Przy ustalaniu, czy przepływy pieniężne mają być realizowane poprzez uzyskiwanie wynikających z umowy przepływów pieniężnych z aktywów finansowych, niezbędne jest rozpatrzenie częstotliwości, wartości i rozkładu w czasie sprzedaży we wcześniejszych okresach, powodów tej sprzedaży oraz oczekiwań, co do przyszłych operacji sprzedaży. Sprzedaż sama w sobie nie decyduje jednak o modelu biznesowym i w związku z tym nie może być rozpatrywana odrębnie. Natomiast informacje dotyczące wcześniejszej sprzedaży i oczekiwań, co do przyszłej sprzedaży stanowią dowody świadczące o tym, w jaki sposób realizowany jest deklarowany cel Grupy BZ WBK w zakresie zarządzania aktywami finansowymi oraz, w szczególności, w jaki sposób realizowane są przepływy pieniężne. Grupa BZ WBK każdorazowo rozpatruje informacje dotyczące wcześniejszej sprzedaży w kontekście powodów tej sprzedaży oraz warunków, jakie istniały w momencie tej sprzedaży, w porównaniu z obecnymi warunkami. Mimo że celem modelu biznesowego Grupy BZ WBK może być utrzymywanie aktywów finansowych w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy, Grupa BZ WBK nie musi utrzymywać wszystkich tych instrumentów do terminu wymagalności. W związku z tym model biznesowy Grupy BZ WBK

w tys. zł

może zakładać utrzymywanie aktywów finansowych w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy nawet w przypadku, gdy następuje sprzedaż aktywów finansowych lub sprzedaż taka jest przewidywana w przyszłości.

Model biznesowy zakładający utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy obejmuje całe spektrum działalności kredytowej, m.in. kredyty hipoteczne i konsumenckie, karty kredytowe, udzielone pożyczki, a także instrumenty dłużne (np. obligacje skarbowe, obligacje korporacyjne), które nie są utrzymywane w celach płynnościowych. W ramach tego modelu ujmuje się zasadniczo także aktywa finansowe z tytułu rozliczeń z dostawcami, które są ujemowane w księgach Grupy BZ WBK na bazie wystawionej faktury z kwotą do zapłaty w terminie płatności nieprzekraczającym 1 roku.

Model biznesowy, którego cel jest realizowany zarówno poprzez uzyskiwanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i poprzez sprzedaż aktywów finansowych

Grupa BZ WBK może utrzymywać aktywa finansowe w ramach modelu biznesowego, którego cel jest realizowany zarówno poprzez uzyskiwanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i poprzez sprzedaż składników aktywów finansowych. W modelu biznesowym tego rodzaju kluczowy personel kierowniczy Grupy BZ WBK podjął decyzję o tym, że zarówno uzyskiwanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż aktywów finansowych są niezbędne do realizowania celu modelu biznesowego. Istnieją różne cele, które mogą być zgodne z tego rodzaju modelem biznesowym. Na przykład celem modelu biznesowego może być zarządzanie bieżącymi potrzebami w zakresie płynności, utrzymanie określonego profilu przychodów z tytułu odsetek lub dostosowanie okresu życia aktywów finansowych do terminu wymagalności zobowiązań, które są finansowane z tych aktywów. Aby zrealizować taki cel, Grupa BZ WBK będzie zarówno uzyskiwać przepływy pieniężne wynikające z umowy, jak i sprzedawać aktywa finansowe.

W porównaniu z modelem biznesowym zakładającym utrzymywanie aktywów finansowych w celu uzyskiwania przepływów finansowych wynikających z umowy, niniejszy model biznesowy zazwyczaj zakłada większą częstotliwość i wartość sprzedaży. Wynika to z faktu, że sprzedaż aktywów finansowych jest niezbędna do realizacji celu modelu biznesowego, a nie jest tylko jego działaniem sporadycznym. Nie istnieje jednak żaden określony próg częstotliwości lub wartości sprzedaży, który musi zostać osiągnięty w tym modelu biznesowym, ponieważ zarówno uzyskiwanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż aktywów finansowych są niezbędne do realizacji celu tego modelu.

Model biznesowy, którego cel jest realizowany zarówno poprzez uzyskiwanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i poprzez sprzedaż aktywów finansowych obejmuje:

- aktywa finansowe nabyte dla celów zarządzania płynnością, takie jak np. obligacje Skarbu Państwa, bony NBP,
- kredyty i pożyczki objęte procesem underwritingu, czyli transakcje, w ramach, których Grupa BZ WBK zobowiązuje się zapewnić finansowanie z planowanym zobowiązaniem do obniżenia zaangażowania Grupy BZ WBK w uzgodnionym przedziale czasu oraz
- środki pieniężne oraz ich ekwiwalenty.

Inny/rezydualny model biznesowy

Aktywa finansowe są wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeśli nie są utrzymywane w ramach modelu biznesowego, który zakłada utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy, lub modelu biznesowego, którego cel jest realizowany zarówno poprzez uzyskiwanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i poprzez sprzedaż aktywów finansowych. Modelem biznesowym, który prowadzi do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy, jest model, w którym Grupa BZ WBK zarządza aktywami finansowymi w celu realizowania przepływów pieniężnych poprzez sprzedaż aktywów. Grupa BZ WBK podejmuje decyzje w oparciu o wartości godziwe aktywów i zarządza nimi w celu realizowania tych wartości godziwych. W takim przypadku cel Grupy BZ WBK będzie zazwyczaj realizowany poprzez aktywne kupno i sprzedaż. Nawet, jeśli Grupa BZ WBK będzie uzyskiwać przepływy pieniężne wynikające z umowy w trakcie utrzymywania aktywów finansowych, cel takiego modelu biznesowego nie jest realizowany poprzez zarówno uzyskiwanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż aktywów finansowych. Wynika to z faktu, że uzyskiwanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy nie jest niezbędne do realizacji celu modelu biznesowego, natomiast jest ono działaniem ubocznym tego modelu.

Portfel aktywów finansowych, który jest zarządzany i którego wyniki są oceniane w oparciu o wartość godziwą, nie jest utrzymywany w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy, ani w celu zarówno uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaży aktywów finansowych. Grupa BZ WBK koncentruje się przede wszystkim na informacjach dotyczących wartości godziwej i wykorzystuje te informacje, aby ocenić wyniki uzyskiwane na aktywach i podejmować decyzje. Ponadto portfel aktywów finansowych, który spełnia definicję przeznaczanego do obrotu, nie jest utrzymywany w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy, ani w celu zarówno uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaży aktywów finansowych. W przypadku takich portfeli uzyskiwanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy jest jedynie działaniem ubocznym realizacji celu modelu biznesowego. W związku z tym takie portfele aktywów finansowych muszą być wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Do innego/rezydualnego modelu klasyfikowane są aktywa utrzymywane przez Grupę BZ WBK, a nieobjęte pierwszą i drugą kategorią modelu biznesowego. Zawierają one aktywa finansowe skategoryzowane, jako „przeznaczone do obrotu” w sprawozdaniu

w tys. zł

finansowym – np. notowane instrumenty kapitałowe, obligacje komercyjne nabyte w celach handlowych oraz instrumenty pochodne (np. opcje, IRS, FRA, CIRS, FX Swap) niestanowiące wbudowanego instrumentu pochodnego.

Przeważającym modelem biznesowym w Grupie BZ WBK jest model biznesowy zakładający utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy za wyjątkiem:

- instrumentów dłużnych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody utrzymywanych w segmencie ALM oraz kredytów i pożyczek objętych procesem underwritingu opisanym powyżej, dla których ustalono model biznesowy, którego cel jest realizowany zarówno poprzez uzyskiwanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i poprzez sprzedaż aktywów finansowych,
- instrumentów przeznaczonych do obrotu, w tym instrumentów dłużnych oraz instrumentów pochodnych, dla których nie jest stosowana rachunkowość zabezpieczeń - właściwym modelem biznesowym jest inny/rezydualny model biznesowy.

Zmiana modelu biznesowego

Grupa BZ WBK dokonuje przeklasyfikowania wszystkich aktywów finansowych, wtedy i tylko wtedy, gdy zmienia ona model biznesowy w zakresie zarządzania aktywami finansowymi. Oczekuje się, że tego typu zmiany będą występować rzadko. Zmiany te są ustalane przez kierownictwo wyższego szczebla Grupy BZ WBK i wynikają ze zmian zachodzących na zewnątrz lub wewnątrz Grupy BZ WBK oraz muszą być istotne dla jego działalności i możliwe do przedstawienia stronom zewnętrznym. W podobny sposób zmiana modelu biznesowego Grupy BZ WBK ma miejsce jedynie, jeśli Grupa BZ WBK rozpoczyna lub kończy wykonywać działanie, które jest istotne dla jej działalności (przykładowo nabycie lub sprzedaż określonego rodzaju działalności bądź zakończenie jego prowadzenia).

Zmiana celu modelu biznesowego Grupy BZ WBK dokonywana jest przed dniem przeklasyfikowania.

Za zmiany modelu biznesowego nie uważa się:

- a) zmiany zamiarów związanych z konkretnymi aktywami finansowymi (nawet w przypadku znacznych zmian warunków rynkowych),
- b) tymczasowego zaniku określonego rynku aktywów finansowych,
- c) przeniesienia aktywów finansowych między segmentami Grupy BZ WBK stosującymi różne modele biznesowe.

Jeśli Grupa BZ WBK dokonuje przeklasyfikowania składnika aktywów finansowych, czyni to prospektywnie, począwszy od dnia przeklasyfikowania.

Jeśli Grupa BZ WBK dokonuje przeklasyfikowania składnika aktywów finansowych z kategorii składników wycenianych w zamortyzowanym koszcie do kategorii składników wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, wartość godziwą tego składnika ustala się na dzień przeklasyfikowania. Wszelkie zyski lub straty wynikające z różnicy między wcześniejszym zamortyzowanym kosztem składnika aktywów finansowych a wartością godziwą ujmuje się w wyniku finansowym.

Charakterystyka umownych przepływów pieniężnych

Grupa BZ WBK klasyfikuje składnik aktywów finansowych na podstawie charakterystycznych dla tego składnika przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jeśli jest on utrzymywany w ramach modelu biznesowego:

- zakładającego utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy lub
- modelu biznesowego, którego cel jest realizowany zarówno poprzez uzyskiwanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i poprzez sprzedaż aktywów finansowych, o ile Grupa BZ WBK nie wyznaczyła składnika aktywów finansowych, jako wycenianego w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Aby tego dokonać, Grupa BZ WBK ustala, czy wynikające z umowy przepływy pieniężne z analizowanego składnika aktywów są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Kwota główna jest wartością godziwą składnika aktywów finansowych w momencie początkowego ujęcia. Kwota główna może jednak ulec zmianie w ciągu całego okresu życia składnika aktywów finansowych (np. w przypadku spłat kwoty głównej).

Odsetki powinny obejmować zapłatę za:

- wartość pieniądza w czasie,
- ryzyko kredytowe związane z kwotą główną pozostałą do spłaty w określonym czasie,
- inne podstawowe ryzyka i koszty związane z udzielaniem kredytów,
- a także marżę zysku.

Wartość pieniądza w czasie jest elementem odsetek, który odzwierciedla wyłącznie upływ czasu. Oznacza to, że wartość pieniądza w czasie nie stanowi zapłaty za inne rodzaje ryzyka lub koszty związane z utrzymywaniem składnika aktywów finansowych. Aby ocenić, czy dany element stanowi zapłatę jedynie za upływ czasu, Grupa BZ WBK kieruje się własnym osądem i rozpatruje istotne czynniki, takie jak waluta, w której denominowany jest składnik aktywów finansowych, oraz okres, na jaki ustalona jest stopa procentowa.

w tys. zł

Ryzyko kredytowe definiuje się, jako ryzyko, że jedna ze stron instrumentu finansowego, nie wywiązując się ze swoich zobowiązań, spowoduje poniesienie strat finansowych przez Grupę BZ WBK. Innymi słowy, ryzyko kredytowe odnosi się do możliwości wystąpienia niespłacenia przez Klienta kapitału oraz należnych odsetek w terminie umownym.

Za pozostałe podstawowe rodzaje ryzyka i koszty związane z udzielaniem kredytów uznaje się przykładowo koszty administracyjne związane z analizą wniosku kredytowego, oceną zdolności kredytowej klienta, monitoringiem sytuacji ekonomiczno-finansowej etc.

Klasyfikacja zobowiązań finansowych

Grupa BZ WBK klasyfikuje wszystkie zobowiązania finansowe, jako wyceniane po początkowym ujęciu w zamortyzowanym koszcie, z wyjątkiem:

- zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Takie zobowiązania, w tym instrumenty pochodne będące zobowiązaniami, wycenia się po początkowym ujęciu w wartości godziwej;
- zobowiązań finansowych powstałych w wyniku przeniesienia składnika aktywów finansowych, który nie kwalifikuje się do zaprzestania ujmowania, lub wtedy, gdy ma zastosowanie podejście wynikające z utrzymania zaangażowania;
- umów gwarancji finansowych. Po początkowym ujęciu wystawca takiej umowy w późniejszych okresach wycenia ją według wyższej z następujących wartości:
 - (i) kwoty odpisu na oczekiwane straty kredytowe,
 - (ii) początkowo ujętej kwoty, w odpowiednich przypadkach pomniejszonej o skumulowaną kwotę dochodów ujmowanych zgodnie z zasadami MSSF 15;
- zobowiązań do udzielenia pożyczki oprocentowanej poniżej rynkowej stopy procentowej. Wystawca takiego zobowiązania (o ile nie wybrano opcji wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy) w późniejszych okresach wycenia ją według wyższej z następujących wartości:
 - (i) kwoty odpisu na oczekiwane straty kredytowe,
 - (ii) początkowo ujętej kwoty, w odpowiednich przypadkach pomniejszonej o skumulowaną kwotę dochodów ujmowanych zgodnie z zasadami MSSF 15;
- warunkowej zapłaty ujętej przez jednostkę przejmującą w ramach połączenia jednostek, do którego ma zastosowanie MSSF 3. Taka zapłata warunkowa jest wyceniana w późniejszych okresach w wartości godziwej, a zmiany są ujmowane w wyniku finansowym.

W momencie początkowego ujęcia Grupa BZ WBK może nieodwołalnie wyznaczyć zobowiązanie finansowe, jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, gdy prowadzi to do uzyskania bardziej przydatnych informacji, ponieważ:

- eliminuje to lub znacząco zmniejsza niespójność w zakresie wyceny lub ujmowania (określaną czasami, jako „niedopasowanie księgowe”), jaka w przeciwnym razie powstałaby na skutek wyceny aktywów lub zobowiązań bądź ujęcia związanych z nimi zysków lub strat według różnych zasad lub
- grupa zobowiązań finansowych bądź aktywów finansowych i zobowiązań finansowych jest zarządzana, a jej wyniki są oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem lub strategią inwestycyjną, a informacje o tej grupie przygotowane na tej podstawie są przekazywane wewnątrz Grupy BZ WBK kluczowemu personelowi kierowniczemu (zgodnie z definicją zawartą w MSR 24 *Ujawnianie informacji na temat podmiotów powiązanych*).

Wbudowane instrumenty pochodne

Wbudowany instrument pochodny jest komponentem kontraktu hybrydowego, który zawiera również niebędącą instrumentem pochodnym umowę zasadniczą, powodującą, że niektóre z przepływów pieniężnych wynikających z instrumentu łącznego zmieniają się w sposób podobny do przepływów, które wynikałyby z samodzielnie występującego instrumentu pochodnego. Wbudowany instrument pochodny sprawia, że część lub całość przepływów pieniężnych, które w innym przypadku byłyby wymagane zgodnie z umową, jest modyfikowana w oparciu o określoną stopę procentową, cenę instrumentu finansowego, cenę towaru, kurs walutowy, indeks cen lub stóp, rating kredytowy lub indeks kredytowy, bądź inną zmienną, pod warunkiem, że zmienna niebędąca zmienną finansową nie jest specyficzna dla którejkolwiek ze stron umowy. Instrument pochodny dołączony do instrumentu finansowego, który zgodnie z umową może zostać przeniesiony niezależnie od tego instrumentu finansowego, albo, którego kontrahentem jest inna strona, nie jest wbudowanym instrumentem pochodnym, lecz oddzielnym instrumentem finansowym.

Wycena aktywów finansowych i zobowiązań finansowych

Początkowa wycena

Z wyjątkiem należności z tytułu dostaw i usług, w momencie początkowego ujęcia Grupa BZ WBK wycenia składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe w jego wartości godziwej, którą w przypadku aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy powiększa się lub pomniejsza o koszty transakcyjne, które można bezpośrednio przypisać do nabycia lub emisji tych aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych.

w tys. zł

Jeśli jednak wartość godziwa składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego w momencie początkowego ujęcia różni się od ceny transakcyjnej, Grupa BZ WBK ujmuje ten instrument na ten dzień w następujący sposób:

- jeżeli wartość godziwa znajduje potwierdzenie w cenie notowanej na aktywnym rynku za identyczny składnik aktywów lub identyczne zobowiązanie (tj. w danych wejściowych poziomu 1) lub opiera się na technice wyceny, w której wykorzystuje się tylko dane z obserwowalnych rynków, wówczas Grupa BZ WBK ujmuje różnicę między wartością godziwą w momencie początkowego ujęcia a ceną transakcyjną, jako zysk lub stratę,
- we wszystkich innych przypadkach – skorygowaną w celu odroczenia różnicy między wartością godziwą w momencie początkowego ujęcia a ceną transakcyjną. Po początkowym ujęciu Grupa BZ WBK ujmuje odroczoną różnicę, jako zysk lub stratę tylko do wysokości, jaka wynika ze zmiany czynnika (w tym czasu), którą uczestnicy rynku uwzględniłby przy wycenie składnika aktywów lub zobowiązania.

W momencie początkowego ujęcia Grupa BZ WBK wycenia należności z tytułu dostaw i usług, które nie mają istotnego komponentu finansowania (ustalonego zgodnie z MSSF 15), w ich cenie transakcyjnej (zgodnie z definicją w MSSF 15).

Wycena aktywów finansowych po początkowym ujęciu

Po początkowym ujęciu Grupa BZ WBK wycenia składnik aktywów finansowych w:

- zamortyzowanym koszcie lub
- wartości godziwej przez inne całkowite dochody lub
- wartości godziwej przez wynik finansowy.

Dla aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowych odpisów na oczekiwane straty kredytowe nie wylicza się.

Wycena zobowiązań finansowych po początkowym ujęciu

Po początkowym ujęciu Grupa BZ WBK wycenia zobowiązanie finansowe w:

- zamortyzowanym koszcie lub
- wartości godziwej przez wynik finansowy.

Pozycja „Inne zobowiązania finansowe” obejmuje zobowiązania finansowe nienależące do kategorii zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy. Są to zobowiązania wyceniane według zamortyzowanego kosztu i obejmują: zobowiązania wobec banków, zobowiązania wobec klientów, zobowiązania z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu, otrzymane kredyty i pożyczki, wyemitowane dłużne instrumenty finansowe oraz zobowiązania podporządkowane.

Jako zobowiązania podporządkowane ujmuje się zobowiązania, które w razie likwidacji lub upadłości Grupy BZ WBK są spłacane po zaspokojeniu wszystkich innych wierzycieli Grupy BZ WBK. Podstawą kwalifikacji zobowiązań finansowych, jako zobowiązań podporządkowanych jest decyzja Komisji Nadzoru Finansowego wydana na wniosek Grupy BZ WBK.

Wycena w zamortyzowanym koszcie

Aktywa finansowe

Metoda efektywnej stopy procentowej

Przychody z tytułu odsetek oblicza się przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej. Odpowiednią wartość oblicza się przez zastosowanie efektywnej stopy procentowej do wartości bilansowej brutto składnika aktywów finansowych, z wyjątkiem:

- zakupionych lub utworzonych składników aktywów finansowych dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe. W odniesieniu do tych składników aktywów finansowych Grupa BZ WBK stosuje efektywną stopę procentową skorygowaną o ryzyko kredytowe do wartości zamortyzowanego kosztu składnika aktywów finansowych od momentu początkowego ujęcia,
- składników aktywów finansowych niebędących zakupionymi lub utworzonymi składnikami aktywów finansowych dotkniętymi utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe, które następnie stały się składnikami aktywów finansowych dotkniętymi utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe. W przypadku tych składników aktywów finansowych Grupa BZ WBK stosuje efektywną stopę procentową do wartości zamortyzowanego kosztu składnika aktywów finansowych w późniejszych okresach sprawozdawczych.

Grupa BZ WBK w kolejnych okresach sprawozdawczych oblicza przychody z tytułu odsetek przez zastosowanie efektywnej stopy procentowej do wartości bilansowej brutto, jeżeli ryzyko kredytowe związane z instrumentem finansowym spada tak, że składnik aktywów finansowych nie jest już dotknięty utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe, a spadek ten można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem mającym miejsce po zastosowaniu wymogów opisanych w niniejszym punkcie.

w tys. zł

Wartość bilansowa brutto składnika aktywów finansowych stanowi zamortyzowany koszt składnika aktywów finansowych, przed korektą o wszelkie odpisy na oczekiwane straty kredytowe bez uwzględnienia wartości odsetek karnych naliczonych od wartości kapitału przeterminowanego.

Modyfikacja przepływów pieniężnych wynikających z umowy

Pojęcie modyfikacji

Grupa BZ WBK uznaje renegocjację lub modyfikację wynikających z umowy przepływów pieniężnych związanych ze składnikiem aktywów finansowych za modyfikację.

Jeżeli warunki umowy aktywa finansowego ulegają zmianie, Grupa BZ WBK dokonuje oceny, czy przepływy pieniężne generowane przez zmodyfikowane aktywo różnią się istotnie od przepływów finansowych generowanych przez aktywo finansowe przed modyfikacją warunków umowy.

Kryteria modyfikacji

Przy ocenie tego, czy modyfikacja jest istotna czy nieistotna Grupa BZ WBK bierze pod uwagę zarówno kryteria ilościowe, jak i jakościowe. Obie grupy kryteriów są analizowane łącznie.

Kryteria ilościowe

Do określenia istotności wpływu modyfikacji stosowany jest tzw. „test 10%”, który bazuje na porównaniu zdyskontowanych przepływów pieniężnych zmodyfikowanego instrumentu finansowego (przy wykorzystaniu pierwotnej efektywnej stopy procentowej) ze zdyskontowanymi, także pierwotną efektywną stopą procentową, przepływami pieniężnymi instrumentu finansowego przed modyfikacją, którego wartość powinna odpowiadać wartości kapitału niewymagalnego, powiększonego o wartość niewymagalnych odsetek oraz skorygowanych o wartość nierozliczonej prowizji.

„Test 10%” nie stanowi jedyne kryterium w ocenie czy modyfikacja prowadzi do usunięcia aktywa finansowego z ksiąg rachunkowych czy nie, bowiem zmodyfikowane aktywo poddawane jest dalszej analizie jakościowej.

Kryteria jakościowe

Grupa BZ WBK podczas analizy przesłanek jakościowych bierze pod uwagę następujące aspekty:

- dodanie/usunięcie cechy naruszającej wynik testu kontraktowych przepływów pieniężnych,
- przewalutowanie kredytu – za wyjątkiem przewalutowań wynikających z przekazania umowy do windykacji,
- zmiana dłużnika głównego - zmiana kontrahenta oznacza istotną modyfikację warunków umownych (zgodnie z MSSF 9:3.2.3(a) - wygaśnięcie umownych praw do przepływów pieniężnych) oraz
- konsolidacja kilku ekspozycji w jedną w ramach aneksu.

Istotna modyfikacja

Istotna modyfikacja skutkująca wyłączeniem instrumentu finansowego ze sprawozdania z sytuacji finansowej następuje, gdy:

1. przepływy pieniężne zmodyfikowanego instrumentu finansowego są „istotnie różne” w stosunku do pierwotnego instrumentu finansowego, co ma miejsce wtedy, kiedy różnica pomiędzy zdyskontowanymi przepływami pieniężnymi zmodyfikowanego instrumentu finansowego (przy wykorzystaniu pierwotnej efektywnej stopy procentowej) a zdyskontowanymi, także pierwotną efektywną stopą procentową, przepływami pieniężnymi instrumentu finansowego przed modyfikacją, większa jest niż 10%,
2. doszło do wystąpienia przynajmniej jednego z kryteriów jakościowych opisanych powyżej.

Jeżeli modyfikacja składnika aktywów finansowych powoduje zaprzestanie ujmowania istniejącego składnika aktywów finansowych, a następnie ujęcie zmodyfikowanego składnika aktywów finansowych, zmodyfikowany składnik aktywów uznaje się za „nowy” składnik aktywów finansowych. Następuje ujęcie nowego aktywa w wartości godziwej oraz kalkulacja nowej efektywnej stopy procentowej zastosowanej do nowego aktywa.

Nieistotna modyfikacja

Jeżeli wartość różnicy między wartością przyszłych przepływów pieniężnych wynikających ze zmienionego aktywa finansowego, zdyskontowanego oryginalną efektywną stopą procentową a wartością przyszłych przepływów wynikających z pierwotnego składnika aktywa finansowego zdyskontowanego tą samą stopą procentową wynosi, co najwyżej 10% Grupa BZ WBK uznaje modyfikację za nieistotną.

Kryterium ilościowe nie ma zastosowania dla kredytów podlegających procesowi restrukturyzacji (tzn. w odniesieniu do aktywów objętych procesem restrukturyzacji rozpoznawana jest modyfikacja nieistotna).

w tys. zł

Jeśli wynikające z umowy przepływy pieniężne związane ze składnikiem aktywów finansowych podlegają renegotjacji lub jakiegokolwiek innej modyfikacji, a renegotjacja lub modyfikacja nie prowadzą do zaprzestania ujmowania danego składnika aktywów finansowych zgodnie z niniejszą polityką, Grupa BZ WBK dokonuje ponownej kalkulacji wartości bilansowej brutto składnika aktywów finansowych i ujmuje zysk lub stratę z tytułu modyfikacji w wyniku finansowym. Wartość bilansową brutto składnika aktywów finansowych oblicza się, jako obecną wartość renegotjowanych lub zmodyfikowanych przepływów pieniężnych wynikających z umowy, zdyskontowanych według pierwotnej efektywnej stopy procentowej składnika aktywów finansowych (lub efektywnej stopy procentowej skorygowanej o ryzyko kredytowe w przypadku zakupionych lub utworzonych składników aktywów finansowych dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe) bądź, w stosownych przypadkach, według zaktualizowanej efektywnej stopy procentowej. Wszelkie poniesione koszty i opłaty korygują wartość bilansową zmodyfikowanego składnika aktywów finansowych i są amortyzowane w okresie pozostającym do daty wymagalności zmodyfikowanego składnika aktywów finansowych.

Odpisanie

Grupa BZ WBK bezpośrednio obniża wartość bilansową brutto składnika aktywów finansowych, jeżeli nie ma ona uzasadnionych perspektyw na odzyskanie danego składnika aktywów finansowych w całości lub części. Odpisanie stanowi zdarzenie prowadzące do zaprzestania ujmowania.

Odpisy mogą odnosić się do składnika aktywów finansowych w całości lub do jego części.

Grupa BZ WBK odpisuje aktywa finansowe w przypadku zajęcia, chociaż jednej z poniższych przestank:

- Grupa BZ WBK posiada udokumentowaną nieściągalność wierzytelności,
- brak jest uzasadnionych perspektyw na odzyskanie danego składnika aktywów finansowych w całości lub części,
- należność jest całkowicie wymagalna, wartość odpisu na oczekiwane straty kredytowe odpowiada wartości ekspozycji brutto a szacowane wpływy z tytułu egzekucji należności są równe zeru,
- aktywo powstało w wyniku przestępstwa a jego sprawcy nie zostali wykryci lub
- otrzymanie przez Grupę BZ WBK:

1) wydanego przez właściwy organ egzekucyjny postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego z powodu nieściągalności wobec wszystkich zobowiązanych, a w szczególności na podstawie art. 824 § 1 pkt. 3, kpc., jeżeli Grupa BZWBK uznaje ten stan, jako odpowiadający stanowi faktycznemu;

2) postanowienia sądu o:

- a) oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości, gdy majątek niewypłacalnego dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania lub wystarcza jedynie na zaspokojenie tych kosztów, lub
- b) umorzeniu postępowania upadłościowego lub
- c) zakończeniu postępowania upadłościowego.

Odpisane aktywa finansowe są następnie ujmowane w ewidencji pozabilansowej.

Utrata wartości

Podejście ogólne

Grupa BZ WBK ustala odpisy na oczekiwane straty kredytowe z tytułu składnika aktywów finansowych w odniesieniu do:

- składnika aktywów finansowych, który jest wyceniany w zamortyzowanym koszcie lub w wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
- należności leasingowych,
- składnika aktywów z tytułu umów lub zobowiązania do udzielenia pożyczki oraz
- zobowiązań warunkowych, do których mają zastosowanie wymogi dotyczące utraty wartości.

Grupa BZ WBK stosuje wymogi w zakresie utraty wartości w celu ujęcia i wyceny odpisu na oczekiwane straty kredytowe z tytułu aktywów finansowych, które są wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Jednakże odpis na oczekiwane straty kredytowe ujmuje się w rachunku zysków lub strat i nie obniża on wartości bilansowej składnika aktywów finansowych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Na każdy dzień sprawozdawczy Grupa BZ WBK wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe z tytułu instrumentu finansowego w kwocie równej oczekiwany stratom kredytowym w całym okresie życia, jeżeli ryzyko kredytowe związane z danym instrumentem finansowym znacznie wzrosło od momentu początkowego ujęcia.

Celem wymogów w zakresie utraty wartości jest ujęcie oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia wszystkich instrumentów finansowych, w odniesieniu, do których odnotowano znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia – niezależnie od tego, czy oceniane one były indywidualnie czy zbiorowo – biorąc pod uwagę wszystkie racjonalne i możliwe do udokumentowania informacje, włączając w to dane dotyczące przyszłości.

w tys. zł

Jeżeli na dzień sprawozdawczy ryzyko kredytowe związane z instrumentem finansowym nie wzrosło znacząco od momentu początkowego ujęcia, Grupa BZ WBK wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe z tytułu tego instrumentu finansowego w kwocie równej 12-miesięcznym oczekiwanym stratom kredytowym.

W odniesieniu do zobowiązań do udzielenia pożyczki oraz umów gwarancji finansowych dzień, w którym Grupa BZ WBK staje się stroną nieodwołalnego zobowiązania, uznaje się za datę początkowego ujęcia do celów stosowania wymogów w zakresie utraty wartości.

Jeśli w poprzednim okresie sprawozdawczym Grupa BZ WBK wyceniła odpis na oczekiwane straty kredytowe z tytułu instrumentu finansowego w kwocie równej oczekiwanym stratom kredytowym w całym okresie życia, ale na bieżący dzień sprawozdawczy ustaliła, że ryzyko kredytowe związane z danym instrumentem zmalało, Grupa BZ WBK wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej 12-miesięcznym oczekiwanym stratom kredytowym na bieżący dzień sprawozdawczy.

Grupa BZ WBK ujmuje w wyniku finansowym, jako zysk lub stratę z tytułu utraty wartości, kwotę oczekiwanych strat kredytowych, jaka jest wymagana, aby dostosować odpis na oczekiwane straty kredytowe na dzień sprawozdawczy do kwoty, którą należy ująć.

Grupa BZ WBK kierując się wytycznymi zawartymi w dokumencie ITG z 11.12.2015 r. (IFRS Transition Resource Group for Impairment of Financial Instruments: "Measurement of the loss allowance for credit-impaired financial assets") prezentuje korektę przychodu odsetkowego sprowadzającą przychód odsetkowy dla ekspozycji zaklasyfikowanych do koszyka 3 do poziomu odsetek odzyskiwalnych, jako element odpisu na oczekiwane straty kredytowe.

Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Grupa BZ WBK ocenia, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. Składnik aktywów finansowych lub grupa aktywów finansowych utraciły wartość, a odpis na oczekiwane straty kredytowe z tytułu utraty wartości jest zasadny wtedy i tylko wtedy, gdy istnieją obiektywne dowody utraty wartości wynikające z jednego lub więcej zdarzeń mających miejsce po początkowym ujęciu składnika aktywów (zdarzenie powodujące utratę wartości), a zdarzenie (lub zdarzenia) powodujące utratę wartości ma wpływ na oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne wynikające ze składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych, których wiarygodne oszacowanie jest możliwe. Wskazanie pojedynczego zdarzenia, powodującego utratę wartości może nie być możliwe. Utratę wartości może raczej spowodować złożony efekt kilku zdarzeń. Nie ujmuje się strat oczekiwanych w wyniku przyszłych zdarzeń bez względu na stopień prawdopodobieństwa ich zajścia. Do obiektywnych dowodów utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów zalicza się uzyskane informacje dotyczące następujących zdarzeń:

- (a) znaczące trudności finansowe emitenta lub dłużnika;
- (b) niedotrzymanie warunków umowy, np. niespłacenia albo zalegania ze spłaceniem odsetek lub należności głównej;
- (c) przyznanie dłużnikowi przez Grupę BZ WBK, ze względów ekonomicznych lub prawnych wynikających z trudności finansowych dłużnika, udogodnienia, którego w innym wypadku Grupa BZ WBK by nie udzieliła;
- (d) wysoce prawdopodobna upadłość dłużnika, postępowanie sanacyjne, układowe lub inna reorganizacja finansowa dłużnika;
- (e) zanik aktywnego rynku na dany składnik aktywów finansowych ze względu na trudności finansowe; lub
- (f) pozyskane informacje wskazują na możliwy do zmierzenia spadek oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych związanych z grupą aktywów finansowych od momentu początkowego ich ujęcia, mimo że nie można jeszcze ustalić spadku dotyczącego pojedynczego składnika grupy aktywów finansowych, w tym:
 - (i) negatywne zmiany dotyczące statusu płatności dłużnika w Grupie BZ WBK lub
 - (ii) krajowa lub lokalna sytuacja gospodarcza, która ma związek z niespłacaniem aktywów w Grupie BZ WBK.

Jeśli istnieją obiektywne dowody, że wystąpiła utrata wartości kredytów i należności, to kwota odpisów na oczekiwane straty kredytowe równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów, a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej efektywnej stopy procentowej instrumentu finansowego (tj. efektywnej stopy procentowej ustalonej w momencie początkowego ujęcia). W przypadku, gdy kredyt, należność jest instrumentem o zmiennej stopie procentowej, to stopa dyskontowa stosowana do oszacowania utraty wartości jest bieżącą efektywną stopą procentową ustaloną w ramach danego kontraktu. Jeśli składnik aktywów finansowych o zmiennej stopie lub zobowiązanie finansowe o zmiennej stopie zostały początkowo ujęte w kwocie wymaganej zapłaty w terminie wymagalności, przeszacowanie strumienia przyszłych płatności odsetkowych zazwyczaj nie ma istotnego wpływu na wartość bilansową tego składnika aktywów lub zobowiązania. Wartość bilansową składnika aktywów obniża się poprzez ujęcie odpisu na oczekiwane straty kredytowe. Kwotę odpisu na oczekiwane straty kredytowe ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Kalkulacja wartości bieżącej oszacowanych przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczonym składnikiem aktywów, odzwierciedla przepływy pieniężne, które mogą powstać w wyniku egzekucji, pomniejszone o koszty związane z pozyskaniem i sprzedażą zabezpieczenia.

Grupa BZ WBK okresowo przeprowadza analizę portfela pod kątem występowania obiektywnych dowodów na utratę wartości poszczególnych ekspozycji lub ich grupy.

w tys. zł

Dla indywidualnych ekspozycji kredytowych przegląd pod kątem utraty wartości przeprowadzany jest raz na kwartał, a zdarza się, że przeglądy robione są częściej niż raz na kwartał, jeżeli okoliczność tego wymaga. Utrata wartości dla portfela ocenianego łącznie (podejście portfelowe) poddawana jest weryfikacji w okresach miesięcznych. Grupa BZ WBK, przynajmniej dwa razy w roku, przeprowadza na podstawie historycznych obserwacji, walidację (tzw. „back testy”) parametrów wykorzystywanych do kalkulacji odpisów portfelowych.

Utrata wartości dla indywidualnych ekspozycji kredytowych mierzona jest w oparciu o możliwą do uzyskania kwotę należności rozumianą, jako bieżącą wartość szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dyskontowanych efektywną stopą procentową, stosując w odniesieniu do ekspozycji indywidualnie istotnych - podejście scenariuszowe. W ramach analizy scenariuszowej opiekun klienta dokonuje wyboru strategii odzwierciedlającą aktualnie realizowaną metodę odzysku. W ramach każdej strategii analizowane są równolegle pozostałe możliwe do realizacji scenariusze, przy czym wybór strategii determinuje ograniczenia wartości pozostałych parametrów stosowanych w modelu. Wyliczenie odpisów na oczekiwane straty kredytowe w podejściu indywidualnym odbywa się w oparciu o wyliczenie sumy ważonych prawdopodobieństwem odpisów aktualizujących obliczonych dla wszystkich możliwych scenariuszy odzysku w zależności od aktualnie realizowanej dla danego klienta strategii odzysku.

W ramach analizy scenariuszowej wykorzystywane są przede wszystkim następujące strategie/scenariusze:

- odzysk z prowadzonej działalności operacyjnej / refinansowania / wsparcia kapitałowego;
- odzysk ze sprzedaży zabezpieczenia w trybie dobrowolnym;
- odzysk w procesie egzekucji;
- odzysk w ramach upadłości układowej / postępowania naprawczego / upadłości likwidacyjnej;
- odzysk w ramach przejścia zadłużenia/ aktywa / sprzedaży wierzytelności.

Jeżeli Grupa BZ WBK stwierdzi, że nie istnieją obiektywne dowody utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący czy też nie, to włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia je pod względem utraty wartości. Aktywa ocenione indywidualnie pod względem utraty wartości, w przypadku, których Grupa BZ WBK dokonuje odpisu na oczekiwane straty kredytowe lub postanawia taki odpis dalej ujmować, nie są uwzględniane w łącznej ocenie utraty wartości.

Jeśli w następnym okresie odpis na oczekiwane straty kredytowe ulegnie zmniejszeniu, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu utraty wartości, to uprzednio ujęty odpis z tego tytułu odwraca się poprzez skorygowanie odpisu na oczekiwane straty kredytowe. Odwrócenie nie może spowodować zwiększenia wartości bilansowej składnika aktywów finansowych ponad kwotę, która stanowiłaby zamortyzowany koszt tego składnika na dzień odwrócenia w sytuacji, gdyby ujęcie utraty wartości w ogóle nie miało miejsca.

Kwotę odwróconego odpisu na oczekiwane straty kredytowe ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Kiedy prawdopodobieństwo odzyskania należności kredytowych z rozpoznaną utratą wartości się nie zwiększa, można dojść do przekonania, że odzyskanie tych należności jest w praktyce niemożliwe. W takiej sytuacji kwota należności kredytowej podlega spisaniu w ciężar utworzonego uprzednio odpisu na oczekiwane straty kredytowe. Kwoty należności spisanych, odzyskane w późniejszych okresach, pomniejszają wartość kosztów odpisów na oczekiwane straty kredytowe.

Zasady ustalania utraty wartości są spójne dla całej Grupy BZ WBK.

Uprozczone podejście w przypadku należności z tytułu dostaw i usług oraz aktywów z tytułu umów

Grupa BZ WBK zawsze w przypadku należności z tytułu dostaw i usług oraz aktywów z tytułu umów wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej oczekiwany stratom kredytowym w całym okresie życia z tytułu należności z tytułu dostaw i usług lub aktywa z tytułu umów wynikających z transakcji, które są objęte zakresem MSSF 15 i które:

- nie zawierają istotnego komponentu finansowania (lub gdy jednostka stosuje praktyczne rozwiązanie w stosunku do umów, które obowiązują najwyżej od roku) zgodnie z MSSF 15 lub
- zawierają istotny komponent finansowania zgodnie z MSSF 15, jeżeli jednostka wybiera, jako zasadę rachunkowości wycenianie odpisu na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej oczekiwany stratom kredytowym w całym okresie życia.

Ustalenie znacznego wzrostu ryzyka kredytowego

Na każdy dzień sprawozdawczy Grupa BZ WBK dokonuje oceny, czy ryzyko kredytowe związane z danym instrumentem finansowym znacznie wzrosło od dnia jego początkowego ujęcia. Dokonując takiej oceny, Grupa BZ WBK posługuje się zmianą ryzyka niewykonania zobowiązania w oczekiwanym okresie życia instrumentu finansowego, a nie zmianą kwoty oczekiwanych strat kredytowych. W celu dokonania takiej oceny Grupa BZ WBK porównuje ryzyko niewykonania zobowiązania dla danego instrumentu finansowego na dzień sprawozdawczy z ryzykiem niewykonania zobowiązania dla tego instrumentu finansowego na dzień początkowego ujęcia, biorąc pod uwagę racjonalne i możliwe do udokumentowania informacje, które są dostępne bez nadmiernych kosztów lub starań i które wskazują na znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia.

w tys. zł

Grupa BZ WBK wypracowała szczegółowe kryteria definicji istotnego wzrostu poziomu ryzyka bazujące na następujących głównych założeniach:

- jakościowych:
 - objęcie klienta dedykowanymi strategiami monitoringu będącymi konsekwencją zidentyfikowania sygnałów wczesnego ostrzegania świadczących o istotnym wzroście ryzyka kredytowego,
 - działania restrukturyzacyjne związane z udzieleniem klientom udogodnień wymuszonych ich trudną sytuacją finansową,
- ilościowych:
 - metoda bufora ryzyka bazująca na porównaniu krzywych prawdopodobieństwa niewypłacalności w horyzoncie aktualnego pozostałego czasu życia ekspozycji według oceny poziomu ryzyka na moment rozpoznania ekspozycji i na datę raportową,
 - opóźnienie w spłacie połączone z progiem materialności spójnym z klasyfikacją do koszyka 3.

Zakupione lub utworzone składniki aktywów finansowych dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe

Zakupiony lub utworzony składnik aktywów finansowych dotknięty utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe to zakupiony lub utworzony składnik aktywów finansowych, które w momencie początkowego ujęcia jest dotknięty utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe.

Na dzień sprawozdawczy Grupa BZ WBK S.A. ujmuje wyłącznie zmiany oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia, jako odpis na oczekiwane straty kredytowe z tytułu zakupionych lub utworzonych składników aktywów finansowych dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe.

Na każdy dzień sprawozdawczy Grupa BZ WBK ujmuje w wyniku finansowym kwotę zmiany oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia, jako zysk lub stratę z tytułu utraty wartości. Grupa BZ WBK ujmuje korzystne zmiany oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia, jako zysk z tytułu utraty wartości, nawet, jeśli oczekiwane straty kredytowe w całym okresie życia są niższe niż kwota oczekiwanych strat kredytowych, które zostały uwzględnione w kalkulacji oczekiwanych przepływów pieniężnych w momencie początkowego ujęcia.

Uproszczone podejście w przypadku należności z tytułu dostaw i usług oraz aktywów z tytułu umów

Grupa BZ WBK zawsze wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej oczekiwany stratom kredytowym w całym okresie życia z tytułu należności z tytułu dostaw i usług lub aktywa z tytułu umów wynikających z transakcji, które są objęte zakresem MSSF 15 i które:

- (i) nie zawierają istotnego komponentu finansowania (lub gdy Grupa BZ WBK stosuje praktyczne rozwiązanie w stosunku do umów, które obowiązują najwyżej od roku) zgodnie z MSSF 15 lub,
- (ii) zawierają istotny komponent finansowania zgodnie z MSSF 15, jeżeli Grupa BZ WBK wybiera, jako zasadę rachunkowości wycenianie odpisu na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej oczekiwany stratom kredytowym w całym okresie życia. Ta zasada rachunkowości ma zastosowanie do wszystkich takich należności z tytułu dostaw i usług lub aktywów z tytułu umów.

Zobowiązania warunkowe

Grupa BZ WBK tworzy rezerwy na obarczone ryzykiem utraty wartości nieodwołalne zobowiązania warunkowe (nieodwołalne otwarte linie kredytowe, gwarancje finansowe, akredytywy, itp.). Wartość rezerwy wyznacza się, jako różnicę pomiędzy szacunkiem dotyczącym wykorzystania zaangażowania warunkowego ustalonego przy zastosowaniu parametru Credit Conversion Factor (CCF) a wartością bieżącą spodziewanych przyszłych przepływów pieniężnych z tej ekspozycji.

Podejście do szacowania parametrów ryzyka stosowanych w kalkulacji strat oczekiwanych

Grupa BZ WBK na potrzeby szacowania odpisów z tytułu strat oczekiwanych kontynuuje wykorzystywanie własnych oszacowań parametrów ryzyka bazujące na modelach wewnętrznych, jednak dokonał ich modyfikacji niezbędnych do uwzględnienia wymogów MSSF 9 (takich jak oszacowanie parametrów w horyzoncie czasu życia ekspozycji czy uwzględnienie przyszłych warunków makroekonomicznych). Grupa BZ WBK wypracowała metodologię dla parametrów modeli oraz zbudowała modele zgodne z MSSF 9. Oczekiwane straty kredytowe stanowią iloczyn indywidualnych dla każdej ekspozycji oszacowanych wartości parametrów PD, LGD i EAD, a finalna wartość strat oczekiwanych jest sumą strat oczekiwanych w poszczególnych okresach (w zależności od koszyka w horyzoncie 12 miesięcy lub czasu życia) zdyskontowanych efektywną stopą procentową. Oszacowane parametry zgodnie z założeniami MSSF 9 podlegają korekcie z tytułu scenariuszy makroekonomicznych. Grupa BZ WBK wykorzystuje scenariusze opracowywane wewnętrznie.

Modele i parametry stworzone na potrzeby MSSF 9 podlegają procesowi zarządzania modelami i regularnej kalibracji i walidacji.

w tys. zł

Zyski i straty

Zysk lub stratę na składniku aktywów finansowych lub zobowiązaniu finansowym, wycenianym w wartości godziwej, ujmuje się w wyniku finansowym, chyba, że składnik lub zobowiązanie jest:

- częścią powiązania zabezpieczającego,
- inwestycją w instrument kapitałowy i Grupa BZ WBK postanowiła wykazywać zyski i straty z tej inwestycji w innych całkowitych dochodach,
- zobowiązaniem finansowym wyznaczonym, jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, a Grupa BZ WBK jest zobowiązana do wykazania w innych całkowitych dochodach skutków zmiany ryzyka kredytowego dla tego zobowiązania lub
- składnikiem aktywów finansowych wycenianym w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, a Grupa BZ WBK jest zobowiązana do ujęcia określonych zmian wartości godziwej w innych całkowitych dochodach.

Dywidendy ujmuje się w wyniku finansowym tylko wtedy, gdy:

- powstaje uprawnienie Grupy BZ WBK do otrzymania dywidendy,
- istnieje prawdopodobieństwo, że Grupa BZ WBK uzyska korzyści ekonomiczne związane z dywidendą oraz
- wysokość dywidendy można wycenić w wiarygodny sposób.

Zysk lub stratę na wycenianym w zamortyzowanym koszcie składniku aktywów finansowych, który nie jest częścią powiązania zabezpieczającego, ujmuje się w wyniku finansowym poprzez amortyzację lub w celu ujęcia zysków lub strat z tytułu utraty wartości. Zysk lub stratę na wycenianym w zamortyzowanym koszcie zobowiązaniu finansowym, które nie jest częścią powiązania zabezpieczającego, ujmuje się w wyniku finansowym, gdy zaprzestano ujmowania danego zobowiązania finansowego, oraz poprzez amortyzację.

W odniesieniu do aktywów finansowych, które Grupa BZ WBK ujmuje na dzień rozliczenia, to w przypadku aktywów wycenianych w zamortyzowanym koszcie nie ujmuje żadnych zmian wartości godziwej składnika aktywów, który ma zostać otrzymany w okresie pomiędzy dniem zawarcia transakcji a dniem jej rozliczenia. Jednakże w przypadku aktywów wycenianych w wartości godziwej, zmianę wartości godziwej ujmuje się w wyniku finansowym lub w innych całkowitych dochodach, w zależności od przypadku. Za dzień zawarcia transakcji uznaje się dzień początkowego ujęcia do celów stosowania wymogów w zakresie utraty wartości.

Inwestycje w instrumenty kapitałowe

Inwestycje w instrumenty kapitałowe wyceniane są w wartości godziwej przez wynik finansowy, chyba, że w momencie początkowego ujęcia Grupa BZ WBK dokona nieodwołalnego wyboru dotyczącego przedstawiania w innych całkowitych dochodach późniejszych zmian wartości godziwej inwestycji w instrument kapitałowy objęty zakresem niniejszej polityki, który nie jest przeznaczony do obrotu ani nie jest warunkową zapłatą ujętą przez jednostkę przejmującą w ramach połączenia jednostek, do którego ma zastosowanie MSSF 3.

Jeśli Grupa BZ WBK dokonała wyboru o wycenie instrumentów kapitałowych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, dywidendy wynikające z tej inwestycji ujmuje w wyniku finansowym.

Na dzień sprawozdawczy. w odniesieniu do wszystkich instrumentów kapitałowych innych niż udziały i akcje w jednostkach zależnych, jednostkach stowarzyszonych lub we wspólnych przedsięwzięciach Grupa BZ WBK wybrała opcję wyceny w wartości godziwej przez inne dochody całkowite.

Zobowiązania wyznaczone jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Grupa BZ WBK prezentuje zysk lub stratę na zobowiązaniu finansowym, które jest wyznaczone jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy w następujący sposób:

- a) kwota zmiany wartości godziwej zobowiązania finansowego przypisywana do zmian ryzyka kredytowego związanego z tym zobowiązaniem jest prezentowana w innych całkowitych dochodach oraz
- b) pozostała kwota zmiany wartości godziwej zobowiązania jest prezentowana w wyniku finansowym, chyba że opisane w pkt a) traktowanie skutków zmian ryzyka kredytowego związanego z tym zobowiązaniem doprowadziłoby do powstania lub powiększenia niedopasowania księgowego w wyniku finansowym Grupy BZ WBK.

Jeśli wymogi określone powyżej doprowadziłyby do powstania lub powiększenia niedopasowania księgowego w wyniku finansowym Grupy BZ WBK, to prezentuje on wszystkie zyski lub straty wynikające z tego zobowiązania (w tym skutki zmian ryzyka kredytowego związanego z tym zobowiązaniem) w wyniku finansowym.

Grupa BZ WBK prezentuje w wyniku finansowym wszystkie zyski i straty wynikające ze zobowiązań do udzielenia pożyczki i umów gwarancji finansowych, które są wyznaczone jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

w tys. zł

Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody

Zysk lub stratę na składniku aktywów finansowych wycenianym w wartości godziwej przez inne całkowite dochody ujmuje się w innych całkowitych dochodach, z wyjątkiem zysku lub straty z tytułu utraty wartości oraz zysków lub strat z tytułu różnic kursowych, do momentu zaprzestania ujmowania składnika aktywów finansowych lub jego przeklasyfikowania. Jeśli zaprzestano ujmowania składnika aktywów finansowych, skumulowane zyski lub straty poprzednio ujęte w innych całkowitych dochodach zostają przeklasyfikowane z pozycji kapitał własny do wyniku finansowego w formie korekty wynikającej z przeklasyfikowania. Jeśli składnik aktywów finansowych zostaje przeklasyfikowany z kategorii składników wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, Grupa BZ WBK ujmuje takie skumulowane zyski lub straty, które były uprzednio ujęte w innych całkowitych dochodach, w wyniku finansowym. Odsetki obliczone w oparciu o metodę efektywnej stopy procentowej ujmuje się w wyniku finansowym.

Jeżeli składnik aktywów finansowych jest wyceniany w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, to kwoty, które są ujmowane w wyniku finansowym są takie same jak kwoty, które zostałyby ujęte w wyniku finansowym w przypadku, gdyby składnik ten był wyceniany w zamortyzowanym koszcie.

Instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu

Grupa BZ WBK klasyfikuje do instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu składnik aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych, które:

- a) nabyto lub zaciągnięto głównie w celu sprzedaży lub odkupienia w bliskim terminie,
- b) w momencie początkowego ujęcia stanowią część portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie i dla których istnieją dowody bieżącego faktycznego trybu generowania krótkoterminowych zysków lub
- c) są instrumentem pochodnym (z wyjątkiem instrumentów pochodnych będących umowami gwarancji finansowej lub wyznaczonymi i skutecznymi instrumentami zabezpieczającymi).

Pochodne instrumenty finansowe wycenia się w wartości godziwej bez uwzględniania kosztów transakcji, które będą poniesione przy ich sprzedaży. Podstawą do wyznaczenia wartości godziwej pochodnego instrumentu finansowego przy początkowym ujęciu jest cena transakcyjna, tj. wartość godziwa uiszczonej lub otrzymanej zapłaty.

Grupa BZ WBK wydziela wbudowane instrumenty pochodne od umowy zasadniczej i ujmuje je analogicznie jak pozostałe instrumenty pochodne, jeżeli cechy ekonomiczne i ryzyka związane z wbudowanymi instrumentami pochodnymi nie są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykami właściwymi dla umowy zasadniczej oraz umowa zasadnicza nie jest wyceniana w wartości godziwej przez wynik finansowy. Wbudowane instrumenty finansowe wyceniane są w wartości godziwej, a jej zmiany są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Grupa BZ WBK wykorzystuje pochodne instrumenty finansowe w celu zabezpieczenia przed ryzykiem walutowym oraz ryzykiem stóp procentowych wynikającymi z działalności Grupy BZ WBK. Instrumenty pochodne, które nie podlegają zasadom wyceny zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń, klasyfikowane są jako instrumenty przeznaczone do obrotu i wyceniane w wartości godziwej.

Rachunkowość zabezpieczeń

Grupa BZ WBK zdecydowała się, opierając się o zapis par. 7.2.21 MSSF 9, na kontynuację stosowania wymogów rachunkowości zabezpieczeń i relacji zabezpieczających wynikających z MSR 39.

Wartości niematerialne

Koszty zakończonych prac rozwojowych

Grupa BZ WBK począwszy od 1.01.2018 r. aktywuje koszty bezpośrednie oraz uzasadnioną część kosztów pośrednich związanych z projektowaniem, wykonywaniem i testowaniem rozwiązań w zakresie nowych lub udoskonalonych procesów, systemów oraz usług.

Grupa identyfikuje koszty zakończonych prac rozwojowych jako wartości niematerialne w związku z uzyskaniem przyszłych korzyści ekonomicznych oraz spełnieniem warunków określonych w MSR 38, tj. Grupa BZ WBK:

- ma możliwość i zamiar ukończenia oraz użytkowania wytwarzanego składnika,
- posiada stosowne środki techniczne i finansowe służące ukończeniu prac i użytkowaniu wytwarzanego składnika oraz
- może wiarygodnie ustalić wysokość nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować wytworzonemu składnikowi wartości niematerialnych.

Ekonomiczny okres użyteczności „Kosztów zakończonych prac rozwojowych” jest określony. Stawki amortyzacyjne są dostosowane do okresu ekonomicznej użyteczności. Grupa BZ WBK wykazuje osobno te koszty, które wynikają z prac rozwojowych we własnym zakresie.

w tys. zł

Na nakłady na prace rozwojowe składają się wszystkie nakłady, które można bezpośrednio przyporządkować czynnościom rozwojowym.

Wynik z tytułu odsetek

Grupa BZ WBK prezentuje wartość przychodu odsetkowego rozpoznanego według efektywnej stopy procentowej w odrębnych liniach rachunku zysków i strat – „Przychody odsetkowe od aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie” oraz „Przychody odsetkowe od aktywów wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody”.

Natomiast przychód odsetkowy rozpoznany od aktywów finansowych niespełniających testu kontraktowych przepływów pieniężnych jest prezentowany w linii „Przychody o charakterze zbliżonym do odsetek od aktywów wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy”.

Wynik z tytułu prowizji

Na przychody prowizyjne składają się głównie przychody rozpoznawane zgodnie z 5-elementowym modelem rozpoznawania przychodów wynikającym z MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”, którego elementy opisano poniżej, jak również przychody prowizyjne rozpoznawane zgodnie z innymi standardami (MSR 17 „Leasing” oraz MSSF 9 „Instrumenty finansowe”).

Krok 1: Identyfikacja umowy z klientem. Pierwszym krokiem jest zidentyfikowanie umowy z klientem. Zgodnie z MSSF 15, umową jest kontrakt między dwoma lub większą ilością stron powodujący powstanie podlegających wykonaniu praw i obowiązków. Jednakże nie każda umowa jest objęta MSSF 15. Grupa BZ WBK ujmuje umowę z klientem, objętą zakresem MSSF 15, tylko wówczas, gdy spełnione są wszystkie następujące kryteria:

- strony umowy zawarły umowę (w formie pisemnej, ustnej lub zgodnie z innymi zwyczajowymi praktykami handlowymi) i są zobowiązane do wykonania swoich obowiązków,
- Grupa BZ WBK jest w stanie zidentyfikować prawa każdej ze stron dotyczące aktywów,
- Grupa BZ WBK jest w stanie zidentyfikować warunki płatności za aktywa,
- umowa ma treść ekonomiczną (tzn. można oczekiwać, że w wyniku umowy ulegnie zmianie ryzyko, rozkład w czasie lub kwota przyszłych przepływów pieniężnych Grupy BZ WBK) oraz
- jest prawdopodobne, że Grupa BZ WBK otrzyma wynagrodzenie, które będzie mu przysługiwało w zamian aktywa, które zostaną przekazane klientowi. Oceniając, czy otrzymanie kwoty wynagrodzenia jest prawdopodobne, Grupa BZ WBK uwzględnia jedynie zdolność i zamiar zapłaty kwoty wynagrodzenia przez klienta w odpowiednim terminie.

Dokonując identyfikacji umowy z klientem Grupa BZ WBK uwzględnia wytyczne dotyczących zarówno łączenia umów jak i ich modyfikacji, gdyż one mogą wpływać na sposób ujęcia przychodów z umowy z klientem.

Grupa BZ WBK łączy dwie lub więcej umów, które zostały zawarte jednocześnie lub niemal jednocześnie z tym samym klientem (lub podmiotami powiązаныmi z klientem), i ujmuje je jako jedną umowę, jeżeli spełnione jest, co najmniej jedno z poniższych kryteriów:

- umowy są negocjowane, jako pakiet i dotyczą tego samego celu handlowego;
- kwota wynagrodzenia należnego w ramach jednej umowy zależy od ceny lub wykonania innej umowy lub
- aktywa przyręczone w umowach stanowią pojedyncze zobowiązanie do wykonania świadczenia.

Zmiana umowy to zmiana zakresu umowy lub określonej w niej ceny (lub obu tych zmiennych), która została zatwierdzona przez strony umowy. Zmiana umowy ma miejsce, gdy strony umowy zatwierdzą zmianę, która powoduje powstanie nowych lub zmianę istniejących egzekwawalnych praw i obowiązków stron umowy. Zmiana umowy może zostać zatwierdzona w formie pisemnej, ustnej lub w sposób dorozumiany na podstawie zwyczajowych praktyk handlowych. Jeżeli strony umowy nie zatwierdziły zmiany umowy, Grupa BZ WBK w dalszym ciągu stosuje MSSF 15 do istniejącej umowy do czasu zatwierdzenia zmiany umowy.

Zmiana umowy może mieć miejsce, nawet, jeśli strony umowy pozostają w sporze, co do zmiany zakresu lub ceny (lub obu tych zmiennych) lub jeśli strony zatwierdziły zmianę zakresu umowy, ale nie ustaliły jeszcze odpowiedniej zmiany ceny. Przy ustalaniu, czy nowo powstałe lub zmienione prawa i obowiązki są egzekwawalne, Grupa BZ WBK uwzględnia wszystkie istotne fakty i okoliczności, w tym warunki umowy i inne informacje. Jeżeli strony umowy zatwierdziły zmianę zakresu umowy, ale nie ustaliły jeszcze odpowiedniej zmiany ceny, Grupa BZ WBK szacuje zmianę ceny transakcyjnej wynikającą ze zmiany umowy odnośnie do szacowania wynagrodzenia zmiennego oraz odnośnie do granicznych wartości szacunkowych wynagrodzenia zmiennego.

Krok 2: Identyfikacja poszczególnych zobowiązań do wykonania świadczeń wynikających z umowy. Następnym etapem procesu ujmowania przychodów jest wyodrębnienie obowiązków świadczenia wynikających z umowy, czyli aktywów, które są od siebie niezależne (ang. „distinct”). Jeżeli dane aktywo jest niezależne, to znaczy klient może korzystać z danego aktywa osobno, lub w powiązaniu z innymi zasobami, które są dla niego łatwo dostępne i jednocześnie aktywo nie jest zależne czy powiązane z innym aktywem z tej samej umowy, wówczas Grupa BZ WBK ma do czynienia z odrębnymi obowiązkami świadczenia.

Czynniki, które wskazują, że zobowiązanie Grupy BZ WBK do przekazania aktywa klientowi można zidentyfikować, jako odrębne, obejmują między innymi następujące okoliczności:

w tys. zł

- Grupa BZ WBK nie świadczy istotnych usług polegających na łączeniu aktywa z innymi aktywami przyrzeczonymi w umowie w pakiety aktywów, które po połączeniu stanowią przedmiot umowy zawartej przez klienta,
- aktywo nie zmienia znacząco ani nie dostosowuje innych aktywów przyrzeczonych w umowie,
- aktywo nie jest w istotnym stopniu zależny od innych aktywów przyrzeczonych w umowie, ani nie jest z nimi w istotnym stopniu powiązane.

Jeśli przyrzczone aktywa nie są odrębne, Grupa BZ WBK łączy je z innymi przyrzeczonymi aktywami tak długo, aż będzie możliwe uznanie takiego pakietu aktywów za odrębny. W niektórych przypadkach może to prowadzić do tego, że Grupa BZ WBK ujmuje wszystkie aktywa przyrzczone w umowie, jako pojedyncze zobowiązanie do wykonania świadczenia.

Krok 3.: Określenie ceny transakcyjnej. Zgodnie z MSSF 15, cena transakcyjna to wynagrodzenie, do którego Grupa BZ WBK oczekuje, że będzie uprawniona w zamian za przekazanie przyrzeczonych aktywów. Reprezentuje ona wysokość przychodu, który zostanie rozpoznany z tytułu wykonania umowy. Cena transakcyjna powinna uwzględniać oprócz kwoty wynagrodzenia także element wysoce prawdopodobnego wynagrodzenia zmiennego (także bonusy, kary), czynnik dyskontowania, kwoty płacone do klienta bądź wynagrodzenie niepieniężne. Ze względu na to, iż cena transakcyjna może zawierać w sobie istotne elementy szacunku, Grupa BZ WBK dokonuje jej weryfikacji na każdy dzień bilansowy.

Jeśli wynagrodzenie określone w umowie obejmuje kwotę zmienną, Grupa BZ WBK oszacowuje kwotę wynagrodzenia, do którego będzie uprawniona w zamian za przekazanie przyrzeczonych aktywów na rzecz klienta. Kwota wynagrodzenia może zmieniać się w związku z udzielaniem upustów, rabatów, zwrotu wynagrodzenia, kredytów, ustępstw cenowych, dodatków, premii za wyniki, nakładaniem kar i innymi podobnymi czynnikami.

Krok 4.: Alokacja ceny transakcji do poszczególnych zobowiązań do wykonania świadczeń. Ze względu na to, iż poszczególne obowiązki świadczenia mogą być rozpoznawane w różnych momentach oraz w różny sposób (jednorazowo lub w czasie) w przypadku umów wieloelementowych niezbędna jest alokacja ceny transakcyjnej na zidentyfikowane obowiązki świadczenia. Alokacja powinna odbyć się na podstawie jednostkowej ceny sprzedaży, czyli ceny, po której jednostka dokonałaby sprzedaży danego aktywa osobno podobnym klientom i w podobnych okolicznościach. W przypadku zmiany ceny transakcyjnej w trakcie trwania kontraktu, ponowna alokacja odbywa się w oparciu o początkowo ustalone jednostkowe ceny sprzedaży.

Krok 5.: Ujęcie przychodu w momencie realizacji zobowiązania wynikającego z umowy. Przychód jest rozpoznawany w momencie, gdy aktywa są przekazane klientowi oraz uzyskuje on kontrolę nad przedmiotem umowy. MSSF 15 wymienia warunki, jakie muszą być spełnione, aby kontrola została przekazana klientowi. Przekazanie kontroli może nastąpić jednorazowo lub w czasie, a ustaleniu tego służą kryteria wskazane przez standard. Przekazanie kontroli oznacza możliwość kierowania wykorzystaniem i uzyskiwania praktycznie wszystkich korzyści z aktywa. Jest to pojęcie szersze niż dotychczas stosowany moment przekazania istotnych ryzyk i korzyści. Rozważeniu będą musiały podlegać takie przesłanki jak np.: fizyczne władanie nad aktywem, posiadanie bieżącego prawa do wynagrodzenia lub akceptacja rezultatu obowiązku świadczenia.

Zdaniem Grupy BZ WBK do przesłanek wskazujących na przekazanie kontroli należy:

- bieżące prawo Grupy BZ WBK do otrzymania zapłaty za składnik aktywów – jeśli klient jest w danym momencie zobowiązany do zapłaty za składnik aktywów, może to oznaczać, że klient uzyskał możliwość rozporządzania składnikiem aktywów oraz uzyskiwania z niego zasadniczo wszystkich pozostałych korzyści.
- posiadanie przez klienta tytułu prawnego do składnika aktywów – tytuł prawny może wskazywać, która strona umowy ma możliwość rozporządzania składnikiem aktywów i uzyskiwania z niego zasadniczo wszystkich pozostałych korzyści lub ograniczenia dostępu innych jednostek do tych korzyści. W związku z tym przeniesienie tytułu prawnego do składnika aktywów może wskazywać, że klient uzyskał kontrolę nad tym składnikiem aktywów. Jeżeli Grupa BZ WBK zachowuje tytuł prawny wyłącznie, jako zabezpieczenie przed niedokonaniem zapłaty przez klienta, prawa Grupy BZ WBK nie wykluczają możliwości uzyskania kontroli nad składnikiem aktywów przez klienta.
- fizyczne przekazanie przez Grupę BZ WBK składnika aktywów – jeśli klient fizycznie posiada składnik aktywów, może to wskazywać na to, że ma on możliwość rozporządzania składnikiem aktywów i uzyskiwania z niego zasadniczo wszystkich pozostałych korzyści lub ograniczenia dostępu innych jednostek do tych korzyści. Jednak fizyczne posiadanie składnika aktywów nie musi być jednoznaczne z kontrolą nad tym składnikiem aktywów. Na przykład w przypadku niektórych umów z udzielonym przyrzeczeniem odkupu klient lub odbiorca może fizycznie posiadać składnik aktywów, nad którym kontrolę sprawuje Grupa BZ WBK.
- ponoszenie przez klienta istotnych ryzyk i uzyskiwanie istotnych korzyści wynikających z własności składnika aktywów – przeniesienie istotnego ryzyka i istotnych korzyści wynikających z własności składnika aktywów na klienta może wskazywać, że klient uzyskał możliwość rozporządzania składnikiem aktywów i uzyskiwania z niego zasadniczo wszystkich pozostałych korzyści. Oceniając ryzyko i korzyści wynikające z własności przyrzczonego składnika aktywów, Grupa BZ WBK wyłącza jednak wszelkie ryzyko, które jest przedmiotem oddzielnego zobowiązania do wykonania świadczenia, oprócz zobowiązania do przekazania składnika aktywów.
- przyjęcie przez klienta składnika aktywów – przyjęcie składnika aktywów przez klienta może wskazywać, że uzyskał on możliwość rozporządzania tym składnikiem aktywów i uzyskiwania z niego zasadniczo wszystkich pozostałych korzyści.

Przekazanie kontroli może nastąpić jednorazowo lub w czasie, a ustaleniu momentu przekazania kontroli a tym samym odpowiedniego sposobu rozpoznawania przychodu służą kryteria takie jak:

w tys. zł

- otrzymywanie przez klienta korzyści w miarę postępu wykonywania umowy, w razie przerwania usługi inny dostawca nie musiałby powtarzać pracy do tej pory wykonanej,
- tworzenie lub ulepszanie przez Grupę BZ WBK aktywa, które kontroluje klient w trakcie jego powstawania lub ulepszania,
- Grupa BZ WBK nie tworzy aktywa z alternatywnym dla niego wykorzystaniem i ma prawo do zapłaty za swoją działalność wykonaną do tej pory.

Jeżeli zachodzi, chociaż jedna z powyższych okoliczności, przychód jest rozpoznawany w czasie. W pozostałych przypadkach jest rozpoznany jednorazowo w momencie przekazania kontroli.

3. Sprawozdawczość według segmentów działalności

Prezentacja informacji o segmentach działalności Grupy BZWBK S.A. oparta jest o model informacji zarządczej służący do przygotowywania sprawozdań dla Zarządu Banku wykorzystywanych do oceny osiągniętych wyników oraz alokacji zasobów. Działalność operacyjną Grupy BZ WBK podzielono na pięć segmentów działalności: Segment Bankowości Detalicznej, Segment Bankowości Biznesowej i Korporacyjnej, Segment Bankowości Inwestycyjnej i Korporacyjnej (w 2 kwartale 2018 zmianie uległa nazwa segmentu biznesowego Globalna Bankowość Korporacyjna na Bankowość Inwestycyjna i Korporacyjna, kryteria definiujące przynależność do tego segmentu pozostały bez zmian), Segment ALM (Zarządzanie Aktywami i Zobowiązaniami) i Operacji Centralnych oraz Segment Santander Consumer. Zostały one wyłonione na podstawie identyfikacji klientów i produktów.

Głównym elementem oceny segmentów działalności przez Zarząd Banku jest zysk przed opodatkowaniem.

Dochody i koszty przypisane do segmentu osiągane są ze sprzedaży i obsługi klientów oraz produktów w danym segmencie, zgodnie z zasadami przedstawionymi poniżej. Wykazywane są one w rachunku zysków i strat Grupy i dają się przyporządkować do danego segmentu w sposób bezpośredni lub w oparciu o racjonalne przesłanki.

Wynik z tytułu odsetek w podziale na segmenty działalności Grupy BZWBK S.A. jest oceniany przez Zarząd Banku w postaci netto z uwzględnieniem kosztu wewnętrznego transferu funduszy oraz bez podziału na dochody i koszty odsetkowe.

Rozliczenia pomiędzy segmentami dotyczą wynagrodzeń za świadczone usługi i obejmują:

- sprzedaż i/lub obsługę klientów danego segmentu w kanałach sprzedaży/obsługi będących w posiadaniu innego segmentu;
- współdzielenie dochodów i kosztów z transakcji realizowanych z danym klientem, gdzie segment realizujący transakcje nie jest jednocześnie właścicielem biznesowym relacji z danym klientem;
- współdzielenie dochodów i kosztów związanych z realizacją wspólnych przedsięwzięć.

Alokacje dochodów i kosztów regulują wzajemne uzgodnienia pomiędzy segmentami, opierające się o jednostkowe stawki za poszczególne usługi bądź umowy dotyczące podziału łącznych dochodów i/lub kosztów.

Aktywa i Zobowiązania segmentu wykorzystywane są w jego działalności operacyjnej i dają się przyporządkować do segmentu bezpośrednio lub na zasadzie alokacji.

Grupa Kapitałowa BZWBK S.A. koncentruje swoją działalność na rynku krajowym.

W 2018 roku dokonano:

- resegmentacji klientów pomiędzy segmentami biznesowymi; Raz w roku Grupa BZWBK dokonuje resegmentacji/migracji klientów między segmentami działalności wynikającej z faktu, iż dany klient zaczyna spełniać kryteria przypisania do innego segmentu działalności niż kryteria segmentu, który dotychczas był właścicielem biznesowym relacji z danym klientem. Taka zmiana ma zapewnić najwyższą jakość obsługi dostosowaną do indywidualnych potrzeb lub skali działalności klienta;
- w związku z dalszym dopasowywaniem oferty produktowej oraz zwiększaniem efektywności procesu dostarczania usług, obsługa i zarządzanie portfelem klientów będących średnimi przedsiębiorstwami, którzy do tej pory znajdowali się w Segmencie Bankowości Detalicznej, z dniem 30.05.2018 r. zostały przeniesione do Segmentu Bankowości Biznesowej i Korporacyjnej. W związku z powyższym, wyniki tych klientów za okres 01.01.2018-30.06.2018, bilans na dzień 30.06.2018 r., jak również dane porównawcze, uwzględniają powyższą zmianę.

Dane porównywalne zostały odpowiednio dostosowane.

Zasady identyfikacji dochodów i kosztów oraz aktywów i zobowiązań na potrzeby raportowania segmentowego są zgodne z polityką rachunkowości stosowaną w Grupie Banku Zachodniego WBK S.A.

w tys. zł

Segment Bankowości Detalicznej

Przychody segmentu Bankowości Detalicznej pochodzą ze sprzedaży produktów i usług adresowanych do klientów indywidualnych Banku, jak również małych przedsiębiorstw. W ramach oferty skierowanej do klientów tego segmentu wyróżnić można: szeroką gamę produktów oszczędnościowych, kredyty hipoteczne i konsumenckie, karty kredytowe i debetowe, produkty ubezpieczeniowe i inwestycyjne, usługi rozliczeniowe, usługi maklerskie, zasilenia telefonów GSM, płatności zagraniczne i Western Union oraz usługi dla klientów zamożnych. Dla małych przedsiębiorstw segment świadczy między innymi usługi w zakresie udzielania kredytów, przyjmowania depozytów oraz usługi z zakresu zarządzania gotówką, leasingu, faktoringu, akredytyw i gwarancji. Segment Bankowości Detalicznej uzyskuje również dochody oferując usługi zarządzania na zlecenie aktywami Klientów w ramach funduszy inwestycyjnych i portfeli indywidualnych. Zajmuje się także realizacją usług na rzecz klientów detalicznych innych banków i instytucji finansowych w oparciu o umowy zawarte z tymi instytucjami.

Segment Bankowości Biznesowej i Korporacyjnej

W ramach segmentu Bankowości Biznesowej i Korporacyjnej Grupa uzyskuje dochody z produktów i usług skierowanych do przedsiębiorstw gospodarczych, samorządów i sektora publicznego, w tym także dla średnich przedsiębiorstw. Poza usługami bankowymi związanymi z transakcjami, kredytowaniem i pozyskiwaniem depozytów, segment świadczy również usługi z zakresu zarządzania gotówką, leasingu, faktoringu, akredytyw i gwarancji.

Segment Bankowości Inwestycyjnej i Korporacyjnej

W ramach segmentu Bankowości Inwestycyjnej i Korporacyjnej Grupa uzyskuje dochody z usług i produktów skierowanych do największych międzynarodowych i polskich korporacji, obejmujące:

- bankowość transakcyjną, w ramach której oferowane są takie produkty jak: zarządzanie gotówką, depozyty, leasing, faktoring, akredytywy, gwarancje, kredytowanie bilateralne i produkty w obsłudze handlu zagranicznego;
- kredytowanie, w tym finansowanie projektów, kredyty konsorcjalne oraz programy emisji obligacji;
- produkty mające na celu zarządzanie ryzykiem kursowym i stopy procentowej oferowane wszystkim klientom Banku (segment alokuje przychody związane z tą działalnością do pozostałych segmentów, przy czym poziom alokacji może się zmieniać w poszczególnych latach);
- usługi organizowania i finansowania emisji papierów wartościowych, doradztwo finansowe oraz usługi brokerskie dla instytucji finansowych

Segment generuje także dochody w związku z zajmowaniem pozycji na rynku międzybankowym w ramach zarządzania ryzykiem stopy procentowej i walutowym.

Segment ALM i Operacji Centralnych

Segment obejmuje operacje centralne takie jak finansowanie działalności pozostałych segmentów Grupy, w tym zarządzanie płynnością oraz ryzykiem stopy procentowej i kursowym. Obejmuje również zarządzanie strategicznymi inwestycjami Banku oraz transakcje, z których dochód i/lub koszty nie mogą być bezpośrednio lub w oparciu o racjonalne przesłanki przyporządkowane do danego segmentu.

Segment Santander Consumer

Segment ten obejmuje działalność Grupy Santander Consumer. Działalność tego segmentu skupia się na sprzedaży produktów i usług adresowanych zarówno do klientów indywidualnych, jak i podmiotów gospodarczych. W ramach oferty tego segmentu dominują produkty kredytowe tj. kredyty samochodowe, karty kredytowe, pożyczki gotówkowe, kredyty ratalne oraz leasing. Ponadto, segment Santander Consumer obejmuje lokaty terminowe oraz produkty ubezpieczeniowe (przede wszystkim powiązane z produktami kredytowymi).

w tys. zł

Skonsolidowany rachunek zysków i strat w podziale na segmenty

01.01.2018-30.06.2018	Segment Bankowość Detaliczna *	Segment Bankowość Biznesowa i Korporacyjna	Segment Bankowość Korporacyjna i Inwestycyjna	Segment ALM i Operacji Centralnych	Segment Santander Consumer	Razem
Wynik z tytułu odsetek	1 273 034	320 764	92 856	358 639	740 740	2 786 033
w tym transakcje wewnętrzne	(63 306)	(27 890)	2 077	89 048	71	-
Wynik z tytułu prowizji	654 745	177 263	122 712	5 964	84 190	1 044 874
w tym transakcje wewnętrzne	44 272	33 735	(82 838)	6 208	(1 377)	-
Pozostałe przychody	27 604	28 504	70 725	72 610	34 036	233 479
w tym transakcje wewnętrzne	238	24 914	(22 421)	10 772	(13 503)	-
Przychody z tytułu dywidend	-	-	26	98 471	11	98 508
Koszty operacyjne	(972 375)	(203 239)	(116 236)	(148 294)	(284 432)	(1 724 576)
w tym transakcje wewnętrzne	(5 427)	(775)	-	7 180	(978)	-
Amortyzacja	(104 898)	(18 443)	(7 665)	(11 766)	(19 630)	(162 402)
Odpisy netto z tytułu utraty wartości należności kredytowych	(291 475)	(54 291)	(3 560)	(766)	(124 666)	(474 758)
Udział w zysku (stracie) jednostek wycenianych metodą praw własności	-	-	-	25 502	-	25 502
Podatek od instytucji finansowych	-	-	-	(198 965)	(19 584)	(218 549)
Zysk przed opodatkowaniem	586 635	250 558	158 858	201 395	410 665	1 608 111
Obciążenie z tytułu podatku dochodowego						(353 169)
Skonsolidowany zysk za okres						1 254 942
w tym:						
Zysk należny akcjonariuszom BZ WBK						1 073 686
Zysk należny udziałowcom niesprawnym kontroli						181 256

* Obejmuje klientów indywidualnych, małe przedsiębiorstwa oraz Wealth Management (bankowość prywatna i BZ WBK TFI S.A.)

w tys. zł

01.04.2018-30.06.2018	Segment Bankowość Detaliczna *	Segment Bankowość Biznesowa i Korporacyjna	Segment Bankowość Korporacyjna i Inwestycyjna	Segment ALM i Operacji Centralnych	Segment Santander Consumer	Razem
Wynik z tytułu odsetek	643 191	161 128	41 263	174 630	375 995	1 396 207
w tym transakcje wewnętrzne	(32 984)	(15 452)	1 535	46 864	37	-
Wynik z tytułu prowizji	328 218	93 101	67 797	(170)	40 814	529 760
w tym transakcje wewnętrzne	23 320	18 726	(43 134)	1 765	(677)	-
Pozostałe przychody	12 111	17 074	46 073	39 808	21 257	136 323
w tym transakcje wewnętrzne	1 367	14 932	(12 278)	9 034	(13 055)	-
Przychody z tytułu dywidend	-	-	26	98 292	5	98 323
Koszty operacyjne	(517 713)	(102 520)	(62 947)	(16 574)	(136 207)	(835 961)
w tym transakcje wewnętrzne	(2 844)	(428)	-	3 970	(698)	-
Amortyzacja	(51 439)	(9 206)	(3 691)	(5 835)	(9 695)	(79 866)
Odpisy netto z tytułu utraty wartości należności kredytowych	(145 907)	(21 027)	1 504	1 435	(87 797)	(251 792)
Udział w zysku (stracie) jednostek wycenianych metodą praw własności	-	-	-	14 504	-	14 504
Podatek od instytucji finansowych	-	-	-	(102 283)	(9 788)	(112 071)
Zysk przed opodatkowaniem	268 461	138 550	90 025	203 807	194 584	895 427
Obciążenie z tytułu podatku dochodowego						(172 690)
Skonsolidowany zysk za okres						722 737
w tym:						
Zysk należny akcjonariuszom BZ WBK						634 952
Zysk należny udziałowcom niesprawującym kontroli						87 785

* Obejmuje klientów indywidualnych, małe przedsiębiorstwa oraz Wealth Management (bankowość prywatna i BZ WBK TFI S.A.)

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej w podziale na segmenty

30.06.2018	Segment Bankowość Detaliczna *	Segment Bankowość Biznesowa i Korporacyjna	Segment Bankowość Korporacyjna i Inwestycyjna	Segment ALM i Operacji Centralnych	Segment Santander Consumer	Razem
Należności od klientów	56 731 422	29 571 619	12 602 890	-	15 271 041	114 176 972
Inwestycje w podmioty stowarzyszone	-	-	-	855 457	-	855 457
Pozostałe aktywa	5 659 650	1 540 436	6 476 092	35 830 543	3 978 062	53 484 783
Aktywa razem	62 391 072	31 112 055	19 078 982	36 686 000	19 249 103	168 517 212
Zobowiązania wobec klientów	74 362 608	23 339 762	10 311 199	5 451 954	8 558 792	122 024 315
Pozostałe zobowiązania i kapitały	4 423 322	3 629 831	8 454 454	19 294 979	10 690 311	46 492 897
Zobowiązania i kapitały razem	78 785 930	26 969 593	18 765 653	24 746 933	19 249 103	168 517 212

* Obejmuje klientów indywidualnych, małe przedsiębiorstwa oraz Wealth Management (bankowość prywatna i BZ WBK TFI S.A.)

w tys. zł

Skonsolidowany rachunek zysków i strat w podziale na segmenty

01.01.2017-30.06.2017	Segment Bankowość Detaliczna *	Segment Bankowość Biznesowa i Korporacyjna	Segment Bankowość Korporacyjna i Inwestycyjne	Segment ALM i Operacji Centralnych	Segment Santander Consumer	Razem
Wynik z tytułu odsetek	1 148 913	316 147	93 809	344 629	652 985	2 556 483
w tym transakcje wewnętrzne	(50 729)	(24 818)	552	74 610	385	-
Wynik z tytułu prowizji	642 207	155 534	112 455	(1 990)	62 629	970 835
w tym transakcje wewnętrzne	36 215	29 107	(69 982)	5 540	(880)	-
Pozostałe przychody	34 447	34 374	30 543	73 543	25 427	198 334
w tym transakcje wewnętrzne	265	20 155	(18 859)	(18 280)	16 719	-
Przychody z tytułu dywidend	-	-	161	75 754	9	75 924
Koszty operacyjne	(891 244)	(194 909)	(98 942)	(83 455)	(273 895)	(1 542 445)
w tym transakcje wewnętrzne	(4 019)	(733)	-	6 450	(1 698)	-
Amortyzacja	(98 861)	(14 931)	(10 136)	(12 990)	(15 191)	(152 109)
Odpisy netto z tytułu utraty wartości należności kredytowych	(174 128)	(54 101)	(412)	(1 363)	(15 874)	(245 878)
Udział w zysku (stracie) jednostek wycenianych metodą praw własności	-	-	-	23 812	-	23 812
Podatek od instytucji finansowych	-	-	-	(193 386)	(17 546)	(210 932)
Zysk przed opodatkowaniem	661 334	242 114	127 478	224 554	418 544	1 674 024
Obciążenie z tytułu podatku dochodowego	-	-	-	-	-	(412 549)
Skonsolidowany zysk za okres						1 261 475
w tym:						
Zysk należny akcjonariuszom BZ WBK						1 104 155
Zysk należny udziałowcom niesprawującym kontroli						157 320

* Obejmuje klientów indywidualnych, małe przedsiębiorstwa oraz Wealth Management (bankowość prywatna i BZ WBK TFI S.A.)

w tys. zł

01.04.2017-30.06.2017	Segment Bankowość Detaliczna *	Segment Bankowość Biznesowa i Korporacyjna	Segment Bankowość Korporacyjna i Inwestycyjna	Segment ALM i Operacji Centralnych	Segment Santander Consumer	Razem
Wynik z tytułu odsetek	582 466	159 908	50 871	175 421	333 821	1 302 487
w tym transakcje wewnętrzne	(26 466)	(13 052)	307	39 055	156	-
Wynik z tytułu prowizji	326 309	82 636	61 806	(1 115)	26 006	495 642
w tym transakcje wewnętrzne	17 605	16 190	(36 843)	3 488	(440)	-
Pozostałe przychody	22 003	12 032	9 665	17 109	18 393	79 202
w tym transakcje wewnętrzne	277	9 850	(7 992)	(6 796)	4 661	-
Przychody z tytułu dywidend	-	-	160	75 416	3	75 579
Koszty operacyjne	(445 214)	(95 938)	(49 010)	(23 878)	(136 702)	(750 742)
w tym transakcje wewnętrzne	(2 080)	(388)	-	3 340	(872)	-
Amortyzacja	(51 015)	(7 781)	(4 886)	(6 551)	(7 607)	(77 840)
Odpisy netto z tytułu utraty wartości należności kredytowych	(88 682)	(27 714)	1 174	(1 175)	16 031	(100 366)
Udział w zysku (stracie) jednostek wycenianych metodą praw własności	-	-	-	15 157	-	15 157
Podatek od instytucji finansowych	-	-	-	(96 384)	(8 739)	(105 123)
Zysk przed opodatkowaniem	345 867	123 143	69 780	154 000	241 206	933 996
Obciążenie z tytułu podatku dochodowego						(199 737)
Skonsolidowany zysk za okres						734 259
w tym:						
Zysk należny akcjonariuszom BZ WBK						651 111
Zysk należny udziałowcom niesprawnym kontroli						83 148

* Obejmuje klientów indywidualnych, małe przedsiębiorstwa oraz Wealth Management (bankowość prywatna i BZ WBK TFI S.A.)

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej w podziale na segmenty

31.12.2017	Segment Bankowość Detaliczna *	Segment Bankowość Biznesowa i Korporacyjna	Segment Globalna Bankowość Korporacyjna	Segment ALM i Operacji Centralnych	Segment Santander Consumer	Razem
Należności od klientów	53 569 956	27 889 630	11 830 105	-	14 550 206	107 839 897
Inwestycje w podmioty stowarzyszone	-	-	-	889 372	-	889 372
Pozostałe aktywa	5 397 281	1 359 885	3 845 759	29 444 552	3 897 698	43 945 175
Aktywa razem	58 967 237	29 249 515	15 675 864	30 333 924	18 447 904	152 674 444
Zobowiązania wobec klientów	69 496 656	21 246 416	8 128 154	4 454 999	8 154 910	111 481 135
Pozostałe zobowiązania i kapitały	4 591 627	3 362 391	5 357 993	17 588 304	10 292 994	41 193 309
Zobowiązania i kapitały razem	74 088 283	24 608 807	13 486 147	22 043 303	18 447 904	152 674 444

* Obejmuje klientów indywidualnych, małe przedsiębiorstwa oraz Wealth Management (bankowość prywatna i BZ WBK TFI S.A.)

w tys. zł

4. Zarządzanie ryzykiem

W pierwszym półroczu 2018 r. Grupa Kapitałowa Banku Zachodniego WBK S.A. zarządzała ryzykiem w oparciu o zasady zaprezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu sporządzonym za rok obrotowy 2017. Za wyjątkiem zmian opisanych poniżej, nie wystąpiły inne istotne zmiany w procesie zarządzania ryzykiem w Grupie BZ WBK.

Ryzyko kredytowe

W zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym w Grupie Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. w okresie sprawozdawczym nie wystąpiły istotne zmiany.

Kredyty na nieruchomości – analiza wg walut

Na portfel kredytów na nieruchomości Grupy BZ WBK składają się ekspozycje kredytowe denominowane zarówno w PLN jak i walutach obcych. Z perspektywy ekspozycji na ryzyko kursowe najistotniejszą kategorią detalicznych kredytów walutowych są kredyty denominowane w CHF.

Poniższa tabela przedstawia ekwiwalent złotowy portfela kredytów na nieruchomości według stanu na 30.06.2018 r. oraz 31.12.2017 r. dla Grupy BZ WBK:

Rozbicie walutowe kredytów na nieruchomości brutto	30.06.2018	31.12.2017
Kredyty na nieruchomości denominowane w CHF, w tym:	10 878 626	10 771 859
<i>Bank Zachodni WBK S.A.</i>	8 509 097	8 425 648
<i>Santander Consumer Bank S.A.</i>	2 369 529	2 346 211
Kredyty na nieruchomości w pozostałych walutach, w tym:	28 458 311	26 521 437
<i>w zł</i>	26 502 940	24 560 622
Razem	39 336 937	37 293 296

Profil ryzyka kredytów indeksowanych i denominowanych w CHF

Kredyty walutowe w CHF na dzień 30.06.2018	Wartość brutto	Odpisy z tytułu utraty wartości	Wskaźnik pokrycia rezerwami
Kredyty pracujące	10 680 579	62 030	0,58%
Kredyty niepracujące	198 047	84 158	42,49%
Razem	10 878 626	146 188	

Kredyty walutowe w CHF na dzień 31.12.2017	Wartość brutto	Odpisy z tytułu utraty wartości	Wskaźnik pokrycia rezerwami
Kredyty pracujące	10 595 020	51 774	0,49%
Kredyty niepracujące	176 839	77 549	43,85%
Razem	10 771 859	129 323	

Portfel należności objętych forbearance

W pierwszym półroczu 2018 r. nie wystąpiły zmiany dotyczące sposobu zarządzania portfelem kredytów i pożyczek podlegających praktykom forbearance. Zasady te zostały zaprezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu sporządzonym za rok obrotowy 2017. Za wyjątkiem zmian wartości portfela, opisanych poniżej, nie wystąpiły inne istotne zmiany.

		Wartość bilansowa	
		30.06.2018	31.12.2017
Kredyty i pożyczki forbearance udzielone klientom według wartości brutto		3 053 656	3 460 838
	kredyty gospodarcze	1 825 458	1 972 878
	kredyty mieszkaniowe	944 806	1 227 239
	kredyty ludnościowe	283 392	260 721
Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom		(981 613)	(847 582)
	w tym: ocena indywidualna	(392 717)	(413 613)
Kredyty i pożyczki forbearance udzielone klientom wg wartości netto		2 072 043	2 613 256

w tys. zł

Analiza jakości kredytowej aktywów finansowych podlegających *forbearance*:

Kredyty i pożyczki udzielone klientom podlegające <i>forbearance</i>	Zaangażowanie według wartości bilansowej brutto		Wartość zabezpieczenia		Odpis z tytułu utraty wartości	
	30.06.2018	31.12.2017	30.06.2018	31.12.2017	30.06.2018	31.12.2017
Kredyty i pożyczki z rozpoznaną utratą wartości	1 875 558	1 774 300	8 375 702	9 354 162	(838 468)	(793 791)
Kredyty i pożyczki bez rozpoznanej utraty wartości, w tym:	1 178 098	1 686 538	2 973 230	3 079 351	(143 145)	(53 791)
nieprzeterebowane	940 885	1 316 773	2 590 550	2 488 941	(116 876)	(32 470)
z liczbą dni przeterminowania od 1 do 30	151 990	254 422	254 913	421 737	(15 134)	(13 531)
z liczbą dni przeterminowania od 31 do 60	58 414	76 150	95 125	113 030	(6 978)	(3 916)
z liczbą dni przeterminowania od 61 do 90	26 809	39 193	32 642	55 643	(4 158)	(3 874)
Razem brutto	3 053 656	3 460 838	11 348 932	12 433 513	(981 613)	(847 582)

Kwota przychodów z tytułu odsetek związanych z aktywami podlegającymi praktykom *forbearance* na 30.06.2018 r. wynosiła 40 756 tys. PLN, natomiast na 31.12.2017 r. wynosiła 82 418 tys. PLN.

Kredyty i pożyczki udzielone klientom podlegające <i>forbearance</i> według regionu geograficznego (brutto)	30.06.2018	31.12.2017
Dolnośląskie	346 140	357 370
Kujawsko-Pomorskie	136 807	67 175
Lubelskie	46 230	50 461
Lubuskie	56 113	61 876
Mazowieckie	1 007 947	1 376 072
Małopolskie	217 493	222 240
Opolskie	31 045	30 244
Podkarpackie	30 431	34 630
Podlaskie	33 168	38 677
Pomorskie	171 473	180 989
Warmińsko-Mazurskie	35 411	41 277
Wielkopolskie	192 611	187 622
Zachodniopomorskie	73 451	76 702
Śląskie	573 473	574 185
Świętokrzyskie	19 816	76 776
Łódzkie	82 047	84 542
Razem	3 053 656	3 460 838

Kredyty i pożyczki udzielone klientom podlegające <i>forbearance</i> według branż (brutto)	30.06.2018	31.12.2017
Budownictwo	100 297	224 891
Dystrybucja	134 740	82 793
Energetyczny	460 752	398 913
Finansowy	1 736	557
Pozostałe sektory	192 534	192 709
Obsługa nieruchomości	610 520	799 621
Produkcyjny	261 589	169 215
Rolniczy	23 244	69 065
Transport	40 046	35 114
Ludność	1 228 198	1 487 960
Razem	3 053 656	3 460 838

	30.06.2018	31.12.2017
Wartość bilansowa netto na początek okresu	2 613 256	3 087 089
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(134 030)	107 013
Wartość brutto kredytów i pożyczek wyłączonych w okresie	(910 627)	(144 515)
Wartość brutto kredytów i pożyczek nowo ujętych w okresie	567 364	1 174 068
Inne zmiany/spląty	(63 920)	(1 610 399)
Wartość bilansowa netto na koniec okresu	2 072 043	2 613 256

w tys. zł

Ryzyko płynności

W okresie sprawozdawczym w Grupie BZ WBK S.A. nie wystąpiły istotne zmiany w procesie zarządzania ryzykiem płynności. W zakresie monitoringu i raportowania ryzyka, z powodzeniem wdrożono wymagania określone w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych dotyczących pomiaru i raportowania nowych miar płynności.

Poniżej zaprezentowane zostały kluczowe nadzorcze miary płynności oraz luka płynności w ujęciu solo (dla Banku Zachodniego WBK S.A.) na dzień 30.06.2018 r. oraz na 31.12.2017 r.:

Nadzorcze miary płynności	30.06.2018	31.12.2017
M1 (tys PLN)	18 836 138	15 277 725
M2	1,37	1,45
M3	4,03	4,35
M4	1,18	1,18
LCR	143%	141%

30.06.2018	Avista	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 do 6 miesięcy	od 6 do 12 miesięcy	od 1 do 2 lat	od 2 do 5 lat	powyżej 5 lat
Aktywa	18 173 105	7 425 321	2 004 059	4 176 450	11 243 892	12 541 330	30 851 395	61 195 005
Zobowiązania	67 684 149	19 813 688	10 759 737	10 931 578	6 223 566	1 853 870	1 680 055	28 663 913
w tym:								
- Zobowiązania wobec banków	1 285 924	4 892 354	193 342	190 175	2 500	-	-	-
- Zobowiązania wobec klientów	66 398 224	14 921 333	10 127 210	10 265 872	5 605 977	978 305	61 232	-
- Emisje własne	-	-	-	-	500 000	500 000	-	-
- Zobowiązania podporządkowane	-	-	-	-	-	-	-	2 557 527

Kontraktowa luka płynności	(49 511 043)	(12 388 367)	(8 755 678)	(6 755 128)	5 020 326	10 687 459	29 171 339	32 531 091
Skumulowana kontraktowa luka płynności	(49 511 043)	(61 899 410)	(70 655 088)	(77 410 216)	(72 389 890)	(61 702 431)	(32 531 092)	0
Instrumenty pochodne netto	-	100 915	76 112	19 529	(20 971)	(38 435)	(233 510)	(285 245)

31.12.2017	Avista	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 do 6 miesięcy	od 6 do 12 miesięcy	od 1 do 2 lat	od 2 do 5 lat	powyżej 5 lat
Aktywa	16 285 962	5 487 477	2 737 369	7 877 137	6 474 997	11 747 539	29 354 839	52 897 949
Zobowiązania	67 168 347	15 213 615	9 738 589	6 721 398	4 428 302	1 519 570	1 388 162	26 685 287
w tym:								
- Zobowiązania wobec banków	746 740	2 101 959	410 361	73 443	15 400	-	-	-
- Zobowiązania wobec klientów	66 421 607	12 903 111	8 550 663	6 125 335	3 538 241	1 160 548	48 603	-
- Emisje własne	-	-	750 000	485 000	-	-	-	-
- Zobowiązania podporządkowane	-	-	-	-	-	-	-	1 489 428

Kontraktowa luka płynności	(50 882 386)	(9 726 138)	(7 001 220)	1 155 740	2 046 695	10 227 969	27 966 677	26 212 662
Skumulowana kontraktowa luka płynności	(50 882 386)	(60 608 523)	(67 609 743)	(66 454 003)	(64 407 308)	(54 179 339)	(26 212 662)	0
Instrumenty pochodne netto	-	(63 970)	13 782	(76 812)	(33 280)	12 856	(6 049)	(119 732)

5. Zarządzanie kapitałem

Informacje dotyczące zarządzania kapitałem zostały przedstawione w „Informacji w zakresie adekwatności kapitałowej Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. na dzień 30.06.2018 r.”

w tys. zł

6. Wynik z tytułu odsetek

01.04.2018-30.06.2018				
Przychody odsetkowe z tytułu	Przychody odsetkowe od aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie	Przychody odsetkowe od aktywów wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	Przychody o charakterze zbliżonym do odsetek od aktywów wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	Razem
Należności od podmiotów gospodarczych	449 308	-	510	449 818
Należności od klientów indywidualnych, w tym:	918 048	-	60 212	978 260
<i>Należności z tytułu kredytów hipotecznych</i>	293 213	-	-	293 213
Dłużnych papierów wartościowych, w tym:	-	174 832	(5 649)	169 183
<i>Inwestycyjnych papierów wartościowych</i>	-	174 832	-	174 832
<i>Przeznaczonych do obrotu</i>	-	-	(5 649)	(5 649)
Należności leasingowych	61 777	-	-	61 777
Należności od banków	8 378	-	-	8 378
Należności sektora budżetowego	1 941	-	-	1 941
Należności z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	15 780	-	-	15 780
Odsetki od IRS -zabezpieczających	51 606	-	-	51 606
Razem	1 506 838	174 832	55 073	1 736 743

01.04.2018-30.06.2018				
Koszty odsetkowe z tytułu	Koszty odsetkowe od zobowiązań finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie	Koszty odsetkowe od zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	Koszty o charakterze zbliżonym do odsetek od zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	Razem
Depozytów klientów indywidualnych	(140 819)	-	-	(140 819)
Depozytów podmiotów gospodarczych	(94 367)	-	-	(94 367)
Zobowiązań z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	(17 766)	-	-	(17 766)
Depozytów sektora budżetowego	(16 044)	-	-	(16 044)
Depozytów banków	(9 675)	-	-	(9 675)
Zobowiązań podporządkowanych i emisji papierów wartościowych	(61 865)	-	-	(61 865)
Razem	(340 536)	-	-	(340 536)

Wynik z tytułu odsetek	1 166 302	174 832	55 073	1 396 207
-------------------------------	------------------	----------------	---------------	------------------

w tys. zł

01.01.2018-30.06.2018				
Przychody odsetkowe z tytułu	Przychody odsetkowe od aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie	Przychody odsetkowe od aktywów wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	Przychody o charakterze zbliżonym do odsetek od aktywów wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	Razem
Należności od podmiotów gospodarczych	874 311	-	1 011	875 322
Należności od klientów indywidualnych, w tym:	1 865 793	-	60 212	1 926 005
<i>Należności z tytułu kredytów hipotecznych</i>	573 517	-	-	573 517
Dłużnych papierów wartościowych, w tym:	-	338 071	213	338 284
<i>Inwestycyjnych papierów wartościowych</i>	-	338 071	-	338 071
<i>Przeznaczonych do obrotu</i>	-	-	213	213
Należności leasingowych	132 489	-	-	132 489
Należności od banków	16 069	-	-	16 069
Należności sektora budżetowego	3 915	-	-	3 915
Należności z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	29 433	-	-	29 433
Odsetki od IRS -zabezpieczających	103 727	-	-	103 727
Razem	3 025 737	338 071	61 436	3 425 244

01.01.2018-30.06.2018				
Koszty odsetkowe z tytułu	Koszty odsetkowe od zobowiązań finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie	Koszty odsetkowe od zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	Koszty o charakterze zbliżonym do odsetek od zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	Razem
Depozytów klientów indywidualnych	(259 714)	-	-	(259 714)
Depozytów podmiotów gospodarczych	(178 961)	-	-	(178 961)
Zobowiązań z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	(35 512)	-	-	(35 512)
Depozytów sektora budżetowego	(29 349)	-	-	(29 349)
Depozytów banków	(22 937)	-	-	(22 937)
Zobowiązań podporządkowanych i emisji papierów wartościowych	(112 738)	-	-	(112 738)
Razem	(639 211)	-	-	(639 211)
Wynik z tytułu odsetek	2 386 526	338 071	61 436	2 786 033

Przychody odsetkowe z tytułu	01.04.2017-30.06.2017	01.01.2017-30.06.2017
Należności od podmiotów gospodarczych	423 211	822 230
Należności od klientów indywidualnych, w tym:	888 127	1 741 261
<i>Należności z tytułu kredytów hipotecznych</i>	262 395	513 077
Dłużnych papierów wartościowych, w tym:	162 598	323 738
<i>w portfelu inwestycyjnym dostępnym do sprzedaży</i>	153 207	311 446
<i>w portfelu handlowym</i>	9 391	12 292
Należności leasingowych	63 975	125 041
Należności od banków	16 183	31 374
Należności sektora budżetowego	1 518	3 228
Należności z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	6 082	9 175
Odsetki od IRS -zabezpieczających	59 274	124 723
Razem	1 620 968	3 180 770

Koszty odsetkowe z tytułu	01.04.2017-30.06.2017	01.01.2017-30.06.2017
Depozytów klientów indywidualnych	(145 984)	(286 409)
Depozytów podmiotów gospodarczych	(82 836)	(172 652)
Zobowiązań z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	(14 282)	(21 507)
Depozytów sektora budżetowego	(14 626)	(25 539)
Depozytów banków	(11 739)	(24 512)
Zobowiązań podporządkowanych i emisji papierów wartościowych	(49 014)	(93 668)
Razem	(318 481)	(624 287)
Wynik z tytułu odsetek	1 302 487	2 556 483

w tys. zł

7. Wynik z tytułu prowizji

	01.04.2018- 30.06.2018	01.01.2018- 30.06.2018	01.04.2017- 30.06.2017	01.01.2017- 30.06.2017
Przychody prowizyjne				
Obszar eBiznes & Płatności	170 330	317 339	145 418	284 003
Obsługa rachunków i obrót pieniężny	80 399	161 898	85 518	168 879
Prowizje i opłaty za zarządzanie aktywami	79 986	161 187	74 900	143 965
Prowizje walutowe	100 549	189 640	84 907	163 038
Prowizje od kredytów	91 124	171 807	77 780	150 038
Prowizje ubezpieczeniowe	54 189	104 333	56 656	108 137
Prowizje z działalności maklerskiej	19 072	37 204	22 670	44 739
Karty kredytowe	42 142	85 260	42 160	82 189
Gwarancje i poręczenia	14 935	29 757	11 831	24 619
Prowizje od umów leasingowych	4 647	9 019	4 117	8 091
Organizowanie emisji	2 827	5 885	7 807	8 804
Opłaty dystrybucyjne	683	1 546	3 042	6 898
Pozostałe prowizje	3 777	7 510	4 018	10 000
Razem	664 660	1 282 385	620 824	1 203 400
Koszty prowizyjne				
Obszar eBiznes & Płatności	(66 668)	(111 876)	(45 415)	(89 356)
Opłaty dystrybucyjne	(4 955)	(10 263)	(5 832)	(11 637)
Prowizje z działalności maklerskiej	(2 388)	(5 119)	(2 739)	(5 911)
Karty kredytowe	(10 189)	(18 895)	(9 623)	(18 546)
Prowizje za pośrednictwo w udzielaniu kredytów	(20 883)	(32 656)	(31 097)	(50 404)
Prowizje ubezpieczeniowe	(2 678)	(5 396)	(3 536)	(5 838)
Prowizje od umów leasingowych	(6 451)	(13 495)	(7 008)	(12 975)
Prowizje, opłaty i inne koszty związane z zarządzaniem aktywami	(1 799)	(3 628)	(1 620)	(3 250)
Pozostałe	(18 889)	(36 183)	(18 312)	(34 648)
Razem	(134 900)	(237 511)	(125 182)	(232 565)
Wynik z tytułu prowizji	529 760	1 044 874	495 642	970 835

8. Wynik handlowy i rewaluacja

	01.04.2018- 30.06.2018	01.01.2018- 30.06.2018	01.04.2017- 30.06.2017	01.01.2017- 30.06.2017
Wynik handlowy i rewaluacja				
Pochodne instrumenty finansowe oraz walutowe operacje międzybankowe	46 611	63 649	27 796	68 811
Pozostałe handlowe dochody z transakcji walutowych	(5 745)	(102)	12 027	22 995
Operacje kapitałowymi instrumentami finansowymi	-	-	697	4 053
Operacje dłużnymi instrumentami finansowymi	-	-	(4 292)	(3 773)
Operacje kapitałowymi inwestycyjnymi aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy	(18)	(3 020)	-	-
Operacje dłużnymi inwestycyjnymi aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy	11 114	11 508	-	-
Zmiana wartości godziwej należności kredytowych obowiązkowo wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	1 787	1 787	-	-
Razem	53 749	73 822	36 228	92 086

W pozycji wynik handlowy i rewaluacja zawarta jest zmiana wyceny instrumentów pochodnych w kwocie 2 287 tys. zł - narastająco za dwa kwartały 2018 r. i 5 761 tys. zł - za drugi kwartał 2018 r. oraz (10 932) tys. zł - narastająco za dwa kwartały 2017 r. i (6 015) tys. zł - za drugi kwartał 2017 r.

Powyższe kwoty zawierają w sobie korektę z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta (CVA,DVA) w kwocie 2 857 tys. zł. narastająco za dwa kwartały 2018 r. i 5 944 tys. zł za drugi kwartał 2018 r. oraz (10 744) tys. zł. narastająco za dwa kwartały 2017 r. i (5 947) tys. zł za drugi kwartał 2017 r.

w tys. zł

9. Wynik na pozostałych instrumentach finansowych

	01.04.2018- 30.06.2018	01.01.2018- 30.06.2018	01.04.2017- 30.06.2017	01.01.2017- 30.06.2017
Wynik na pozostałych instrumentach finansowych				
Wynik na sprzedaży instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży	-	-	-	10 775
Wynik na sprzedaży instrumentów dłużnych dostępnych do sprzedaży	-	-	9 700	15 204
Wynik na sprzedaży dłużnych inwestycyjnych aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	7 498	7 708	-	-
Wynik na sprzedaży pozostałych inwestycyjnych aktywów finansowych obowiązkowo wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	3	(1)	-	-
Zmiana wartości godziwej inwestycyjnych aktywów finansowych obowiązkowo wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	(34)	(143)	-	-
Razem wynik na instrumentach finansowych	7 467	7 564	9 700	25 979
Zmiana wartości godziwej instrumentów zabezpieczających	6 939	(2 393)	2 898	5 687
Zmiana wartości godziwej instrumentów zabezpieczanych	(8 253)	682	(1 828)	(3 719)
Razem wynik na instrumentach zabezpieczających i zabezpieczanych	(1 314)	(1 711)	1 070	1 968
Razem	6 153	5 853	10 770	27 947

10. Pozostałe przychody operacyjne

	01.04.2018- 30.06.2018	01.01.2018- 30.06.2018	01.04.2017- 30.06.2017	01.01.2017- 30.06.2017
Pozostałe przychody operacyjne				
Przychody z tytułu sprzedaży usług	4 672	15 787	6 938	10 314
Zwroty opłat BFG	-	-	-	433
Rozwiązania rezerw na zobowiązania sporne oraz inne aktywa	53 205	55 127	12 355	13 784
Rozliczenie umów leasingowych	588	1 553	591	1 543
Przychody z tytułu odzyskanych należności (przedawnionych, umorzonych i nieściągalnych)	1 928	4 233	1 112	2 615
Wynik z tytułu sprzedaży lub likwidacji składników majątku trwałego i aktywów do zbycia	(2 797)	41 480	(457)	(237)
Otrzymane odszkodowania, kary i grzywny	268	1 681	175	537
Pozostałe przychody dotyczące spraw spornych	-	-	31	24 162
Pozostałe	18 557	34 008	11 459	21 393
Razem	76 421	153 869	32 204	74 544

11. Odpisy netto z tytułu utraty wartości należności kredytowych

Odpisy netto z tytułu utraty wartości należności kredytowych w zamortyzowanym koszcie w okresie od 01.04.2018 r. do 30.06.2018 r.	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	Razem
Odpis na należności od banków	(67)	-	-	(67)
Odpis na należności od klientów	(7 618)	4 262	(251 180)	(254 536)
Przychód z tytułu należności odzyskanych	-	-	(1 272)	(1 272)
Odpis na kredytowe zobowiązania pozabilansowe	1 976	3 344	(1 237)	4 083
Razem	(5 709)	7 606	(253 689)	(251 792)

w tys. zł

Odpisy netto z tytułu utraty wartości należności kredytowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie w okresie od 01.01.2018 r. do 30.06.2018 r.				
	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	Razem
Odpis na należności od banków	(67)	-	-	(67)
Odpis na należności od klientów	(22 209)	30 421	(501 108)	(492 896)
Przychód z tytułu należności odzyskanych	-	-	16 408	16 408
Odpis na kredytowe zobowiązania pozabilansowe	(564)	5 455	(3 094)	1 797
Razem	(22 840)	35 876	(487 794)	(474 758)

Odpisy netto z tytułu utraty wartości należności kredytowych	01.04.2017- 30.06.2017	01.01.2017- 30.06.2017
Odpis na poniesione zidentyfikowane straty (indywidualne i portfelowe)	(90 271)	(248 587)
Odpis na poniesione niezidentyfikowane straty (IBNR)	(28 071)	(45 387)
Przychód z tytułu należności odzyskanych	15 694	46 956
Odpis na kredytowe zobowiązania pozabilansowe	2 282	1 140
Razem	(100 366)	(245 878)

12. Koszty pracownicze

Koszty pracownicze	01.04.2018- 30.06.2018	01.01.2018- 30.06.2018	01.04.2017- 30.06.2017	01.01.2017- 30.06.2017
Wynagrodzenia i premie	(336 786)	(661 655)	(317 819)	(631 042)
Narzuły na wynagrodzenia	(58 364)	(117 731)	(55 758)	(113 823)
Koszty świadczeń socjalnych	(9 594)	(17 893)	(9 900)	(18 295)
Koszty szkoleń	(4 740)	(7 617)	(5 022)	(7 502)
Rezerwa na odprawy emerytalne i niewykorzystane urlopy oraz inne świadczenia pracownicze	16 487	15 908	(620)	(1 244)
Razem	(392 997)	(788 988)	(389 119)	(771 906)

13. Koszty działania banku

Koszty działania banku	01.04.2018- 30.06.2018	01.01.2018- 30.06.2018	01.04.2017- 30.06.2017	01.01.2017- 30.06.2017
Koszty utrzymania i wynajmu budynków	(84 204)	(168 371)	(87 668)	(173 963)
Marketing i reprezentacja	(43 050)	(68 514)	(32 056)	(62 654)
Eksploatacja systemów informacyjnych	(80 520)	(140 851)	(54 373)	(108 383)
Koszty ponoszone na rzecz BFG, KNF i KDPW	(3 351)	(166 981)	(70 153)	(175 305)
Opłaty pocztowe i telekomunikacyjne	(20 043)	(32 898)	(11 748)	(24 624)
Koszty konsultacji i doradztwa	(23 433)	(42 295)	(11 378)	(24 692)
Samochody i usługi transportowe oraz transport wartości	(16 955)	(32 196)	(16 733)	(33 132)
Koszty pozostałych usług obcych	(37 999)	(74 101)	(20 231)	(41 052)
Materiały eksploatacyjne, druki, czeki, karty	(5 445)	(11 637)	(5 833)	(11 937)
Pozostałe podatki i opłaty	(9 020)	(17 527)	(8 131)	(16 257)
Transmisja danych	(3 482)	(7 044)	(3 721)	(7 330)
Rozliczenia KIR, SWIFT	(8 347)	(15 519)	(6 286)	(13 787)
Koszty zabezpieczenia banku	(7 698)	(14 781)	(7 098)	(13 863)
Koszty remontów maszyn	(7 629)	(18 437)	(3 087)	(6 674)
Pozostałe	(7 240)	(13 727)	(6 472)	(12 238)
Razem	(358 416)	(824 879)	(344 968)	(725 891)

w tys. zł

14. Pozostałe koszty operacyjne

	01.04.2018- 30.06.2018	01.01.2018- 30.06.2018	01.04.2017- 30.06.2017	01.01.2017- 30.06.2017
Pozostałe koszty operacyjne				
Zawiązania rezerw na zobowiązania sporne i inne aktywa	(69 924)	(79 758)	(267)	(16 016)
Koszty zakupu usług	(2 342)	(7 947)	(3 826)	(4 830)
Składki na rzecz organizacji o charakterze dobrowolnym	(353)	(534)	(197)	(387)
Zapłacone odszkodowania, kary i grzywny	(3 568)	(6 907)	(3 429)	(8 154)
Przekazane darowizny	(2 729)	(2 768)	(922)	(2 422)
Pozostałe	(5 632)	(12 795)	(8 014)	(12 839)
Razem	(84 548)	(110 709)	(16 655)	(44 648)

15. Obciążenie z tytułu podatku dochodowego

	01.04.2018- 30.06.2018	01.01.2018- 30.06.2018	01.04.2017- 30.06.2017	01.01.2017- 30.06.2017
Obciążenie z tytułu podatku dochodowego				
Część bieżąca odnoszona do wyniku finansowego	(264 388)	(452 483)	(274 755)	(364 915)
Część odroczone	91 698	97 031	75 018	(47 803)
Korekta lat ubiegłych	-	2 283	-	169
Ogółem obciążenie wyniku brutto	(172 690)	(353 169)	(199 737)	(412 549)
Część bieżąca odnoszona do zysków zatrzymanych (kapitał)	(14)	(31)	-	-
Ogółem obciążenie z tytułu podatku dochodowego	(172 704)	(353 200)	(199 737)	(412 549)

	01.04.2018- 30.06.2018	01.01.2018- 30.06.2018	01.04.2017- 30.06.2017	01.01.2017- 30.06.2017
Uzgodnienie obciążenia wyniku finansowego przed opodatkowaniem				
Zysk przed opodatkowaniem	895 427	1 608 111	933 996	1 674 024
Stawka podatku	19%	19%	19%	19%
Obciążenie podatkowe od zysku przed opodatkowaniem	(170 131)	(305 541)	(177 459)	(318 065)
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodu	(3 958)	(6 259)	(5 086)	(5 068)
Opłaty na rzecz BFG	6	(30 442)	(12 726)	(32 103)
Podatek od instytucji finansowych	(21 294)	(41 524)	(19 973)	(40 077)
Sprzedaż wierzytelności	(11)	(45)	(15 051)	(35 237)
Przychody niepodatkowe (dywidendy)	18 642	18 642	14 330	14 330
Koszty rezerw kredytowych niestanowiących kosztów uzyskania przychodu	(6 424)	(6 042)	1 766	(3 136)
Korekta podatku roku ubiegłego	-	2 283	-	169
Efekt podatkowy korekt konsolidacyjnych	11 284	18 077	14 220	8 459
Pozostałe	(804)	(2 318)	242	(1 821)
Ogółem obciążenie wyniku brutto	(172 690)	(353 169)	(199 737)	(412 549)
Sprzedaż instrumentów kapitałowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	(14)	(31)	-	-
Ogółem obciążenie z tytułu podatku dochodowego	(172 704)	(353 200)	(199 737)	(412 549)

	30.06.2018	31.12.2017
Podatek odroczonej ujęty w pozostałych całkowitych dochodach		
Związany z instrumentami kapitałowymi dostępnymi do sprzedaży	-	(130 950)
Związany z dłużnymi instrumentami dostępnymi do sprzedaży	-	(57 957)
Związany z wyceną inwestycyjnych dłużnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	(76 644)	-
Związany z wyceną inwestycyjnych kapitałowych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	(135 061)	-
Związany z rachunkowością zabezpieczeń przepływów pieniężnych	16 379	20 508
Związany z wyceną programów określonych świadczeń	(2 673)	(125)
Razem	(197 999)	(168 524)

w tys. zł

16. Gotówka i operacje z bankami centralnymi

Gotówka i operacje z bankami centralnymi	30.06.2018	31.12.2017
Gotówka	1 979 152	2 270 698
Rachunki bieżące w bankach centralnych	2 656 891	1 857 824
Lokaty	45 400	17 700
Razem	4 681 443	4 146 222

Bank Zachodni WBK S.A. i Santander Consumer Bank S.A. utrzymują na rachunku bieżącym w Narodowym Banku Polskim rezerwę obowiązkową naliczoną na podstawie wartości miesięcznego średniego stanu depozytów otrzymanych przez Banki i stopy rezerwy obowiązkowej, która we wszystkich ww. okresach wynosiła 3,5%.

Zgodnie z określonymi przepisami kwota naliczonej rezerwy pomniejszona jest o równowartość 500 tys. EUR.

17. Należności od banków

Należności od banków	30.06.2018	31.12.2017
Lokaty i kredyty	10 134	850 541
Rachunki bieżące	1 694 468	1 285 933
Należności brutto	1 704 602	2 136 474
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości	(67)	-
Razem	1 704 535	2 136 474

18. Aktywa, zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	30.06.2018		31.12.2017	
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
Pochodne instrumenty finansowe o charakterze handlowym	1 500 306	1 194 616	1 226 551	1 237 704
Transakcje stopy procentowej	378 575	257 153	307 344	275 046
Transakcje związane z kapitałowymi papierami wartościowymi	6 394	6 394	6 053	6 053
Transakcje walutowe	1 115 337	931 069	913 154	956 605
Dłużne i kapitałowe papiery wartościowe	4 587 342	-	2 189 557	-
Dłużne papiery wartościowe	4 561 625	-	2 174 096	-
Papiery wartościowe Skarbu Państwa:	4 556 561	-	2 170 048	-
- obligacje	4 556 561	-	2 170 048	-
Pozostałe papiery wartościowe:	5 064	-	4 048	-
- obligacje	5 064	-	4 048	-
Kapitałowe papiery wartościowe	25 717	-	15 461	-
Zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży	-	60 083	-	-
Razem aktywa/zobowiązania finansowe	6 087 648	1 254 699	3 416 108	1 237 704

W pozycji aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu - pochodne instrumenty finansowe o charakterze handlowym zawarta jest zmiana wyceny z tytułu ryzyka kontrahenta w kwocie 2 619 tys. zł na 30.06.2018 r. oraz 190 tys. zł na 31.12.2017 r.

w tys. zł

19. Pochodne instrumenty zabezpieczające

Pochodne instrumenty zabezpieczające	30.06.2018		31.12.2017	
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
Instrumenty finansowe zabezpieczające wartość godziwą	277	146 817	2 283	115 496
Instrumenty finansowe zabezpieczające przepływy pieniężne	90 344	804 390	215 778	463 302
Ogółem zabezpieczające instrumenty finansowe	90 621	951 207	218 061	578 798

Na dzień 30.06.2018 r. w pozycji pochodne instrumenty zabezpieczające – instrumenty finansowe zabezpieczające przepływy pieniężne zawarta jest korekta wyceny dnia pierwszego dla transakcji start forward CIRS w kwocie (9 092) tys. zł oraz (9 613) tys. zł. na 31.12.2017 r.

Do wyceny transakcji Grupa stosuje model wyceny, zaklasyfikowany do poziomu II wartości godziwej, w którym istotne dane przyjęte do wyceny oparte są na obserwowalnych parametrach rynkowych (pośrednio lub bezpośrednio). Grupa traktuje różnice w inicjalnej wycenie instrumentu różnicze jako zysk/stratę dnia pierwszego i amortyzuje w czasie ujmując efekt wyceny w rachunku zysków i strat. Amortyzacja korekty wyceny dnia pierwszego została zawarta w nocie Wynik handlowy i rewaluacja.

20. Należności od klientów

Należności od klientów	30.06.2018		31.12.2017
	Wycena w zamortyzowanym koszcie	Wycena w wartości godziwej przez wynik finansowy	
Należności od podmiotów gospodarczych	50 504 864	119 887	47 776 973
Należności od klientów indywidualnych, w tym:	59 681 052	1 382 099	57 822 414
<i>Należności z tytułu kredytów na nieruchomości</i>	39 336 937	-	37 293 296
Należności z tytułu leasingu finansowego	7 504 805	-	6 848 960
Należności od podmiotów sektora publicznego	297 466	-	228 201
Pozostałe należności	13 422	-	9 479
Należności brutto	118 001 609	1 501 986	112 686 027
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości	(5 326 623)	-	(4 846 130)
Razem	112 674 986	1 501 986	107 839 897

Zmiana stanu odpisów na oczekiwane straty kredytowe dla należności wycenianych w zamortyzowanym koszcie w okresie od 01.01.2018 r. do 30.06.2018 r.

	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	Razem
Saldo odpisów według stanu na 31.12.2017 r.	-	-	-	(4 846 130)
Wpływ wdrożenia MSSF 9	-	-	-	(389 415)
Saldo odpisów według stanu na 01.01.2018 r. (przekształcone)	(454 569)	(552 259)	(4 228 717)	(5 235 545)
Odpisy/rozwiązania bieżącego okresu	(22 209)	30 421	(501 108)	(492 896)
Spisanie należności w ciężar rezerw/sprzedż wierzytelności	106	-	255 385	255 491
Transfer (w tym: wartość rozwiązanych odpisów w związku z reklasyfikacją kart kredytowych)	9 185	10 431	148 727	168 343
Różnice kursowe	(1 834)	(4 622)	(15 560)	(22 016)
Stan na koniec okresu	(469 321)	(516 029)	(4 341 273)	(5 326 623)

w tys. zł

Zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości należności od klientów	30.06.2017
Utrata wartości oceniana indywidualnie i portfelowo	
Stan na 31 grudnia roku poprzedniego	(4 187 798)
Odpis z tyt. utraty wartości ocenianej indywidualnie i portfelowo nabytej w wyniku objęcia kontroli	-
Odpisy/rozwiązania bieżącego okresu	(248 587)
Spisanie należności w ciężar rezerw/sprzedaż wierzytelności	401 271
Transfer	(15 191)
Różnice kursowe	18 764
Stan na koniec okresu	(4 031 541)
Odpis na poniesione niezidentyfikowane straty	
Stan na 31 grudnia roku poprzedniego	(691 083)
Odpis z tyt. utraty wartości na poniesione niezidentyfikowane straty nabytej w wyniku objęcia kontroli	-
Odpisy/rozwiązania bieżącego okresu	(45 387)
Sprzedaż wierzytelności	3 246
Transfer	1 900
Różnice kursowe	7 348
Stan na koniec okresu	(723 976)
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości	(4 755 517)

Zakupione lub utworzone składniki aktywów finansowych dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe

W portfelu należności od klientów Grupy BZ WBK zostały uwzględnione aktywa nabyte lub udzielone z utratą wartości (POCI – ang. purchased or originated credit-impaired asset), które są wykazywane w koszyku 2 lub 3 w zależności od oceny poziomu ryzyka kredytowego.

Jako aktywa POCI Grupa BZ WBK uwzględnia aktywa nabyte w wyniku połączeń jednostek gospodarczych, w ramach których jednostka przejmowana traci odrębność organizacyjno-prawną, jak również aktywa ze zidentyfikowaną utratą wartości na moment objęcia kontroli nad inną jednostką gospodarczą, która nie traci odrębności organizacyjno-prawnej.

Aktywa POCI dotyczą wyłącznie aktywów finansowych w postaci kredytów i pożyczek oraz należności leasingowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu. Na żaden dzień sprawozdawczy nie wystąpiły aktywa POCI zaklasyfikowane do aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite.

Aktywa finansowe, które zostały zaklasyfikowane jako POCI w momencie początkowego ujęcia, są traktowane jako POCI we wszystkich następujących okresach do momentu ich usunięcia ze sprawozdania z sytuacji finansowej (ang. derecognition).

Na moment wdrożenia MSSF 9 Grupa BZ WBK wyceniła aktywa POCI w wartości godziwej, natomiast na każdy kolejny okres sprawozdawczy ujmuje w wyniku finansowym kwotę zmiany oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia jako zysk lub stratę z tytułu utraty wartości. Grupa BZ WBK ujmuje korzystne zmiany oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia jako zysk z tytułu utraty wartości, nawet jeśli oczekiwane straty kredytowe w całym okresie życia są niższe niż kwota oczekiwanych strat kredytowych, które zostały uwzględnione w kalkulacji oczekiwanych przepływów pieniężnych w momencie początkowego ujęcia.

Poniższa tabela przedstawia wartość aktywów POCI na poszczególne okresy sprawozdawcze:

l.p.	Okres sprawozdawczy	Wartość brutto aktywów POCI	Oczekiwane straty kredytowe	Wartość godziwa POCI	Wartość netto POCI wg zamortyzowanego kosztu
1	1 stycznia 2018 r.	1 329 796	992 132	337 664	-
2	31 marca 2018 r.	1 275 975	973 840	-	302 135
3	30 czerwca 2018 r.	1 230 971	933 079	-	297 892

w tys. zł

21. Inwestycyjne aktywa finansowe

Inwestycyjne aktywa finansowe	30.06.2018
Dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	33 903 526
Papiery wartościowe Skarbu Państwa:	28 492 470
- obligacje	28 492 470
Papiery wartościowe banku centralnego:	3 279 363
- bony	3 279 363
Pozostałe papiery wartościowe:	2 131 693
- obligacje	2 131 693
Kapitałowe inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	959 963
- notowane	18 663
- nienotowane	941 300
Pozostałe inwestycyjne aktywa finansowe obowiązkowo wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	2 356
Razem	34 865 845

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	31.12.2017
Dłużne papiery wartościowe	27 494 933
Papiery wartościowe Skarbu Państwa:	24 025 353
- obligacje	24 025 353
Papiery wartościowe banku centralnego:	1 379 839
- bony	1 379 839
Pozostałe papiery wartościowe:	2 089 741
- obligacje	2 089 741
Kapitałowe papiery wartościowe	920 879
- notowane	19 329
- nienotowane	901 550
Razem	28 415 812

Zmiana stanu inwestycyjnych aktywów finansowych	Dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	Kapitałowe inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	Pozostałe inwestycyjne aktywa finansowe obowiązkowo wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Razem
Stan na 31.12.2017 r.	27 494 933	920 879	-	28 415 812
Wpływ wdrożenia MSSF 9	-	(15 094)	-	(15 094)
Stan na 01.01.2018 (przekształcony)	27 494 933	905 785	-	28 400 718
Zwiększenia	52 249 845	1 207	5 200	52 256 252
Zmniejszenia (sprzedaż i zapadalność)	(46 229 409)	(89)	(2 701)	(46 232 199)
Wycena do wartości godziwej	98 023	53 060	(143)	150 940
Zmiana stanu odsetek naliczonych	192 055	-	-	192 055
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	-	-	-
Różnice kursowe	98 079	-	-	98 079
Stan na 30 czerwca 2018 r.	33 903 526	959 963	2 356	34 865 845

w tys. zł

Zmiana stanu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	Dłużne papiery wartościowe	Instrumenty finansowe z prawem do kapitału	Razem
Stan na 1 stycznia 2017 r.	28 423 828	884 050	29 307 878
Zwiększenia	26 504 594	936	26 505 530
Zmniejszenia (sprzedaż i zapadalność)	(29 501 422)	(8 539)	(29 509 961)
Wycena do wartości godziwej	324 229	11 990	336 219
Zmiana stanu odsetek naliczonych	179 254	-	179 254
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	-	-
Różnice kursowe	(83 647)	-	(83 647)
Stan na 30 czerwca 2017 r.	25 846 836	888 437	26 735 273

22. Inwestycje w podmioty stowarzyszone

Wartość podmiotów stowarzyszonych	30.06.2018	31.12.2017
Polfund - Fundusz Poręczeń Kredytowych S.A.	43 804	43 570
BZ WBK - Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A. oraz BZ WBK - Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.	811 653	845 802
Razem	855 457	889 372

Zmiana stanu inwestycji w podmioty stowarzyszone	01.01.2018- 30.06.2018	01.01.2017- 30.06.2017
Stan na 1 stycznia	889 372	871 491
Udział w zysku/ (stracie)	25 502	23 812
Dywidendy	(60 695)	(44 861)
Inne	1 278	2 885
Stan na koniec okresu	855 457	853 327

23. Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży

Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	30.06.2018	31.12.2017
Nieruchomości	12 698	8
Pozostałe aktywa trwałe	162	95
Razem	12 860	103

24. Zobowiązania wobec banków

Zobowiązania wobec banków	30.06.2018	31.12.2017
Lokaty	203 110	64 023
Kredyty otrzymane od banków	1 946 265	1 994 759
Rachunki bieżące	1 103 211	724 301
Razem	3 252 586	2 783 083

w tys. zł

Zmiana stanu zobowiązań z tytułu kredytów otrzymanych od banków	30.06.2018	30.06.2017
Stan na początek okresu	1 994 759	1 945 101
Zwiększenia z tytułu:	205 111	405 750
- kredyty otrzymane	150 000	390 000
- odsetki od kredytów otrzymanych	14 842	15 750
- różnice kursowe i pozostałe zmiany	40 269	-
Zmniejszenia z tytułu:	(253 605)	(451 728)
- spłata kredytów	(238 480)	(388 514)
- spłata odsetek	(15 125)	(15 742)
- różnice kursowe i pozostałe zmiany	-	(47 472)
Stan zobowiązań na koniec okresu	1 946 265	1 899 123

25. Zobowiązania wobec klientów

Zobowiązania wobec klientów	30.06.2018	31.12.2017
Zobowiązania wobec klientów indywidualnych	70 021 925	64 987 719
depozyty terminowe	25 414 208	21 911 544
w rachunku bieżącym	44 418 447	42 948 226
pozostałe	189 270	127 949
Zobowiązania wobec podmiotów gospodarczych	46 928 557	42 170 092
depozyty terminowe	22 805 832	17 486 056
w rachunku bieżącym	19 066 669	20 481 778
kredyty i pożyczki	4 122 912	3 552 388
pozostałe	933 144	649 870
Zobowiązania wobec podmiotów sektora publicznego	5 073 833	4 323 324
depozyty terminowe	2 981 535	2 085 917
w rachunku bieżącym	2 088 270	2 233 410
pozostałe	4 028	3 997
Razem	122 024 315	111 481 135

Zmiana stanu zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek otrzymanych od pozostałych instytucji finansowych	30.06.2018	30.06.2017
Stan na początek okresu	3 552 388	4 075 897
Zwiększenia z tytułu:	723 549	219 176
- kredyty i pożyczki otrzymane	543 374	210 560
- odsetki od kredytów i pożyczek otrzymanych	9 620	8 616
- różnice kursowe i pozostałe zmiany	170 555	-
Zmniejszenia z tytułu:	(153 025)	(718 437)
- spłata kredytów i pożyczek	(145 206)	(534 756)
- spłata odsetek	(7 819)	(8 866)
- różnice kursowe i pozostałe zmiany	-	(174 815)
Stan zobowiązań na koniec okresu	4 122 912	3 576 636

26. Zobowiązania podporządkowane

Zobowiązania podporządkowane	Termin wymagalności/ wykupu	Waluta	Wartość nominalna
Transza 1	05.08.2025	EUR	100 000
Transza 2	03.12.2026	EUR	120 000
Transza 3	22.05.2027	EUR	137 100
Transza 4	05.04.2028	PLN	1 000 000
SCF Madryt	18.05.2028	PLN	100 000

w tys. zł

Zmiana stanu zobowiązań podporządkowanych	30.06.2018	30.06.2017
Stan na początek okresu	1 488 602	440 457
Zwiększenia z tytułu:	1 200 144	532 124
-zaciągnięcia pożyczki podporządkowanej	100 000	-
-odsetki od pożyczki podporządkowanej	26 713	14 900
-różnice kursowe	68 153	-
-przekwalifikowanie *	1 005 278	517 224
Zmniejszenia z tytułu:	(23 005)	(43 360)
-spłata odsetek	(23 005)	(13 727)
-różnice kursowe	-	(29 633)
Stan zobowiązań podporządkowanych na koniec okresu	2 665 741	929 221
Krótkoterminowe	16 810	2 770
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	2 648 931	926 451

*Obligacje wyemitowane przez Bank Zachodni WBK S.A. i zakwalifikowane za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego do zobowiązań podporządkowanych.

27. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych

Emisja dłużnych papierów wartościowych w I półroczu 2018 r. (emisje niewymagalne)	Wartość nominalna	Waluta	Termin wymagalności
Bankowe Papiery Wartościowe serii G	500 000	PLN	26.04.2019
Bankowe Papiery Wartościowe serii H	500 000	PLN	27.09.2019
SCB00042	100 000	PLN	05.03.2021
SCB00043	60 000	PLN	29.03.2022
SCB00044	156 000	PLN	14.05.2021
SCB00045	90 000	PLN	18.05.2021
SCB00046	45 000	PLN	18.05.2021

Emisja dłużnych papierów wartościowych w 2017 roku (emisje niewymagalne)	Wartość nominalna	Waluta	Termin wymagalności
Bankowe Papiery Wartościowe serii F	750 000	PLN	19.02.2018
Obligacje serii A	700 000	PLN	18.04.2018
SCB00038	300 000	PLN	09.08.2021
SCB00039	252 100	PLN	09.10.2020
SCB00040	261 400	PLN	07.10.2022
SCB00041	60 000	PLN	07.10.2022

Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	30.06.2018	30.06.2017
Stan na początek okresu	5 895 814	5 529 187
Zwiększenia z tytułu:	3 385 733	1 322 568
- emisja dłużnych papierów wartościowych	3 301 000	1 238 788
- odsetki od emisji dłużnych papierów wartościowych	84 733	78 921
- różnice kursowe	-	4 859
Zmniejszenia z tytułu:	(3 212 739)	(889 772)
- wykup dłużnych papierów wartościowych	(2 125 000)	(285 000)
- przekwalifikowanie*	(1 005 278)	(517 224)
- różnice kursowe	-	(13 656)
- spłata odsetek	(82 461)	(73 892)
Stan zobowiązań na koniec okresu	6 068 808	5 961 983

*Obligacje wyemitowane przez Bank Zachodni WBK S.A. i zakwalifikowane za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego do zobowiązań podporządkowanych.

w tys. zł

28. Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe obciążone ryzykiem kredytowym

Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe obciążone ryzykiem kredytowym	30.06.2018	31.12.2017
Rezerwy dot. zobowiązań finansowych do udzielenia kredytów	52 243	40 574
Rezerwy dot. umów gwarancji i poręczeń finansowych	11 400	9 518
Pozostałe rezerwy	652	560
Razem	64 295	50 652

Zmiana stanu rezerw na zobowiązania pozabilansowe obciążone ryzykiem kredytowym	30.06.2018
Saldo odpisów według stanu na 31.12.2017 r.	50 652
Wpływ wdrożenia MSSF 9	15 034
Saldo odpisów według stanu na 01.01.2018 r. (przekształcone)	65 686
Utworzenie rezerw	83 804
Wykorzystanie rezerw	411
Rozwiązanie rezerw	(85 601)
Inne zmiany	(5)
Stan na koniec okresu	64 295
Krótkoterminowe	51 320
Długoterminowe	12 975

Zmiana stanu rezerw na zobowiązania pozabilansowe obciążone ryzykiem kredytowym	30.06.2017
Stan na początek okresu	50 746
Utworzenie rezerw	36 659
Wykorzystanie rezerw	(408)
Rozwiązanie rezerw	(37 799)
Stan na koniec okresu	49 198
Krótkoterminowe	42 082
Długoterminowe	7 116

29. Pozostałe rezerwy

Pozostałe rezerwy	30.06.2018	31.12.2017
Rezerwy na sprawy sporne	150 630	99 463
Rezerwy na restrukturyzację	1 404	3 019
Razem	152 034	102 482

Zmiana stanu pozostałych rezerw 30.06.2018	Rezerwy na sprawy sporne	Rezerwy na restrukturyzację	Razem
Stan na początek okresu	99 463	3 019	102 482
Utworzenie rezerw	83 884	-	83 884
Wykorzystanie rezerw	(3 188)	-	(3 188)
Rozwiązanie rezerw	(29 529)	(1 615)	(31 144)
Stan na koniec okresu	150 630	1 404	152 034

Zmiana stanu pozostałych rezerw 30.06.2017	Rezerwy na sprawy sporne	Rezerwy na restrukturyzację	Razem
Stan na początek okresu	74 396	4 986	79 382
Utworzenie rezerw	18 888	4 755	23 643
Wykorzystanie rezerw	(11 751)	-	(11 751)
Rozwiązanie rezerw	58	(1 743)	(1 685)
Stan na koniec okresu	81 591	7 998	89 589

w tys. zł

30. Pozostałe zobowiązania

Pozostałe zobowiązania	30.06.2018	31.12.2017
Rozrachunki z tytułu transakcji giełdowych	26 696	25 851
Rozrachunki międzybankowe	591 540	952 192
Rezerwy pracownicze	286 506	407 722
Inne rezerwy	3 300	3 300
Wierzyciele różni	671 321	511 537
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	249 311	249 880
Rozliczenia publiczno-prawne	103 014	84 971
Rozliczenia międzyokresowe bierne	600 456	532 117
Zobowiązania wobec kontrahentów leasingowych	69 078	99 306
Pozostałe	2 659	1 898
Razem	2 603 881	2 868 774
w tym zobowiązania finansowe *	2 248 897	2 532 025

*Do zobowiązań finansowych zaliczono wszystkie pozycje Pozostałych zobowiązań z wyłączeniem: Rozliczeń publiczno-prawnych, Rozliczeń międzyokresowych przychodów oraz pozycji Pozostałe.

Zmiana stanu rezerw 30.06.2018	Rezerwy pracownicze	Inne rezerwy	Razem
	<i>w tym:</i>		
		<i>Rezerwa na odprawy emerytalne</i>	
Stan na początek okresu	407 722	72 726	3 300
Utworzenie rezerw	140 134	2 334	-
Wykorzystanie rezerw	(199 451)	-	-
Rozwiązanie rezerw	(61 899)	(31 452)	-
Stan na koniec okresu	286 506	43 608	3 300
Krótkoterminowe	242 898	-	3 300
Długoterminowe	43 608	43 608	-

Zmiana stanu rezerw 30.06.2017	Rezerwy pracownicze	Inne rezerwy	Razem
	<i>w tym:</i>		
		<i>Rezerwa na odprawy emerytalne</i>	
Stan na początek okresu	375 959	60 397	3 300
Utworzenie rezerw	139 144	2 526	-
Wykorzystanie rezerw	(180 343)	-	-
Rozwiązanie rezerw	(30 634)	-	-
Inne zmiany	(77)	-	-
Stan na koniec okresu	304 049	62 923	3 300
Krótkoterminowe	241 126	-	3 300
Długoterminowe	62 923	62 923	-

31. Wartość godziwa

Wartość godziwa to cena, którą otrzymano by za sprzedaż składnika aktywów lub zapłacono by za przeniesienie zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach między uczestnikami rynku na dzień wyceny.

Poniżej znajduje się podsumowanie wartości bilansowych i godziwych dla poszczególnych grup aktywów i pasywów.

w tys. zł

AKTYWA	30.06.2018		31.12.2017	
	Wartość bilansowa	Wartość godziwa	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Gotówka i operacje z bankami centralnymi	4 681 443	4 681 443	4 146 222	4 146 222
Należności od banków	1 704 535	1 704 535	2 136 474	2 136 474
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	6 087 648	6 087 648	3 416 108	3 416 108
Pochodne instrumenty zabezpieczające	90 621	90 621	218 061	218 061
Należności od klientów	114 176 972	115 365 918	107 839 897	108 488 102
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-	-	28 415 812	28 415 812
Inwestycyjne aktywa finansowe w tym:	34 865 845	34 865 845	-	-
- dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	33 903 526	33 903 526	-	-
- kapitałowe inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	959 963	959 963	-	-
- pozostałe inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	2 356	2 356	-	-
ZOBOWIĄZANIA				
Zobowiązania wobec banków	3 252 586	3 252 586	2 783 083	2 783 083
Pochodne instrumenty zabezpieczające	951 207	951 207	578 798	578 798
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	1 254 699	1 254 699	1 237 704	1 237 704
Zobowiązania wobec klientów	122 024 315	122 014 116	111 481 135	111 496 805
Zobowiązania podporządkowane	2 665 741	2 680 235	1 488 602	1 500 989

Poniżej znajduje się podsumowanie głównych metod i założeń wykorzystywanych podczas szacowania wartości godziwych instrumentów finansowych z powyższej tabeli.

Aktywa i zobowiązania finansowe niewyceniane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej do wartości godziwej

W Grupie znajdują się instrumenty finansowe, które zgodnie z MSSF w sprawozdaniu nie są prezentowane w wartości godziwej. Dla oszacowania wartości godziwej tych instrumentów zastosowano następujące metody i założenia.

Należności od banków: Wartość godziwa lokat i depozytów jest szacowana w oparciu o zdyskontowane przepływy przy zastosowaniu bieżących stóp procentowych rynku pieniężnego pozostającym w terminie do wykupu dla należności o podobnym ryzyku kredytowym i w danej walucie. W przypadku depozytów wypłacanych na żądanie, bez ustalonej daty wymagalności lub o terminie wymagalności do 6 miesięcy, zakłada się, że ich wartość godziwa nie różni się istotnie od wartości bilansowej. Znaczenie długoterminowej współpracy z depozytariuszami nie jest brane pod uwagę w procesie szacowania wartości godziwej tych instrumentów.

Należności od klientów: Są wykazywane w wartości netto po uwzględnieniu odpisów aktualizujących z tytułu rezerw. Wartość godziwa zostaje wyliczona jako zdyskontowana wartość oczekiwanych przyszłych płatności kapitału i odsetek. Zakłada się, że spłaty kredytów i pożyczek następować będą w terminach uzgodnionych w umowach. Oszacowana wartość godziwa kredytów i pożyczek odzwierciedla zmianę w poziomie ryzyka kredytowego (marż) od momentu udzielenia kredytu oraz zmiany poziomu stóp procentowych. W przypadku kredytów walutowych zastosowano bieżącą marżę dla kredytów w EUR. Wycena nie uwzględni ryzyka skutków potencjalnych propozycji rozwiązań systemowych dotyczących portfela kredytów hipotecznych w CHF.

Zobowiązania wobec banków i zobowiązania wobec klientów: Wartość godziwą depozytów o terminie wymagalności powyżej 6 miesięcy oszacowano na podstawie przepływów pieniężnych zdyskontowanych bieżącymi stopami procentowymi właściwymi dla depozytów o zbliżonych terminach wymagalności. W przypadku depozytów wypłacanych na żądanie, bez ustalonej daty wymagalności lub o terminie wymagalności do 6 miesięcy, zakłada się, że ich wartość godziwa nie różni się istotnie od wartości bilansowej. Znaczenie długoterminowej współpracy z depozytariuszami nie jest brane pod uwagę w procesie szacowania wartości godziwej tych instrumentów.

Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych oraz zobowiązania podporządkowane: Grupa przyjęła założenie, że wartość godziwa tych instrumentów opiera się na zdyskontowanych przepływach pieniężnych przy zastosowaniu odpowiednich stóp procentowych.

Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości godziwej

W prezentowanych okresach sprawozdawczych Grupa dokonała następującego zaklasyfikowania instrumentów finansowych wycenianych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej do wartości godziwej do odpowiednich kategorii:

w tys. zł

Kategoria I (kwotowania aktywnego rynku): dłużne, kapitałowe i pochodne instrumenty finansowe, które na dzień bilansowy zostały wycenione na podstawie cen kwotowanych na aktywnym rynku. Do tego poziomu Grupa klasyfikuje obligacje Skarbu Państwa, bony skarbowe, akcje spółek notowanych na giełdzie oraz kontrakty terminowe na indeks WIG 20.

Kategoria II (techniki wyceny w oparciu o parametry pochodzące z rynku): Zaliczone tu są instrumenty pochodne. Instrumenty pochodne są wyceniane w oparciu o model zdyskontowanych przepływów bazujący na krzywej dochodowości z rynku międzybankowego.

Kategoria III (techniki wyceny z wykorzystaniem istotnych parametrów niepochodzących z rynku): Do tego poziomu należą niekwotowane na aktywnym rynku kapitałowe papiery wartościowe, wycenione przez Grupę na podstawie eksperckiego modelu wyceny; certyfikaty inwestycyjne wycenione na dzień bilansowy na podstawie ceny ogłaszanej przez fundusz; dłużne papiery wartościowe oraz część należności od klientów z tytułu kart kredytowych.

Celem stosowania technik wyceny jest ustalenie wartości godziwej, tj. ceny, którą otrzymano by za sprzedaż składnika aktywów w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach między uczestnikami rynku na dzień wyceny.

Wyceny najważniejszych inwestycji kapitałowych zakwalifikowanych do Kategorii III wartości godziwej:

- a) AVIVA Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. (AVIVA TUŻ),
- b) AVIVA Powszechne Towarzystwo Emerytalne S.A. (AVIVA PTE),
- c) AVIVA Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A. (AVIVA TUO),

wykonywane są półrocznie przez wyspecjalizowane jednostki Banku przy użyciu metod dochodowych opartych na zdyskontowanych przepływach pieniężnych. Najważniejszymi komponentami tych modeli są: poziom prognozowanych dywidend oraz stopa dyskontowa użyta przy kalkulacji wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych.

Na dzień 30.06.2018 r. oraz w okresach porównawczych Grupa zaklasyfikowała instrumenty finansowe do następujących kategorii wartości godziwej:

30.06.2018	Kategoria I	Kategoria II	Kategoria III	Razem
Aktywa finansowe				
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	4 587 333	1 500 306	9	6 087 648
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	90 621	-	90 621
Należności od klientów wyceniane w wartości godziwej	-	-	1 501 986	1 501 986
Dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	33 875 051	-	28 475	33 903 526
Kapitałowe inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	18 662	-	941 301	959 963
Pozostałe inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-	2 356	2 356
Razem	38 481 046	1 590 927	2 474 127	42 546 100
Zobowiązania finansowe				
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	60 083	1 194 616	-	1 254 699
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	951 207	-	951 207
Razem	60 083	2 145 823	-	2 205 906

31.12.2017	Kategoria I	Kategoria II	Kategoria III	Razem
Aktywa finansowe				
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	2 189 110	1 226 551	447	3 416 108
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	218 061	-	218 061
Inwestycyjne aktywa finansowe - instrumenty dłużne	27 462 401	-	32 532	27 494 933
Inwestycyjne aktywa finansowe - instrumenty kapitałowe	19 328	-	901 551	920 879
Razem	29 670 839	1 444 612	934 530	32 049 981
Zobowiązania finansowe				
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	-	1 237 704	-	1 237 704
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	578 798	-	578 798
Razem	-	1 816 502	-	1 816 502

Poniższe tabele prezentują uzgodnienie zmiany stanu instrumentów finansowych, których wartość godziwa ustalana jest na podstawie technik wyceny z wykorzystaniem istotnych parametrów niepochodzących z rynku.

w tys. zł

Kategoria III	Aktywa finansowe			
	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	Inwestycyjne aktywa finansowe - instrumenty dłużne OCI	Inwestycyjne aktywa finansowe - instrumenty kapitałowe OCI	Należności od klientów wyceniane w wartości godziwej
30.06.2018				
Na początek okresu	447	32 532	901 551	-
Korekta B0-zmiana sposobu wyceny wg MSSF 9			(15 094)	105 401
Zyski lub straty				
rozpoznane w rachunku zysków i strat	(26)			11 194
rozpoznane w kapitałach własnych-OCI			53 637	-
Zakupy			1 207	-
Sprzedaże	(412)			-
Splaty/zapadalność		(4 057)		(1 018)
Przeklasyfikowanie				1 382 099
Inne				4 125
Na koniec okresu	9	28 475	941 301	1 501 801

Kategoria III	Aktywa finansowe			Zobowiązania finansowe
	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	Inwestycyjne aktywa finansowe - instrumenty dłużne	Inwestycyjne aktywa finansowe - instrumenty kapitałowe	Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu
31.12.2017				
Na początek okresu	251	38 240	849 578	-
Zyski lub straty				
rozpoznane w rachunku zysków i strat	(29)	-	-	-
rozpoznane w kapitałach własnych	-	-	68 337	-
Zakupy	1 057	-	2 036	-
Sprzedaże	(832)	-	(18 400)	-
Splaty/zapadalność	-	-	-	-
Odpis z tytułu utraty wartości	-	-	-	-
Inne	-	(5 708)	-	-
Na koniec okresu	447	32 532	901 551	-

32. Zobowiązania warunkowe

Informacje o wszczętych postępowaniach sądowych

Na dzień 30.06.2018 r. nie występowały postępowania przed sądem lub organami administracji państwowej dotyczące zobowiązań lub wierzytelności Banku oraz spółek zależnych, których wartość stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych Grupy.

Łącznie wartość wszystkich prowadzonych spraw sądowych wynosiła 1 270 720 tys. zł, co stanowi 5,30% kapitałów własnych. W kwocie tej 777 269 tys. zł to wartość przedmiotu sporu w sprawach z powództwa (wniosku) Grupy, 453 150 tys. zł to wartość przedmiotu sporu w sprawach, w których Grupa jest pozwany, natomiast 40 301 tys. zł to wartość wierzytelności Grupy w sprawach o układ lub upadłość.

W dniu 20.10.2017 r. został dostarczony do Banku Zachodniego WBK S.A. pozew zbiorowy złożony przez kredytobiorców posiadających umowy na kredyty indeksowane do franka szwajcarskiego udzielone przez były Kredyt Bank S.A. Całkowita kwota roszczenia została oszacowana na dzień 31.12.2017 r. w oparciu o dostępne dokumenty na kwotę 32,3 miliona złotych. W dniu 27.02.2018 r. do Banku zostały dostarczone dokumenty dotyczące rozszerzenia pozwu o kolejne grupy kredytobiorców i wartość przedmiotu sporu wzrosła do 47,0 mln złotych. Bank złożył odpowiedź na pozew i według stanu na dzień sporządzenia Sprawozdania finansowego postępowanie znajduje się w fazie oczekiwania na rozstrzygnięcie sądu.

Na dzień 30.06.2018 r. wartość istotnych zakończonych postępowań sądowych wynosiła 336 107 tys. zł.

Na dzień 30.06.2018 roku wartość rezerwy na sprawy sporne wynosiła 150 630 tys. zł. Dla 26 spraw o znacznej wartości przedmiotu sporu, w których Bank był pozwany, utworzono rezerwę w wysokości 29 168 tys. zł.

Bank tworzy rezerwy na ryzyko prawne w przypadku, gdy wewnętrznie przeprowadzona ocena ryzyka związanego z daną sprawą sądową daje podstawy do oczekiwań potencjalnego wypływu środków pieniężnych. Kwoty rezerw na sprawy sporne zostały zaprezentowane w nocie 29.

w tys. zł

Na dzień 31.12.2017 r. nie występowały postępowania przed sądem lub organami administracji państwowej dotyczące zobowiązań lub wierzytelności Banku oraz spółek zależnych, których wartość stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych Grupy.

Łącznie wartość wszystkich prowadzonych spraw sądowych wynosiła 1 080 768 tys. zł, co stanowi 4,63% kapitałów własnych Grupy. W kwocie tej 717 617 tys. zł to wartość przedmiotu sporu w sprawach z powództwa (wniosku) Grupy, 359 362 tys. zł to wartość przedmiotu sporu w sprawach, w których Grupa jest pozwany, natomiast 3 789 tys. zł to wartość wierzytelności Grupy w sprawach o układ lub upadłość.

Na dzień 31.12.2017 r. wartość istotnych zakończonych postępowań sądowych wynosiła 532 519 tys. zł.

Na dzień 31.12.2017 r. wartość rezerwy na sprawy sporne wynosiła 99 463 tys. zł. Dla 10 spraw o znacznej wartości przedmiotu sporu, w których Bank był pozwany, utworzono rezerwę w wysokości 40 983 tys. zł.

Zobowiązania pozabilansowe

Wartości zobowiązań warunkowych oraz transakcji pozabilansowych z podziałem na kategorie zostały zaprezentowane poniżej. Wartości gwarancji i akredytyw pokazane w poniższej tabeli odzwierciedlają maksymalną możliwą do poniesienia stratę, jaka byłaby ujawniona na dzień bilansowy, gdyby klienci w całości nie wywiązali się ze swoich zobowiązań wobec podmiotów trzecich.

Zobowiązania warunkowe udzielone	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	30.06.2018	31.12.2017
Zobowiązania udzielone				-	
- finansowe:	24 551 835	410 277	26 791	24 988 903	24 642 271
- linie kredytowe	20 042 551	312 514	16 557	20 371 622	20 279 546
- kredyty z tyt. kart płatniczych	3 695 568	77 040	10 234	3 782 842	3 730 667
- akredytywy importowe	807 043	20 723	-	827 766	624 207
- depozyty terminowe z przyszłym terminem rozpoczęcia okresu depozytu	6 673	-	-	6 673	7 851
- gwarancyjne	4 615 973	147 417	12 790	4 776 180	4 885 661
Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe	(28 583)	(11 526)	(24 186)	(64 295)	(50 652)
Razem	29 139 225	546 168	15 395	29 700 788	29 477 280

33. Akcjonariusze posiadający co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na WZA Banku Zachodniego WBK S.A.

Według danych posiadanych przez Zarząd Banku, akcjonariuszami posiadającymi co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku Zachodniego WBK S.A. na dzień publikacji skonsolidowanego raportu za pierwsze półrocze 2018 r. (25.07.2018 r.) są Banco Santander S.A. oraz fundusze zarządzane przez Nationale-Nederlanden Powszechnie Towarzystwo Emerytalne S.A.: Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny oraz Nationale-Nederlanden Dobrowolny Fundusz Emerytalny.

Właściciel akcji	Liczba posiadanych akcji		Udział akcji w kapitale zakładowym		Liczba głosów na WZA		Udział w ogólnej liczbie głosów na WZA	
	25.07.2018	24.04.2018	25.07.2018	24.04.2018	25.07.2018	24.04.2018	25.07.2018	24.04.2018
Banco Santander S.A.	67 680 774	67 680 774	68,13%	68,13%	67 680 774	67 680 774	68,13%	68,13%
Nationale-Nederlanden OFE	4 993 431	nd.	5,03%	nd.	4 993 431	nd.	5,03%	nd.
Nationale-Nederlanden DFE								
Pozostali	26 659 276	31 652 707	26,84%	31,87%	26 659 276	31 652 707	26,84%	31,87%
Razem	99 333 481	99 333 481	100,00%	100,00%	99 333 481	99 333 481	100,00%	100,00%

34. Podmioty powiązane

Poniżej zostały zaprezentowane informacje o transakcjach wewnątrzgrupowych, pomiędzy jednostkami stowarzyszonymi i podmiotami powiązanymi. Większość transakcji dotyczy operacji bankowych dokonywanych w ramach działalności biznesowej. Obejmują one głównie kredyty, depozyty, gwarancje, leasing. Transakcje wzajemne dokonywane w ramach Grupy Kapitałowej między emitentem i jednostkami zależnymi zostały wyeliminowane ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego. W przypadku transakcji wewnątrzgrupowych sporządzana jest dokumentacja zgodna w wymogami przepisów podatkowych dla dokumentacji cen transferowych.

w tys. zł

Transakcje z jednostkami stowarzyszonymi	30.06.2018	31.12.2017
Aktywa	101	93
Pozostałe aktywa	101	93
Zobowiązania	88 243	120 382
Zobowiązania wobec klientów	88 039	90 102
Zobowiązania z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu	-	30 044
Pozostałe zobowiązania	204	236

Transakcje z jednostkami stowarzyszonymi	01.01.2018- 30.06.2018	01.01.2017- 30.06.2017
Przychody	17 246	8 544
Przychody prowizyjne	17 246	8 544
Koszty	2 620	2 339
Koszty odsetkowe	684	767
Koszty prowizyjne	1 127	1 315
Koszty operacyjne w tym:	809	257
<i>koszty działania banku</i>	809	257

Transakcje z Grupą Santander	z podmiotem dominującym		z pozostałymi podmiotami	
	30.06.2018	31.12.2017	30.06.2018	31.12.2017
Aktywa	591 381	598 411	2 223	9 854
Należności od banków, w tym:	296 013	308 691	2 223	9 831
<i>lokaty i kredyty</i>	-	95 993	-	-
<i>rachunki bieżące</i>	296 013	212 698	2 223	9 831
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	295 361	282 036	-	-
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	7 469	-	-
Pozostałe aktywa	7	215	-	23
Zobowiązania	979 240	403 807	131 717	86 720
Zobowiązania wobec banków, w tym:	550 675	62 996	15 980	23 539
<i>rachunki bieżące</i>	550 675	62 996	15 980	23 539
Pochodne instrumenty zabezpieczające	16 142	-	-	-
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	400 583	322 933	3	-
Zobowiązania wobec klientów	-	-	83 292	52 577
Pozostałe zobowiązania	11 840	17 878	32 442	10 604
Zobowiązania warunkowe	-	-	14 393	-
Udzielone:	-	-	14 393	-
<i>finansowe</i>	-	-	14 393	-

Transakcje z Grupą Santander	z podmiotem dominującym		z pozostałymi podmiotami	
	01.01.2018- 30.06.2018	01.01.2017- 30.06.2017	01.01.2018- 30.06.2018	01.01.2017- 30.06.2017
Przychody	6 049	7 233	17 454	216
Przychody odsetkowe	4 922	6 159	12	76
Przychody prowizyjne	1 127	1 074	120	123
Pozostałe przychody operacyjne	-	-	89	17
Wynik handlowy i rewaluacja	-	-	17 233	-
Koszty	72 496	21 451	33 007	50 643
Koszty odsetkowe	846	405	200	1 992
Koszty prowizyjne	644	586	169	114
Wynik handlowy i rewaluacja	59 673	20 460	-	35 871
Koszty operacyjne w tym:	11 333	-	32 638	12 666
<i>koszty pracownicze i koszty działania banku</i>	11 332	-	32 636	12 658
<i>pozostałe koszty operacyjne</i>	1	-	2	8

w tys. zł

Transakcje z personelem zarządczym

Wynagrodzenia Członków Zarządu, Członków Rady Nadzorczej i Kluczowej kadry kierowniczej Grupy Banku Zachodniego WBK S.A. oraz kredyty i pożyczki udzielone osobom zarządzającym

Na dzień 30.06.2018 r., 31.12.2017 i 30.06.2017 r. Członkowie Zarządu mieli zawarte umowy o zakazie konkurencji po zaprzestaniu pełnienia funkcji w Zarządzie Banku. W przypadku nie powołania na nową kadencję lub odwołania Członkom Zarządu przysługuje jednorazowa odprawa. Odprawa nie przysługuje w przypadku przyjęcia propozycji dalszego zatrudnienia w strukturach Banku.

Kredyty i pożyczki zostały udzielone na warunkach ogólnie obowiązujących.

Wynagrodzenia członków Zarządu i kluczowej kadry kierowniczej	Zarząd		Kluczowa kadra kierownicza	
	01.01.2018-30.06.2018	01.01.2017-30.06.2017	01.01.2018-30.06.2018	01.01.2017-30.06.2017
Wynagrodzenia zasadnicze	6 448	6 198	19 970	20 141
Dodatkowe korzyści (np. ubezpieczenia na życie bez opcji emerytalnej, ubezpieczenia medyczne, koszty zakwaterowania, podróży i opłat szkolnych)	457	432	405	426
Nagrody wypłacone w roku 2018 i 2017 *	9 940	7 794	18 460	18 113
Wypłacone ekwiwalenty za niewykorzystane urlopy	146	124	192	51
Dodatkowe wynagrodzenia z tytułu rozwiązania kontraktu i zakazu konkurencji	1 105	-	660	-
Rezerwa emerytalno-rentowa oraz rezerwa na niewykorzystane urlopy	1 263	905	5 180	4 366
Liczba warunkowych praw do akcji **	27 220	10 541	38 000	18 321

	Zarząd		Kluczowa kadra kierownicza	
	30.06.2018	31.12.2017	30.06.2018	31.12.2017
Kredyty i pożyczki udzielone osobom zarządzającym	9 548	11 054	24 888	22 693
Depozyty złożone przez osoby zarządzające	19 585	17 328	18 583	13 106

* obejmują część nagrody należnej za lata 2017, 2016, 2015, 2014 i 2013, której wypłata była warunkowa i została odroczone w czasie

** szczegółowe informacje na temat programu motywacyjnego w formie akcji zostały zaprezentowane w nocy 47.

Do kategorii „Kluczowa kadra kierownicza” zalicza się osoby objęte zasadami określonymi w „Polityce Wynagrodzeń Grupy Banku Zachodniego WBK”, a w przypadku spółek zależnych zasadami odrębnie określonymi w spółkach.

W Grupie BZ WBK obowiązuje Polityka Wynagrodzeń Grupy Banku Zachodniego WBK, zaakceptowana i zatwierdzona przez Zarząd Banku i Radę Nadzorczą. Polityka podlega przeglądowi, które są dokonywane w okresach rocznych lub częściej w przypadku istotnych zmian organizacyjnych.

Wypłata wynagrodzenia zmiennego dla osób zajmujących stanowiska kierownicze następuje raz w roku po zakończeniu okresu rozliczeniowego i ogłoszeniu wyników Banku. Wynagrodzenie zmienne przyznane na podstawie regulaminów premiowych, wypłacane jest w formie gotówkowej oraz w formie akcji fantomowych, przy czym część wypłaty wynagrodzenia zmiennego w formie akcji fantomowych nie może być niższa niż 50% całkowitej wartości wypłaty wynagrodzenia zmiennego. Wypłata nie mniej niż 40% wartości wynagrodzenia zmiennego określonego powyżej jest warunkowa i jest odznaczana na okres 3 lat (po 13,3% w każdym z kolejnych lat) i następuje w trakcie tego okresu w równych rocznych ratach płatnych z dołu, uzależnionych od efektów pracy danego pracownika za okres podlegający ocenie oraz wartości akcji fantomowych.

W I półroczu 2018 r. łączna kwota wynagrodzeń wypłaconych przez Bank Zachodni WBK S.A. Członkom Rady Nadzorczej wyniosła 754 tys. zł. Pan John Power otrzymał wynagrodzenie w wysokości 422 tys. zł za sprawowanie w imieniu Rady Nadzorczej indywidualnego nadzoru nad procesem przejścia przez Bank Zachodni WBK S.A. wydzielonej części Deutsche Bank Polska S.A.

W I półroczu 2017 r. łączna kwota wynagrodzeń wypłaconych przez Bank Zachodni WBK S.A. Członkom Rady Nadzorczej wyniosła 818 tys. zł. Pan John Power otrzymał wynagrodzenie w wysokości 9 tys. zł od spółek zależnych za pełnienie funkcji w Radach Nadzorczych.

35. Nabycia, sprzedaże i likwidacje podmiotów zależnych i stowarzyszonych

Nabycia i sprzedaże/likwidacje podmiotów zależnych i stowarzyszonych w 2017 r. i I półroczu 2018 r.

Likwidacja spółki Gieldokracja Sp. z o.o.

W dniu 05.03.2018 r. nastąpiła likwidacja spółki Gieldokracja Sp. z o.o. Dokonano ostatecznego rozliczenia aktywów i zobowiązań spółki. Strata na likwidacji spółki wynosi 65 tys. zł.

w tys. zł

Wniesienie aportem spółki BZ WBK F24 S.A. (dawniej BZ WBK Nieruchomości S.A.) do spółki BZ WBK Finanse sp. z o.o.

W dniu 24.11.2017 r. nastąpiła transakcja wniesienia aportem akcji spółki BZ WBK F24 S.A. (poprzednia nazwa spółki BZ WBK Nieruchomości S.A.) do spółki BZ WBK Finanse sp. z o.o. przez Bank Zachodni WBK S.A. na pokrycie objęcia udziałów przez BZ WBK S.A. spółki BZ WBK Finanse sp. z o.o.

W drugiej połowie roku 2017 r. nastąpiła zmiana modelu biznesowego spółki BZ WBK F24 S.A. Główny profil działalności został skoncentrowany na finansowaniu zakupu samochodów dla konsumentów – spółka została zarejestrowana przez Komisję Nadzoru Finansowego, jako instytucja pożyczkowa.

Tak przekształcona struktura własnościowa pozwoli ograniczyć koszty zarządzania działalnością oraz jest elementem składowym rozszerzenia działalności Grupy Kapitałowej BZ WBK, polegającym na oferowaniu przez spółkę BZ WBK F24 S.A. produktów finansowych adresowanych do klientów indywidualnych (konsumentów) na rynku tzw. samochodów lekkich.

W dniu 12.01.2018 r. w Krajowym Rejestrze Sądowym zostało zarejestrowane podwyższenie kapitału zakładowego spółki BZ WBK Finanse sp. z o.o. do wysokości 1 630 tys. zł. Kapitał został w całości opłacony.

Likwidacja spółki AKB Marketing Services sp. z o.o.

W dniu 28.03.2017 r. nastąpiła likwidacja spółki AKB Marketing Services sp. z o.o. (spółka zależna Santander Consumer Banku S.A.).

Dokonano ostatecznego rozliczenia aktywów i zobowiązań spółki. Wynik na likwidacji w wysokości 3 757 tys. zł został zaprezentowany w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w pozycji „Zyski (straty) netto na udziałach w podmiotach powiązanych”.

Spółka AKB Marketing Services sp. z o.o. prowadziła działalność pomocniczą w zakresie usług bankowych. W dniu 20.11.2017 r. nastąpiło wykreślenie spółki AKB Marketing Services sp. z o.o. z Krajowego Rejestru Sądowego.

Połączenie BZ WBK Leasing S.A. z BZ WBK Lease S.A.

W dniu 28.02.2017 r. nastąpiło połączenie spółek BZ WBK Leasing S.A. oraz BZ WBK Lease S.A. Połączenie nastąpiło w drodze przejęcia przez BZ WBK Leasing S.A. (spółka przejmująca) BZ WBK Lease S.A. (spółka przejmowana). Nastąpiło przeniesienie całego majątku BZ WBK Lease S.A. na BZ WBK Leasing S.A. W związku z połączeniem, BZ WBK Lease S.A. utracił swój byt prawny, natomiast BZ WBK Leasing S.A., jako spółka przejmująca z mocy prawa wstąpił we wszystkie prawa i obowiązki spółki przejmowanej. W efekcie BZ WBK Leasing S.A. kontynuuje działalność prowadzoną dotychczas przez BZ WBK Lease S.A., jak również wstąpił z mocy prawa we wszystkie prawa i obowiązki spółki przejmowanej BZ WBK Lease S.A.

36. Zawarcie umowy transakcyjnej dotyczącej nabycia przez Bank Zachodni WBK S.A. wydzielonej części Deutsche Bank Polska S.A.

W dniu 14.12.2017 r. Bank Zachodni WBK S.A. wraz z Banco Santander S.A. podpisał z Deutsche Bank AG (DB AG) umowę transakcyjną dotyczącą nabycia przez Bank wydzielonej części Deutsche Bank Polska S.A. (DBPL), złożonej z bankowości detalicznej, private banking, business banking, MŚP oraz DB Securities S.A. Z zakresu transakcji wyłączona została bankowość korporacyjna i inwestycyjna oraz walutowe kredyty hipoteczne, które pozostaną w DBPL (część niewydzielona).

W tym samym dniu Bank zawarł z DBPL oraz z DB AG wstępną umowę podziału (umowę pre-demerger) określającą zasady współpracy pomiędzy Bankiem a DBPL w celu realizacji transakcji.

Zgodnie z umową transakcyjną, w struktury Banku włączona zostanie sieć oddziałów i zewnętrzne kanały sprzedaży DBPL (agencji i pośrednicy). Wraz z wydzielonym biznesem nastąpi również transfer umów zarządzania aktywami, co umożliwi przeniesienie otwartych funduszy inwestycyjnych.

Przed dokonaniem podziału, Bank Zachodni WBK S.A. nabeędzie od DB AG akcje DBPL reprezentujące 10% głosów na WZA DBPL. Po nabyciu akcji, Bank i DBPL złożą w odpowiednich sądach rejestrowych wnioski o rejestrację podziału.

Podział zostanie przeprowadzany w oparciu o następujące zasady:

- DBPL będzie spółką dzieloną, a Bank spółką przejmującą.
- Kapitał zakładowy DBPL zostanie obniżony o kwotę równą co najmniej całkowitej wartości nominalnej akcji nabytych przez Bank Zachodni WBK S.A. W dniu rejestracji ww. obniżenia kapitału zakładowego wszystkie nabyte przez Bank akcje przestaną istnieć, a DB AG stanie się jedynym akcjonariuszem DBPL.
- W zamian za przeniesienie na Bank Zachodni WBK S.A. biznesu wydzielonego w drodze podziału, DB AG otrzyma określoną liczbę akcji Banku (akcje z podziału) na dzień podziału, obliczoną zgodnie z ustalonym wzorem, który będzie

w tys. zł

podstawą określenia parytetu w planie podziału. Dniem podziału będzie dzień rejestracji podwyższenia kapitału Banku poprzez emisję akcji z podziału.

- W dniu podziału wydzielony biznes zostanie przeniesiony na Bank, a niewydzielony biznes pozostanie w DBPL. Aktywa i pasywa DBPL zostaną odpowiednio alokowane pomiędzy wydzielony i niewydzielony biznes w oparciu o zasady podziału, określone w umowie transakcyjnej i planie podziału.

Wstępna cena za część wydzieloną wynosi 1 289 799 000 zł. Określono ją w odniesieniu do wymogu kapitałowego dla wartości ważonych ryzykiem aktywów wydzielonego biznesu (z wyłączeniem akcji DB Securities S.A.), ustalonych na podstawie prognoz finansowych na dzień zbliżony do daty podpisania umowy transakcyjnej. Cena za akcje DB Securities S.A. (ujęta w ww. kwocie) została określona w odniesieniu do wartości aktywów netto spółki.

Zapłata ceny z tytułu transakcji zostanie dokonana częściowo:

- w formie gotówkowej poprzez zapłatę ceny za nabyte akcje (ekwiwalent 20% wstępnej ceny za wydzielony biznes);
- w formie nowo wyemitowanych akcji Banku w ramach podziału reprezentujących około 2,7% kapitału zakładowego Banku (ekwiwalent 80% wstępnej ceny za wydzielony biznes).

Po podpisaniu umowy transakcyjnej ww. wstępna cena nabycia zostanie skorygowana w oparciu o zmiany wartości odpowiednich aktywów i pasywów powstałe między dniem podpisania umowy transakcyjnej a dniem podziału.

Przeprowadzenie transakcji jest uzależnione od uzyskania wymaganych zgód regulacyjnych (m.in. Komisji Nadzoru Finansowego i Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów) oraz podjęcia stosownych Uchwał przez WZA Banku oraz DBPL, podpisania Planu Podziału oraz spełnienia określonych warunków operacyjnych. Migracja systemów IT spodziewana jest natychmiast po zamknięciu transakcji.

W dniu 29 maja 2018 r. Bank Zachodni WBK SA otrzymał informację o wydaniu przez Komisję Nadzoru Finansowego decyzji o stwierdzeniu braku podstaw do zgłoszenia sprzeciwu wobec planowanego bezpośredniego nabycia przez Bank akcji Deutsche Bank Polska S.A. (DBPL) w liczbie zapewniającej przekroczenie 10% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu oraz udziału w kapitale zakładowym DBPL.

KNF ustaliła, że nabycie akcji DBPL powinno nastąpić do dnia 31.12.2018 r.

Zawarcie umowy nie powoduje przejścia kontroli, ani wywierania znaczącego wpływu na Deutsche Bank Polska S.A., nie rodzi również zobowiązań, które wymagałyby ujawnienia.

37. Zmiany warunków prowadzenia działalności i sytuacji gospodarczej, które mają wpływ na wartość godziwą aktywów finansowych i zobowiązań finansowych jednostki, niezależnie od tego, czy te aktywa i zobowiązania są ujęte w wartości godziwej czy po koszcie zamortyzowanym

Nie wystąpiły zmiany warunków prowadzenia działalności i sytuacji gospodarczej, które miałyby wpłynąć na wartość godziwą aktywów finansowych i zobowiązań finansowych jednostki, niezależnie od tego, czy te aktywa i zobowiązania są ujęte w wartości godziwej, czy po koszcie zamortyzowanym.

38. Niespłacenie pożyczki lub naruszenie postanowień umowy pożyczki, w odniesieniu do których nie podjęto żadnych działań naprawczych do końca okresu sprawozdawczego

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiło naruszenie postanowień umowy pożyczki.

39. Przesunięcia między poszczególnymi poziomami hierarchii wartości godziwej, która jest stosowana na potrzeby wyceny wartości godziwej instrumentów finansowych

Informacje na temat hierarchii wartości godziwej zamieszczone zostały w nocie 31.

w tys. zł

40. Zmiany w klasyfikacji instrumentów finansowych w wyniku zmiany celu lub wykorzystania tych aktywów

Na dzień 30.06.2018 r. Grupa BZ WBK zakończyła analizę w ramach sektora bankowego portfela kart kredytowych pod kątem spełnienia przez niego testu kontraktowych przepływów pieniężnych, a w wyniku przeprowadzonej analizy dokonała zmiany klasyfikacji i wyceny wybranych portfeli kart kredytowych na skutek zastosowania MSSF 9.

Szczegółowe informacje zostały zaprezentowane w Nocie 2.

41. Objasnienia sezonowości lub cykliczności śródrocznej działalności

Działalność prowadzona przez Bank Zachodni WBK S.A. oraz jednostki od niego zależne nie ma charakteru istotnie sezonowego.

42. Opis czynników i zdarzeń o charakterze nietypowym

- Likwidacja spółki Gieldokracja Sp. z o.o. (szczegóły opisane zostały w nocie 35).
- Zawarcie umowy transakcyjnej dotyczącej nabycia wydzielonej części Deutsche Bank Polska S.A. (szczegóły w nocie 36).

43. Informacje o udzieleniu przez emitenta lub jednostkę od niego zależną poręczeń lub gwarancji

Na dzień 30.06.2018 r. i 31.12.2017 r. ani Bank Zachodni WBK S.A., ani jednostki od niego zależne nie udzieliły poręczeń kredytu, pożyczki lub gwarancji, których łączna wartość stanowiłaby równowartość co najmniej 10% kapitałów własnych emitenta, jednemu podmiotowi lub jednostce od niego zależnej.

44. Informacje o odpisach aktualizujących z tytułu utraty wartości aktywów finansowych, rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych lub innych aktywów oraz odwróceniu takich odpisów

Na dzień 30.06.2018 r. i 31.12.2017 r. ani Bank Zachodni WBK S.A., ani jednostki od niego zależne nie dokonały istotnych odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych, rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz innych aktywów. Nie dokonano też odwrócenia takich odpisów.

Szczegółowe informacje zostały zaprezentowane w Notach 10 i 14.

45. Informacje o istotnych transakcjach nabycia i sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych oraz istotnym zobowiązaniu z tytułu dokonania zakupu rzeczowych aktywów trwałych

W lutym 2018 roku sprzedano nieruchomość zlokalizowaną we Wrocławiu. Wynik na sprzedaży wyniósł 44 300 tys. zł.

w tys. zł

46. Dywidenda na akcję

Rekomendacja wypłaty dywidendy z zysku netto za rok 2016 . Dzień wypłaty dywidendy 14.06.2018 r.

W dniu 17.04.2018 r. Zarząd Banku Zachodniego WBK S.A. poinformował, że stosując się w pełni do indywidualnego zalecenia wydanego przez Komisję Nadzoru Finansowego z dnia 16.03.2018 r. w sprawie zwiększenia funduszy własnych, podjął uchwałę rekomendującą nieprzeznaczenie na dywidendę żadnej części zysku netto osiągniętego w roku 2017. Rada Nadzorcza Banku pozytywnie zaopiniowała tę rekomendację. Jednocześnie, biorąc pod uwagę dobrą sytuację kapitałową Banku i Grupy Kapitałowej Banku, Zarząd Banku zgłosił propozycję, pozytywnie zaopiniowaną przez Radę Nadzorczą Banku, przeznaczenia na dywidendę dla akcjonariuszy kwoty 307 627 tys. zł z niepodzielonego zysku netto Banku za rok 2016, co oznacza, że dywidenda na 1 akcję wyniosła 3,10 zł.

Wypłata dywidendy z zysku za lata 2014 i 2015. Dzień wypłaty dywidendy 14.06.2017 r.

W dniu 17.05.2017 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku Zachodniego WBK S.A. podjęło Uchwałę w sprawie wypłaty dywidendy. Na dywidendę dla akcjonariuszy przeznaczono kwotę 535 866 tys. zł z niepodzielonego zysku netto Banku za rok 2014 oraz za rok 2015. Wartość dywidendy przypadającej na 1 akcję wyniosła 5,40 zł.

47. Program motywacyjny w formie akcji

Piąta edycja programu motywacyjnego została zrealizowana z dniem 30.06.2017. Spełnienie przesłanek zostało zrealizowane na poziomie 63% dla uczestników programu mających istotny wpływ na profil ryzyka Grupy oraz na poziomie 67% dla uczestników programu niemających istotnego wpływu na profil ryzyka Grupy. Realizacja planu poprzez emisję nowych akcji i ich alokację na indywidualne rachunki uprawionych została przeprowadzona w trzecim kwartale 2017 roku.

W dniu 17.05.2017 r. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Banku Zachodniego WBK S.A. wprowadziło 3 letni Program Motywacyjny VI, którego uczestnikami są pracownicy Grupy Banku Zachodniego WBK S.A. (w tym Członkowie Zarządu Banku) w łącznej liczbie nie większej niż 250 osób. W dniu 26.06.2017 Rada Nadzorcza zaakceptowała listę indywidualnych uczestników programu („data przyznania uprawnień”).

Prawo do nabycia akcji będzie oceniane z dwóch perspektyw, osobno dla każdego roku funkcjonowania programu oraz w ujęciu skumulowanym po okresie 3 lat.

W każdym poszczególnym roku będzie oceniana możliwość nabycia nagrody rocznej w wysokości nie przekraczającej jednej trzeciej nagrody łącznej. Uprawnieni szóstej edycji naberą prawo do nabycia nagrody rocznej od 25% do 100% według liniowej skali w zależności od wzrostu zysku netto i wzrostu wskaźnika RORWA. Przedział wzrostu zysku netto wynosi od „poziomu dolnego” ustalonego jako 80% założonego poziomu realizacji w 2017 roku do „poziomu górnego” nominalnego wzrostu na poziomie 17,8% dla pierwszego roku trwania programu oraz od „poziomu dolnego” ustalonego jako 80% założonego poziomu realizacji w latach 2018 i 2019 do „poziomu górnego” nominalnego wzrostu na poziomie 13,4% dla drugiego i trzeciego roku trwania programu. Przedział wzrostu wskaźnika RORWA wynosi od „poziomu dolnego” ustalonego jako 80% założonego poziomu realizacji w 2017 roku do „poziomu górnego” nominalnego wzrostu na poziomie 2,24% dla pierwszego roku trwania programu, od „poziomu dolnego” ustalonego jako 80% założonego poziomu realizacji w 2018 roku do „poziomu górnego” nominalnego wzrostu na poziomie 2,37% dla drugiego roku trwania programu oraz od „poziomu dolnego” ustalonego jako 80% założonego poziomu realizacji w 2019 roku do „poziomu górnego” nominalnego wzrostu na poziomie 2,5% dla trzeciego roku trwania programu.

Dodatkowo brane będą po uwagę jakościowe przesłanki programu - uczestnicy otrzymają uprawnienia do nagrody rocznej w zależności od poziomu satysfakcji klienta zewnętrznego oraz wyników badania zaangażowania pracowników (klienta wewnętrznego). Poziom satysfakcji klienta będzie spełniony, gdy w grupie porównawczej Bank znajdzie się na miejscu drugim dla pierwszego i drugiego roku trwania programu oraz miejscu pierwszym dla trzeciego roku trwania programu. Wyniki badania zaangażowania nie będą niższe niż 50% dla pierwszego roku trwania programu, 60% dla drugiego roku trwania programu oraz 70% dla trzeciego roku trwania programu.

Ponadto, po okresie 3 lat zostanie dokonana ocena możliwości nabycia nagrody łącznej. Uprawnieni naberą prawo do nabycia od 25% do 100% według liniowej skali w zależności od średniorocznego skumulowanego wzrostu zysku netto w okresie 3 lat wynoszącego od 11,7% do 15% oraz od średniej wartości wskaźnika RORWA w okresie 3 lat wynoszącego od 1,9% do 2,38%. Jeżeli liczba akcji wynikająca z oceny skumulowanej będzie wyższa niż suma nagród rocznych nabytych w okresie trzyletnim, uczestnikom zostaną przydzielone dodatkowe akcje do liczby wynikającej z oceny skumulowanej.

Do wyceny planu wykorzystano model Black'a-Scholes'a na dzień przyznania praw. Oczekiwana zmienność wartości akcji została oparta na historycznej zmienności cen akcji z okresu 160 sesji poprzedzających datę przyznania praw. Poniższa tabela przedstawia szczegółowe założenia użyte dla potrzeb określenia wartości godziwej wynikającej z przyjętego modelu wyceny.

w tys. zł

Poniższa tabela przedstawia szczegółowe założenia użyte dla potrzeb określenia wartości godziwej wynikającej z przyjętego modelu wyceny.

Prawa przyznane w roku 2017:

	2017
Liczba akcji	131 262
Cena akcji w zł	350,00
Cena wykonania w zł	10,00
Okres nabywania praw	3 lata
Oczekiwana zmienność cen akcji	30,07%
Okres trwania planu	3 lata
Stopa dyskontowa - stopa wolna od ryzyka	2,12%
Wartość godziwa 1 prawa do akcji w zł	323,36
Stopa dywidendy	1,71%

Poniższa tabela podsumowuje zmiany w planie:

	6 miesięcy 2018	6 miesięcy 2017
	Liczba praw	Liczba praw
Stan na dzień 1 stycznia	129 799	157 254
Przyznane	-	131 912
Wykonane	-	(100 233)
Utracone	(5 450)	(2 495)
Wygaste	-	(55 176)
Stan na dzień 30 czerwca	124 349	131 262
Uprawnione do wykonania na dzień 30 czerwca	-	-

Prawa wygaste zaprezentowane w tabeli dla 6 miesięcy 2017 wynikają z niższego poziomu realizacji Programu Motywacyjnego V.

Dla praw pozostających do wykonania na dzień 30 czerwca 2018 i 2017 pozostały okres do wykonania wynosi w przybliżeniu odpowiednio 2 i 3 lata.

Koszty szóstej edycji programu motywacyjnego płatnego w formie akcji ujęte w rachunku zysków i strat w okresie w okresie 6 miesięcy 2018 i 2017 roku wynosi odpowiednio 6 315 tys. zł. oraz 0,00 tys. zł.

Poniższa tabela przedstawia informacje na temat liczby warunkowych praw do akcji przyznanych Członkom Zarządu BZ WBK S.A. w ramach Programu Motywacyjnego VI.

Liczba sztuk	30.06.2018	30.06.2017
Stan na dzień 1 stycznia	34 670	17 671
Przyznane przed objęciem funkcji Członka Zarządu	-	1 017
Rezygnacja z pełnionej funkcji	(7 450)	(2 094)
Prawa wygaste	-	(6 053)
Stan na dzień 30 czerwca	27 220	10 541

Poniższa tabela przedstawia informacje na temat liczby warunkowych praw do akcji przyznanych kluczowej kadry kierowniczej Grupy BZ WBK w ramach Programu Motywacyjnego VI.

Liczba sztuk	30.06.2018	30.06.2017
Stan na dzień 1 stycznia	41 194	31 415
Zmiana z tytułu przyjęcia do Kluczowej Kadry Kierowniczej	-	2 940
Zmiana z tytułu wyłączenia z Kluczowej Kadry Kierowniczej	(3 194)	(6 055)
Prawa wygaste	-	(9 979)
Stan na dzień 30 czerwca	38 000	18 321

w tys. zł

48. Zdarzenia, które wystąpiły po dacie zakończenia okresu sprawozdawczego

Zezwolenie Komisji Nadzoru Finansowego na podział Deutsche Bank Polska S.A.

Zarząd Banku Zachodniego WBK S.A. poinformował, że w dniu 17.07.2018 r. powziął informację o wydaniu przez Komisję Nadzoru Finansowego decyzji zezwalającej na podział Deutsche Bank Polska S.A. przez wydzielenie części majątku Deutsche Bank Polska S.A. do Banku Zachodniego WBK S.A. w zamian za akcje Banku Zachodniego WBK S.A. emitowane dla Deutsche Bank AG.

Decyzja KNF stanowi warunek niezbędny do przeprowadzenia transakcji nabycia wydzielonej części Deutsche Bank Polska S.A. przez Bank Zachodni WBK S.A.

Zgoda Komisji Nadzoru Finansowego na zakwalifikowanie środków pieniężnych jako instrumentu w Tier II Santander Consumer Banku S.A.

W dniu 18 lipca 2018 r. Santander Consumer Bank S.A. otrzymał zgodę Komisji Nadzoru Finansowego na zakwalifikowanie środków pieniężnych o łącznej wartości nominalnej 100 000 000 PLN jako instrument w kapitale Tier II Banku.

Podpisy wszystkich wymaganych osób

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
24.07.2018	Michał Gajewski	Prezes Zarządu	
24.07.2018	Andrzej Burliga	Wiceprezes Zarządu	
24.07.2018	Michael McCarthy	Wiceprezes Zarządu	
24.07.2018	Juan de Porras Aguirre	Wiceprezes Zarządu	
24.07.2018	Arkadiusz Przybył	Wiceprezes Zarządu	
24.07.2018	Feliks Szyszkowiak	Wiceprezes Zarządu	
24.07.2018	Carlos Polaino Izquierdo	Członek Zarządu	
24.07.2018	Maciej Reluga	Członek Zarządu	
24.07.2018	Dorota Strojowska	Członek Zarządu	

Podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
24.07.2018	Wojciech Skalski	Dyrektor Obszaru Rachunkowości Finansowej	